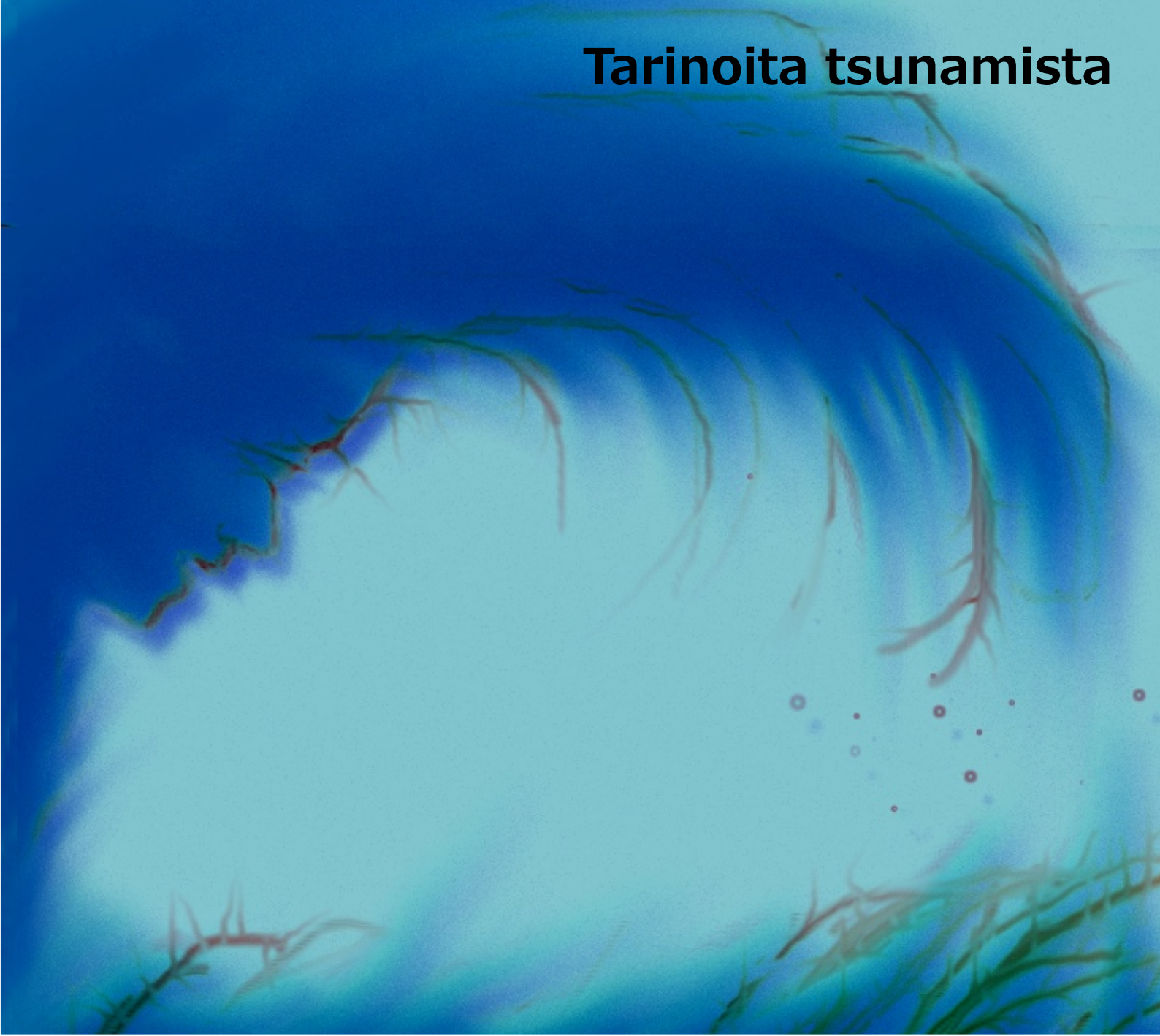

SUOLAA HUUKSISSA

Tarinoita tsunamista

Suunnittelu: www.paperiarkki.net -kirjoittajat
Toimitus: Venla Lintunen ja Saara Kuha
Taitto: Saara Kuha

Kuvat:

Kansi
Saara Kuha

s. 4 (Tsunami Beach)
KromekZ | Stock.xchng

s. 8 (Meren lapsi)
Eetu Pellonpää

s. 12 (Pelastuneiden laulu)
Oast House Archive: Wooden Fishing Boats

s. 20 (Rontit)
Francesc_2000 | Flickr.com

s. 31 (Hetki lyö)
Venla Lintunen

s. 40 (Kaiku)
Artcp5 | Dreamstime.com

s. 46 (Nollameridiaani)
Pierre Denys de Montfort: The Legend of The Kraken

s. 57 (Rakkauden varjo)
Bill Longshaw

s. 60 (Miehet, jotka katsovat autiota hiekkarantaa)
Kaisa Luojola

s. 69 (Keikka)
Alkuperäiskuva: Johany López, muokkaus: Saara Kuha

s. 80 (Henkien Leikit)
Alkuperäiskuva: Sundar Karthikeyan, muokkaus: Saara Kuha

s. 90 (Liskon silmä)
Alkuperäiskuva: Frank Vassen, muokkaus: Tarja Sipiläinen

ISBN 978-952-92-9436-7
Kustantaja: Tmi Saara Kuha

Suolaa hiuksissa

Tarinoita tsunamista

Anastasia Lapintie: Tsunami Beach	4
Saara Kuha: Esinäytös	5
Markus Harju: Meren Lapsi	8
Christine Thorel: Pelastuneiden laulu	12
Stig-Peter Lund: Rontit	20
Venla Lintunen: Hetki lyö	31
Anne Leinonen: Kaiku	40
Jussi Katajala: Nollameridiaani	46
Mixu Lauronen: Rakkauden varjo	57
Teemu Luojola: Miehet, jotka katsovat autiota hiekkarantaa	60
Samuli Antila: Keikka	69
Saara Kuha: Henkien leikit	80
Tarja Sipiläinen: Liskon silmä	90

Tsunami Beach

Tyhjä hiekkaranta huuhtoutui aavemaiseksi
Suolavedessä säilöttyjä kaloja ja kalastajia
Rekkalasteittain huopia kodittomille,
riisiä omaisensa menettäneille.

Vuoden paras lehtikuva tsunamin vanginneelle.

Anastasia Lapintie

Esinäytös

El Hierro, Kanariansaaret

Sekalainen seurakunta kannettavine tietokoneineen, kynineen, vihkoineen, eväskoreineen ja kauneudenhoitovälineineen on kerääntynyt istuskelemaan meren lähellä sijaitsevalle kalliolle. He syövät ja juovat eväitään hyvällä halulla. Telttamaiseen kukkamekkoon pukeutunut matami nousee ja yskähtelee.

Saara: Rakkaat paperiarkkilaiset. Olemme nyt leiriytyneet tänne El Hierrolle saadaksemme inspiraatiota tsunamiaiheisten tarinoiden kirjoittamiseen.

Tarja: Tsunami-ideahan oli alunperin sen toisen Markuksen, joka ei nyt ole täällä.

Teemu: Markus ei nyt ole päällä.

Markus: Siis ei mun. Missä toinen Markus on? Hänenhän piti ratsastaa tänne mustalla hevosella.

Saara: Sain just tekstiviestin: "Musta hevonen ei ole syntynyt. Laskettiin laskettu aika väärin."

Venla: Es de puta madre!

Venla hihittelee. Tarja lakkaillee kynsiään oranssin eri sävyihin. Mixu ja Anne yrittävät houkutella laihaa kulkukissaa luokseen pekonimunakkaan palalla.

Anne: Siitä ideasta minä keksin, että tehdäänpä kokonainen antologia tsunamista.

Teemu: Ottologia munamista.

Venla: Coño Teemu! Siis tsunamiantologia oli hyvä idea.

Christine: Tsunologia!

Samuli rullailee auki suurta paperia, johon on kirjoittanut mustalla tussilla jotain ilmeisen tärkeää.

Samuli: Ajateltiin siis, että antologia alkaisi tällaisella lyhyellä uutisella, kirjoitin sen tähän julisteeseen:

"Tsunami iski Kanariansaarille tänä aamuna noin kello yhdeksän paikallista aikaa. Tuhansien ihmisten pelätään kuolleen. Kanariansaarten lisäksi tsunamin vaikutukset ylettyivät ainakin Manner-Espanjaan, Ranskaan, Afrikan länsirannikolle ja muille Atlantin saarille ja sen uskotaan etenevän Etelä-Amerikkaan. Tsunamin aiheuttaja ei ole vielä tiedossa. Kerromme asiasta lisää ylimääräisessä uutislähetyksessä puoli kahdeltatoista."

Tarja: Niin, ja tarkoitus tosiaan on, että me kirjoitamme tarinoita tuosta kuvitteellisesta tsunamista.

Mixu: Sama tsunami, eri tarinat.

Saara: Joo. Ja tsunami voi olla tarinassa keskeisenä tai vain taustamateriaalina, ja muutenkin käsittelytapa on vapaa. Teksti voi olla vakavamielistä tai viihteellistä, spefiä tai reaaliproosaa.

Teemu: Rektaaliproosaa.

Jussi: Tsunamin syynä olisi Kanariansaarten eteläpuolella meressä purkautuva tulivuori. Tein tästä hienon webbbitsunamihärdellin, mutta se jäi kotiin. Jossain tuolla päin se alkupiste on.

Jussi osoittaa sormellaan kaukaisuuteen kohti etelää. Christine noukkii huolestuneen näköisenä kertakäyttölautasia ja papereita maasta.

Christine: Kuulkaa, yritettäisiinkö käyttää kierrätysmateriaalia kaikessa mahdollisessa.

Anne: Pätee myös teksteihin, joissakin tarinoissa voi olla kierrätetty yhteisiä yksityiskohtia.

Stig-Peter näpyttelee kännykkäänsä auvoinen ilme kasvoillaan.

Stig-Peter: Awwwww. Muisku.

Venla: No me tomes el pelo, Stig-Peter! Etkö sinä sanonut olevasi tupakka- ja seurustelulakossa? Ja nyt sitten tekstaillet pusuhymiöitä jollekin tytölle tupakka huulilla!

Teemu: Patukka huulilla.

Venla: Teemu! Vete a la porra!

Stig-Peter: No niin mutku Laura Linnea on niiiin söpö... uiujui... ja ei kai teitä kestäisi ilman tupakkaa.

Kuuluu kummaa kohinaa. Kaikkien katseet kääntyvät merelle päin.

Mixu: Mitä ihmet...

Tarja: Juostaan!

Markus Harju

Meren lapsi

Harju 11

Jorge Valdez katseli parvekkeelta merelle.

Aallot pärskyivät vihreänä vaahtona rantaan kuten aina, ajattomina, piittaamattomina. Tuulenvire kahisutti palmujen latvuksia. Niiden läpi siivilöityvä unelias auringonvalo loi Jorgen jalkoihin varjoja, jotka kiemurtelivat kuin pesällinen käärmeitä.

Jorge mietti, kuinka monta kertaa ihminen voi luoda nahkansa.

Talo Jorgen alla natisi. Se oli vanha, hänen *el grande palacionsa*. Vanhus, joka kumarsi merta kohti, muttei vielä suostunut taipumaan vääjäämättömään. Merituulet olivat syöneet sen seiniä sieltä, mistä paahtava aurinko ei ollut niitä valmiiksi näivettänyt. *La Villa Sole* oli kuin spitaalinen muisto ajoista, jotka eivät enää koskaan palaisi, mutta niin oli Jorge itsekin.

Joillakin rakennuksilla on sielu. Se muodostuu haamuista; muistoista, tunteista, tuoksuista. Kaikesta siitä, mitä talo on kokenut.

Jorge ei välittänyt. Hänen oma sielunsa, jos sitä enää oli, oli arpia täynnä.

Jorge Valdez katseli merelle ja muisteli päiviä, jolloin oli kirmannut huolettomana aaltoihin. Silloin, voi silloin, niinä kultaisina päivinä olivat kristallinkirkkaat vedet olleet maailma, joka kuului hänelle. Tuuli ja pärskeet olivat hyväilleet hänen ruskettunutta ihoaan kuin rakastajattaren kädet. Hän oli ollut yhtä aaltojen liikkeen kanssa, kalojen, äyriäisten, saalista hakevien lintujen ja avoimen taivaan kanssa.

Silloin meri oli puhunut hänelle, mutta vasta varttuneempana, kovettuneena, hän oli ymmärtänyt, mitä se halusi.

Ranta oli pitkä, päivä pidempi. Vesi kimmelsi unelmista. Aallot kuiskivat viekoittelevasti, ja niiden syleilyssä hän näki Sen.

Se lumosi hänet ensi katseella.

Jorge kirosi, kun tuskan aalto viilsi hänet halki ja sai hänet taittumaan kaksinkerroin. Se oli alkanut syödä häntä.

Jorge huusi tyhjään ilmaan: "Putá! Si madre es el puta enorme!"

Kipu viilsi, jäyti, kidutti, mutta punahehkuinen raivo säikäytti Jorgen hetkeksi.

Hän oli hillitty mies. Talouden tukipilari. Hänen kaltaisensa mies ei päästänyt tunteitaan valloilleen. Mutta joskus hän oli päästänyt. Eikö ollutkin?

Joskus oli ollut Jorge, joka pelasi rantalentopalloa el Hierron rannoilla ystäviensä kanssa. Joskus oli ollut Jorge, joka tanssitti aamuun

asti senoritoja, joiden yönmustissa hiuksissa välkkyi sinisiä kreppinauhoja. Oli ollut hän, joka suuteli tyttöä, joka nauroi kuulle.

Nyt, kun ajan hiekka valui tiimalasissa, Jorgen oli vaikea muistaa, oliko hän todella ollut se, joka koki tuon kaiken vai loiko hänen mielikuvituksensa kauniita valheita.

Sillä oli ollut myös Jorge, jonka valinnat olivat lopulta tuoneet hänet täyden kierroksen takaisin tänne, mistä kaikki oli alkanut. Oli ollut Jorge, joka antoi pirulle pikkusormen ja katseli vierestä sen ahmiessa koko käden. Ahne Jorge. Sokea.

Liian myöhään suomut olivat pudonneet hänen silmiltään.

Elämä ei anna toisia tilaisuuksia, vain tilaisuuksia katumukseen, mutta ehkä jotkut synnit ovat sovitettavissa.

Meriruohonvärinen. Se sopi rosoisessa pyöreyydessään täydellisesti hänen kämmenelleen. Se oli lämmin, ja niljan alla Sen muodot kiehtoivat. Se hyrisi tuntiessaan hänen kosketuksensa.

Jorge puristi kaidetta rystyset valkoisina. Hän puisti päätään. Tuska oli todellisuutta, kaikki muu hetkellistä harhaa. Mikä oli ollut, oli mennyt.

Hänen täytyi päästä rannalle. Oli lähes aika.

Ajatus tunkeutui sumuverhon takaa, mutta sitä ennen oli vielä jotain... jotain, mikä väikkyi hänen mielensä äärissä, kielen päällä.

Kiusaten. Väijyen. Oli jotain, mitä hän ei muistanut, ja se piinasi häntä.

Oli myös jotain, minkä hän muisti riipaisevalla selkeydellä. Sitä hän ei olisi sallinut itselleen, jos olisi jotenkin voinut sen estää, sillä hänet oli punnittu ja hän oli osoittautunut köykäiseksi. Silti sydämeen ikuisesti talletetut mielikuvat tulvivat hänen tajuntaansa kuin murtuvasta padosta.

Nimi. Tuoksu. Tunne.

Beatriz. Sydämen ääni.

Esmeralda. Suloinen kuin pieni nektariini. Täynnä kysymyksiä.

Vakava Isabel. Silmät täynnä ymmärrystä.

Vaya con dios, mi amores.

Matka talon läpi parvekkeelta etuovelle oli piinaa, mutta Jorge takertui kipuunsa kuin haaksirikkoinen lankunpalaseen. Tuska piti hänet hetkessä kiinni.

Jorge puristi Sitä tiukasti nyrkissään. Se tahtoi humalluttaa, hämmentää, harhauttaa. Se kuiski ja kiemurteli hänen mielensä huoneissa, mutta Sen hampaat olivat jo liian syvällä. Kipu piti Jorgen kirkkaana, muisto rakkaista ankkuroituna tarkoitukseen.

Ahkera kiillotus paljasti sen muodot. Se avasi punaiset silmänsä. Kolmipäinen käärme sihisi jälleensyntymän riemusta.

Jorge nilkutti rantaa kohti. Hiekka imi hänen jalkojaan syvemmälle askel askeleelta. Painostava pilvi, joka hänen ajatustensa päällä oli ollut aina saarelle saapumisesta asti, voimistui ja näytti saavan muodon. Taivas

tummeni, tuuli nousi ja maa tuntui vavahtelevan.

Se kuiski hänelle kiivaasti.

Luovuta, typerä kuolevainen. Ponnistelusi on turhaa.

Jorge puri hammasta ja ponnisteli pehmeässä hiekassa, jota auringon ensisäteet olivat ehkä aavistuksen ehtineet lämmittää. Jalka osui ajopuun kappaleeseen, joka nirhaisi ihon hänen nilkastaan. Hän kaatui kasvoilleen.

Sait minulta kaiken. Miksi nouset jumalaasi vastaan?

Jorge ryömi hetken kontillaan, kynti sormillaan kosteaa santaa, kunnes löysi kädensijan ja kampesi itsensä vaivalloisesti pystyyn. Hän otti horjahtelevan askeleen merta kohti. Toisen. Kolmannen. Hiekka kirveli silmiä, näkö sumeni. Hänestä tuntui, että aaltojen olisi pitänyt jo nuolla hänen jalkojaan.

”Kaiken annoit, kaiken veit, mutta perhettäni et alttarillesi saa, *el diablo!*” Jorge huusi. Hän kohotti kätensä valmistautuen paiskaamaan muinaisen kolikon takaisin syvyyksiin, joista sen asuttama peto oli siinnyt, mutta meri pakeni häntä. Se vetäytyi aalto aallolta kauemmaksi kuin kauhistuneena ajatuksesta, että joutuisi ottamaan kohdustaan sylkemänsä epäsiikion takaisin.

Jorge tunsu epätoivoa. Meri ei halunnut Sitä. Tämä hänen olisi pitänyt muistaa, ymmärtää. Sen voitonriemu valui hänen mieleensä kuin karvas sappi.

Jorge karjahti turhaantuneena ja säntäsi kompuroiden maininkien perään välittämättä jalkojensa ja käsiensä naarmuuntumisesta verille tai kasvoilleen pärskyvistä suolaisesta hiekasta, joka tahtoi riistää häneltä voimat ja mielenlujuuden. Meri saattoi olla vanha ja viisas, ikuinenkin ehkä, mutta loputtomiin se ei voisi perääntyä. Häneltä se ei pääsisi pakoon.

Ehkä meri itsekin lopulta ymmärsi tämän, sillä pysähtyessään keräämään henkeään Jorge huomasi sen nousseen ylleen kuin sinivihreä Baabelin torni, jonka huipulta raivokas vaahto virtasi jokina alas.

Näky oli henkeäsalpaava, mykistävä, mutta sanat olivat jo kadottaneet merkityksensä. Niille ei ollut enää tarvetta.

Jorge valahti polvilleen vesipatsaan eteen. Syvä tyyneys valtasi hänet.

Hitaasti hän vei kolikon huulillensa, kallisti päätään ja pudotti sen nieluunsa.

Äiti Meri, ota lapsesi. Sulje meidät syleilyysi ja kanna kauas pois näiltä rannoilta. Älä koskaan anna meidän palata.

Vaya con dios, mi amores.

Christine Thorel:

Pelastuneiden laulu

Josema käveli kivikkoista rantaa pitkin kohti laakson suulla odottavaa laivaa. Laiva seiso i edelleen telien varassa, keula kohti laaksoa. Valmiina lähtöön, aivan kuten hän oli unessa nähnyt, mutta se oli haalistunut auringossa. Turistit olivat kirjoittaneet nimikirjaimiaan sen kylkiin ja linnut tehneet pesiään sen kannelle.

Josema antoi kätensä kulkea laivan kaarevaa kylkeä pitkin. Hän oli käyttänyt vuoden sen rakentamiseen, tehnyt kaiken aivan kuten unessa. Laivasta oli tullut täydellinen, samanlainen kuin unessa, ja Josema oli puolittain odottanut sen puhuvan hänelle.

Vuosi sitten hän oli komentanut perheensä illalla laivaan ja he olivat istuneet hiljaa odottaen tulevaa. Ilta oli ollut harvinaisen tyyni, puut olivat seisseet äänettöminä ja meri oli ollut tasainen peili. Tuleva katastrofi oli ollut aistittavissa ilmassa, jännitystä ja tyyntä odotusta. Josema oli käynyt vielä kerran läpi kaikki tarvikkeet ja varastot. Kaikkea olisi tarpeeksi, kaikki oli valmista. He saattoivat vain odottaa.

Lapset nukahtivat sinä iltana ensin. Juliana nalle kainalossaan, Gema häntä halaten lyhyeksi käyneessä pyjamassaan. Josema muisti ajatelleensa, että tytölle olisi pitänyt varata mukaan isompi. Kun ei voinut tietää, kuinka kauan koettelemus kestäisi. Sandrokin oli nukahtanut yllättävän pian yläpedille ja retkottanut murrosikäisen rentoudella laidan yli.

Josema ja Flor olivat istuneet ja valvoneet. Vahtineet lapsiaan. He olivat ensin rukoilleet yhdessä ja sitten rakastelleet ja lopulta nukahtaneet. Aamulla he olivat heränneet tömistelyyn kannella.

Flor oli pelästynyt, että lapset putoaisivat veteen. Hän oli kömpinyt kannelle käärien peittoa ympärilleen. Josema oli kahmaissut housunsa lattialta ja pukenut niitä kiivetessään portaita. Hän oli häikäistynyt auringosta ja hämmentynyt näkemästään. Perän puolella näkyi meri, joka aaltoili rauhallisesti. Lokki syöksyi veteen ja nousi ilmaan kala nokassaan. Keulan puolella kohosivat tutut vuoret ja heidän kotitalonsa nökötti rinteessä orpona ja hylättynä, mutta ehjänä.

Josema oli kääntynyt hitaasti ympäri tehden täyden kierroksen ja katsellen tuttuja maisemia. Vasta silloin hän oli kuullut naurun. Nuori turistipariskunta oli selvästi viettänyt yön rannalla. He olivat osoittaneet Josemaa ja tämän perhettä, puhuneet käsittämättömiä sanoja ja nauraneet toisilleen laiskojen suudelmien lomassa. Josema oli katsonut Floria ja lapsia. Flor oli yrittänyt olla nauramatta ja tehnyt nopean eleen kädellään. Silloin vasta Josema oli tajunnut seisovansa kannella takapuoli paljaana. Vain toinen jalka oli ollut housuissa, tyhjä lahje alkoi lepattaa tuulessa.

Josema oli pukenut housut kaikessa rauhassa ja vilkuttanut

turisteille hyvät huomenet. Sitten hän oli komentanut lapset kouluun, vaikka tiesi, ettei häntä kuunneltaisi. Siitä asti, kun hän alkoi rakentaa laivaa, lapset olivat muuttuneet. He olivat käyneet välinpitämättömiksi ja etäisiksi. Juliana oli ainoa, joka vielä kuunteli häntä, ainoa, joka vielä tarvitsi vahvaa isää. Ainoa, joka isän mieliksi suostui uskomaan aaltoon ja laivaan. Tytön usko oli niin vahva, että hän oli väittänyt laivan puhuvan hänelle.

Sinä aamuna Gema oli aloittanut kyseenalaistamisen, kysynyt miksei vedenpaisumus tullutkaan. Flor oli vaatinut saada valmistaa kunnon aamiaisen, vaikka he olivat myöhässä. Sandro oli huomauttanut, etteivät he olleet tehneet koulutehtäviään, ja lopulta Josema oli alistunut ja ilmoittanut, että he viettäisivät päivän laivassa, joka nökötti teleillään yhtä tukevasti kuin edellisenä iltana.

Siinä laiva oli edelleen. Se pilkkasi Josemaa vakaudellaan. Josema silitti sitä ja löi, löi uudestaan, takoi nyrkeillään ja syyti kirouksia mokomalle laivalle, joka vain oli. Laiva vaikenä, vain kylkilaudat tömähtelivät laiskasti nyrkiniskujen voimasta. Sitten Josema lähti kävellen töihin, kuten joka aamu viimeisen vuoden ajan.

Töissä ei ollut helppoa, oikeastaan missään ei ollut. Kaikki pilkkasivat Josemaa, vaikka hän ei ollut kertonut suunnitelmastaan kuin kahdelle naapurille ja äidille tietysti. Sana oli levinnyt, ja nyt kaikki kutsuivat häntä Laiva-Josemaksi. Olivathan he pilkanneet aiemminkin, kun hän oli rakentanut laivaa rannalle paikkaan, josta sitä ei saisi laskettua merille, ja keula kohti sisämaata.

Ei ihmisten pilkka olisi haitannut, ellei Josema olisi ollut aivan tyhjä, vailla merkitystä. Koskaan elämässään hän ei ollut kokenut niin polttavaa yksinäisyyttä kuin tämän vuoden aikana. Se ei ollut alkanut heti, vaan vähitellen painottomana tunteena vatsanpohjassa noin viikko viimeisen illan jälkeen, ja kasvanut hiljalleen täyteen mittaansa leviten rintaan ja käsiin ja jalkoihin ja viimein päähän. Mitä ihmisen oli tarkoitus tehdä ilman uskoa? Kenen puoleen silloin saattoi kääntyä?

”Ota lomaa”, pomo käski.

Siitä huolimatta Josema palasi töihin joka aamu pilkattuaan laivaansa. Töissä hän tarttui lautoihin mitään ajattelematta ja alkoi liimata niitä yhteen tai käynnisti jonkin koneista vain huomatakseen, että pomo oli keksinyt hänelle jotakin muuta tekemistä. Pomo oli hänen ystävänsä, joku muu olisi ehkä antanut potkut, mutta Josema oli kiitollinen siitä, että sai raahustaa laakson läpi koko neljän kilometrin matkan töihin aamuisin ja illalla taas takaisin.

Kotiin jääminen ei ollut vaihtoehto. Hän ei olisi voinut olla missään huoneessa rauhassa laivan tuijotukselta. Oli vain pakko jatkaa eteenpäin mutkaisilla teillä.

Päivät menivät jotenkin, mutta toistuvat unet olivat pahimpia. Aluksi Josema oli toivonut, että ne loppuisivat, sitten hän oli ymmärtänyt, että ne jatkuisivat ikuisesti.

Edellisenä iltana hän oli päättänyt pysyä hereillä ja jäänyt kuistille

kuivettuneeseen rottinkituoliin istumaan ja tuijottamaan laivaa. He istuivat pitkään pimeässä tuijottamassa toisiaan, kunnes laiva oli voittanut ja Josema oli nukahtanut. Tuoli oli särkynyt, kun Josema oli hätkähtänyt hereille jälleen uuden aallon paiskatessa laivan laaksoon.

Hän oli ensin yrittänyt kertoa unistaan Florille, joka oli kuunnellut kärsivällisesti kädet jauhossa, mutta sanat eivät tulleet. Ei ollut tapaa kuvata niitä asioita, jotka hän oli nähnyt. Lopulta hän oli luovuttanut, sillä Florin silmiin oli hiipinyt huoli ja epäily. Flor oli liittynyt pomon seuraan ja alkanut hiljalleen painostaa Josemaa hoitoon. Josema ei halunnut menettää Florin hymyileviä silmiä, niinpä hän oli lopettanut unistaan puhumisen. Mutta unet eivät loppuneet, ja siksi hän oli ontto ja vihasi. Vihasi itseään, laivaa ja Jumalaa. Kaikkia tasapuolisesti ja ilman erityistä tärkeysjärjestystä. Se oli tietysti ihan absurdia, sillä vain laiva ja Josema olivat olemassa, mitä ei oikein voinut varmasti sanoa Jumalasta. Sen hän oli vuoden aikana vihdoinkin ymmärtänyt. Siitä huolimatta hän jaksoi vihata Jumalaa, saattoihan tämä olla syytä kaikkeen: uniin, laivaan ja Joseman tyhjyyteen.

Työläiset banaaniviljelmillä huikkasivat tervehdyksensä. Josema vastasi heille rutiininomaisesti. Joku päristi ohi moottoripyörällä, kannettava radio pauhasi uutisia kuljettajan takana. Rinteiden asukkaat tervehtivät toisiaan pitkällä vihellyksillä kuin linnut jossakin kaukaisessa maassa. Josema sytytti sätkän ja kääntyi katsomaan laivaa. Rinteeltä se näkyi hyvin. Se oli kuin valtava rantautunut valas pienten kalastusveneiden seassa.

Jostakin syystä Josema muisti yhtäkkiä Julianan, joka oli aamulla tullut halaamaan ja sanonut lapsen vakavuudella pärjäävänsä kyllä, että isän ei tarvinnut olla huolissaan.

”Missä sinä pärjät?”

”Meillä on retkipäivä, harjoittelemme silboa rinteillä. Minulla ei ole tänään hätää, mutta Gema menee taas suihkulähteelle. Vie se kouluun.”

Lapsi lurautti iloisen vihellyksen, joka kuulosti aivan siltä kuin hän olisi sanonut, että tänään on se päivä, kun laiva lähtee.

Sandro ja Flor olivat istuneet pojan mopon selässä. Flor etsi hyvää asentoa pojan odottaessa kärsimättömästi lupaa polkaista kone käyntiin.

”Eikö Juliana saanutkin hyvän idean? Sandro vie minut torille, olen siellä hujauksessa enkä joudu odottamaan bussia”, Flor oli sanonut ja kiljaissut heti perään Sandron kaasuttaessa päätielle.

Juliana oli iskenyt Josemalle silmää, kuin sanoakseen: Enkö ollut nokkela, eikä Josema ollut keksinyt tehdä muuta kuin pörröttää tytön hiuksia. Tyttö oli säännännyt matkaan reppu selässään, mutta muistuttanut sitten vielä talon kulmalta, että Gema olisi suihkulähteellä, lintsamassa.

Josema puhalsi savut laivan eteen ja käänsi sille selkänsä. Hän oli hylännyt laivan, mutta se ei ollut hylännyt häntä. Olisi pitänyt tuikata tuleen koko roska, tai myydä. Nyt laivasta ei varmaan saanut edes omiaan takaisin, kun se oli seissyt kuivilla niin pitkään. Tai mistä sitä tiesi. Josema

oli valinnut siihen parhaat laudat ja käsitellyt kyljet niin huolellisesti kuin osasi.

Tytön vihellys ei jättänyt häntä rauhaan. Laiva lähtee. Laiva lähtee. Josema vilkuili rinteille etsien pienten retkeläisten hahmoja. Vihelsikö Juliana vielä rinteillä samaa vai kuuliko Josema omat ajatuksensa? Josema päätti käydä ensin patistelemassa Geman kouluun ja mennä sitten vasta verstaalle. Hän myöhästyi töistä, mutta olihan hänellä hyvä syy.

Aurinko paistoi jo kuumasti. Josema veti hatun paremmin silmilleen ja siirtyi tien oikeaan laitaan rinteeseen varjoon. Hän säikäytti jotakin liikkeelle pientarelta, hiiren tai myyrän. Hän seisahtui hetkeksi ja huomasi vasta silloin ympärillään kuuluvan tasaisen rapinan. Heinikko kuhisi jyrssiöitä. Rannassa koirat alkoivat haukkua ja houkuttelivat nopeasti kuoroon laakson koirat. Koirien haukun yli kuului vihellys, tällä kertaa ihan oikea: Isä, hae Gema.

Ilma täyttyi vihellyksistä. Lapset harjoittelivat silboa rinteillä. Vihellykset sekoittuivat toisiinsa, ja niistä oli vaikea saada selvää. Useimmat vihelsivät hölmöyksiä ja itsestäänselvyysiksi. Aina välillä vihellysten seasta erottui muutakin: Laiva tulee, tai aalto tulee. Josema ei ollut aivan varma.

Vihellykset saivat kylmät väreet kulkemaan Joseman niskassa, sillä ne muistuttivat häntä unista, tuhansista kutsumassa hukkuneita sukulaisiaan ja laivasta kaiken keskellä. Josema rypisti otsaansa ja sylkäisi maahan. Pitäisi torua Julianaa moisista vihellyksistä.

Takaa kuului lähestyvä haukku, ja Josema loikkasi rinteeseen, kun kolme raivostunutta koiraa juoksi häntä kohti. Ne haukkuivat ja ulisivat juostessaan, ja kuola roiskui niiden suusta. Josema etsi maasta keppejä tai kiveä, jolla puolustaa itseään, mutta koirat säntäsivät hänen ohitseensa, tuskin huomasivatkaan häntä. Jostakin räpisteli ilmaan kanaparvi. Kaikki eläimet tuntuivat olevan matkalla koilliseen, saaren keskusta. Josema kääntyi katsomaan rantaan, mutta näki vain laivan ja tyynenä vellovan meren.

Puoli tuntia aikaa etsiä Gema ja toimittaa tämä kouluun ennen töitten alkua. Josema alkoi kävellä rivakammin, eikä matka suihkulähteelle vienyt kuin vartin. Hän näki nuoret jo torin laidalta. Tytöt istuivat suihkulähteellä, jalat vedessä, kurkkivat olkansa yli poikia, jotka tekivät temppuja skeittilautoillaan ja temppupyörillään. Radio pauhasi maassa jotakin tulevan kesän hittiä. Kesti hetken aikaa, että Josema huomasi Geman. Tämä norkoili hiukan syrjemmällä jonkun pojan kanssa.

”Hei Gema! Nyt kouluun.”

Tyttö ei edes vaivautunut näyttämään pelästyneeltä. Hän vain vilkaisi Josemaa ja jatkoi juttuaan pojan kanssa. Tilanne oli ollut sama laivasta asti, mennyt vain pahemmaksi. Josema käveli aukion poikki, eikä tyttö edes yrittänyt karkuun. Nosti vain laukkunsa maasta ja suuteli poikaa. Tytölle pitäisi puhua käytöksestä, illalla Josema pitäisi kunnon puhuttelun lapsille.

”Riittää jo, nyt lähdetään.”

Josema tarttui tyttöä käsivarresta ja veti tätä perässään pitkin mutkittelevia katuja. Tyttö ei pistänyt vastaan, mutta ei hän tullut vapaaehtoisestikaan. Pasiiviseksi vastarinnaksi sitä kai kutsuttiin, se ärsytti Josemaa.

Lasten vihellykset olivat tauonneet, se toi Joseman mieleen jotakin.

"Mistä Juliana tiesi, että olisit täällä?"

"Mä kerroin."

"Miksi? Älä yritä houkutella sitä mukaan."

"No en tosiaan. Se halusi, että menen kouluun. Aalto tulee, niin se sanoi. Laiva oli kuulemma käskenyt. Se on joskus jopa sua rasittavampi."

Josema olisi halunnut katsoa rantaan, mutta talot olivat edessä, piti kiivetä ylemmäksi, tienmutkaan. Josema ei ollut kuullut Julianan puhuvan aallosta tai laivasta pitkään aikaan. Mutta olihan vihellykset, ja hän muisti kuinka Florin hame hulmusi, kun tämä oli istunut Sandron moottoripyörän kyydissä. Matkalla torille, sisämaahan ja korkeammalle. Julianan ehdotuksesta.

Terävä vihellys repäisi ilman. Aalto tulee! Nyt se tulee! Se sai seuraansa muita, ja hetken päästä kylän hälytyskelloja soitettiin. Autot pysähtyivät tielle ja ihmiset nousivat ulos ihmettelemään. Kaikki vain seisoivat.

Gema katsoi Josemaa ihmeissään, ja sitten he juoksivat. Ylös rinteessä mutkittelevaa tietä, kohti koulua. Aina vain ylemmäs, sisälle kouluun ja katolle. Ihmiset käytävillä ihmettelivät heidän kiirettään, eivät olleet vielä ymmärtäneet tilannetta. Vihellyksistä oli vaikea saada selvää sisällä.

Katolta he näkivät horisontin vyöryvän saarta kohti, pyyhkäisevän yli rantaviivan ja vyöryvän kylään. Vesimassat puristuivat laaksoon ja pärskyivät vuorenrinteistä. Vesi syleili rannan hotelleja ja kulki aina vain eteenpäin. Tasaisella voimalla kohina kasvoi ja kasvoi peittäen muun metelin.

Josema oli ollut väärässä. Ja oikeassa. Eikä hän tiennyt kumpi oli pahempi. Hän puristi Gemaa kylkeään vasten. Tyttö oli takertunut hänen paitaansa, painanut kasvonsa hänen kylkeensä ja nyt jo itkenyt paidan märäksi. Meri virtasi ensin ikuisuuden sisämaahan ja sitten toisen ikuisuuden takaisin omalle paikalleen.

Se jätti jälkeensä sanoinkuvaamattoman sotkun. Ihmiset kiipesivät alas puista ja sähkötolpista, astuivat ulos taloistaan. Kuului taas huutoa ja itkua.

Gema halusi mennä etsimään kavereitaan. Josema kielsi, vesi saattoi palata, ei ollut turvallista. Tyttö ei halunnut uskoa, vaan alkoi hädissään takoa Josemaa ja säntäsi lopulta portaisiin. Josema juoksi perään, mutta tyttö oli nopeampi ja katosi ennen kuin Josema ehti kadulle.

Paljonko hänellä oli aikaa ennen toista aaltoa? Viisi minuuttia? Puoli tuntia? Yltäisikö se näin kauas? Josema seisoi hetken hämmentyneenä kadulla ja lähti sitten juoksemaan suihkulähteelle. Ihmisiä tunki vastaan tai juoksi ohitse. Kaikkialla oli kaaos, autot seisoivat hylättyinä kadulla.

Suihkulähde. Ei nuoria. Kannettava radio makasi poljettuna maassa. Josema kiipesi suihkulähteen keskellä seisovaan patsaaseen ja yritti nähdä kauemmas kaduille. Kaduilla kulki kaksi ihmisvirtaa, toinen sisämaahan, toinen takaisin rantaan seinän vierustalla. Josema liittyi rantaan päin kulkevien joukkoon. Hän yritti huutaa Gemaa, mutta ääni hukkui muiden huutoihin.

Sitten kylä loppui. Suunnilleen siinä, missä keskustan piti alkaa, ei ollutkaan mitään. Aalto oli pyyhkäissyt kaiken tasaiseksi ja sotkenut talot, puut ja maan tasaiseksi puuroksi. Hävityksen reunalle ehtineet lakkasivat huutamasta ja vain tuijottivat. Sieltä täältä kuului loukkaantuneiden valitusta. Hävityksen keskellä harhaili epätoivoisia etsimässä kotejaan ja rakkaitaan. Josema astui rajan yli ja liittyi joukkoon.

Josema huomasi laivan ennen kuin näki tytön. Laiva oli kiilautunut kahden auton väliin tukevasti. Se näytti ihmeellisesti samalta kuin rannalla. Tyttö seisoj sen varjossa ja itki. Josema meni tytön luo ja halasi, ja silloin kuului uusi varoitusvihellys. Uusi aalto oli tulossa. Tyttö ei reagoinut vihellykseen, eikä ollut aikaa paeta. Josema ravisteli tyttöä.

”Kiipeä laivaan!”

Hän hyppäsi auton päälle ja alkoi kiskoa tyttöä perässään. Tämä totteli komentoa ja seurasi Josemaa laivan kannelle.

Pelastusliivit, köyttä. Oliko viisaampaa yrittää köyttää itsensä laivaan vai luottaa voimiinsa. Josema löysi pelastusliivit ja päätti, että ilman köyttä oli parempi. Ei ollut aikaa sitoa. Hän sai autettua tytölle liivin päälle, kun aalto ylitti rantaviivan toistamiseen. He tarrautuivat laivaan kaikin voimin, ja silloin aalto iski. Se nosti laivan autojen välistä ja alkoi kuljettaa sitä pitkin kaupungin katuja. Gema kirkui ja kieltäytyi katsomasta. Josema oli tyyni. Enää ei ollut mitään syytä pelätä; jos jotakin tapahtuisi, hän ei voisi sille mitään. Ikkunat viilettivät ohi ja vaihtuivat puiden latvoiksi, ja aina vain laiva jatkoi kulkuaan. Tuuli piiskasi Joseman hiuksia ja repi vaatteita. Meteli oli käsittämätön, niin kova, että se muuttui hiljaisuudeksi. Puiden latvat vaihtuivat talojen katoiksi, ja sitten laiva karahti johonkin. Vesi jatkoi vyörymistään. Se nousi pitkin laivan parrasta, kansi lainehti. He kiipesivät hytin katolle ja odottivat. Viimein vesi laskeutui.

Tuli hiljaista.

He istuivat laivassa ja odottivat. Mistä tiesi, oliko painajainen jo ohi? Ylempänä rinteellä olisi turvallisempaa, mutta laiva oli juuttunut talon katolle tai oikeastaan mennyt siitä läpi. Kestäisi liian kauan kiivetä alas ja etsiä sopiva tie. Tiet täällä mutkittelivat liikaa. Rinteen kapuaminen olisi taas liian raskasta Gemalle. Niinpä he istuivat ja odottivat. Talossa oli hiljaista, kaikkialla oli hiljaista. Josema ei halunnut ajatella, minne ihmiset olivat menneet tai mitä heille oli tapahtunut. Hän avasi hytin oven ja etsi heille syötävää ja juotavaa vuoden vanhoista varastoista.

Aallon mentyä he odottivat, kunnes rinteiltä alkoi kuulua vihellyksiä. Ihmiset etsivät rakkaitaan, ilmoittivat olevansa turvassa. Vihellykset sekoittuivat ja viestit hävisivät. He istuivat keskellä hävitystä

ja kaikkialla soi ihmisten synnyttämä linnunlaulu.

Lopulta oli aika tehdä päätös. He eivät voineet istua laivassa loputtomiin. Katto saattoi romahtaa tai laiva hajota.

Ennen lähtöään he nostivat laivasta ulos niin paljon varusteita kuin jaksoivat. Ottivat mukaansa hieman juotavaa ja syötävää, huovat ja taskulamput. He kiipesivät alas laivasta, alas katolta, etsivät tien ja pyrkivät kohti ylämaata ja saaren keskustaa.

Päivä oli vasta puolessa, aurinko paahtoi lämpimästi ja oli vaikea löytää varjoa. Kapuaminen rinteiden laelle vei ainakin tunnin. Lopulta he kääntyivät katsomaan laaksoa ja aaltojen tekemää hävitystä. Josema ei ollut huolissaan Julianasta, tämä oli ollut rinteellä ensimmäisten aallon tullessa, mutta hän pelkäsi Florin ja Sandron puolesta.

He lisäsivät oman vihellyksensä pelastuneiden lauluun. Joku laittaisi sanaa eteenpäin ja Flor vastaisi lopulta.

Stig-Peter Lund

Rontit

”Tässä hyvä?” taksikuski kysyi huonolla englannilla.

Kyllä mie sanosin että tää riittää jo, jää pois vaan.

”Tässä on hyvä”, Jarmo sanoi, astui ulos autosta ja löi rahat miehen kouraan jaksamatta laskea niitä. ”Voit pitää loput.”

Ei siun oisi tarvinnu, oisin mie voinu hoitaa...

Taksi ajoi pois, ja Jarmo jäi seisomaan näköalatasanteelle. Hän katsoi alas kaupunkiin, joka hiljalleen heräsi uuteen päivään. Oikeastaan oli liioittelua kutsua sitä kaupungiksi, se oli pelkkä hotellikompleksien, uimarantojen, rihkamakauppojen ja ravintoloiden ympärille kasvanut turistiryssä. Juuri sellainen paikka, johon Timo aina vei Veeran lomailemaan.

Miksi Jarmo oli lähtenyt mukaan? Kyllähän hän sen tiesi. Hän ei osannut päästää irti, vaikka toivoa ei ollut. Tuskin sitä oli koskaan ollutkaan.

Oli kolmantena pyöränä roikkumisessa tietysti omat etunsa. Rontin kutsuttuaan Timolle oli kehittynyt kirjaimellisesti yliluonnollinen kyky vaikuttaa ihmisiin, ja hän sai miltei kenet tahansa höynäytettyä mukaan bisneksiinsä. Hänellä oli äkkiä rahaa, ja sitä hän jakoi auliisti myös Jarmolle, joka oli ainoana vanhasta kaveriporukasta pysynyt hänen rinnallaan.

Vaikka todellinen syy oli tietysti Veera. Niin se oli ollut jo kouluajoista lähtien – ja kouluajoista lähtien kaikki oli ollut yhtä turhaa. Veera näki vain Timon, eikä asiaa ainakaan auttanut se, että Timo oli nyt hankkinut yliluonnollisia voimia.

Jarmo oli yrittänyt kilpailla Timon kanssa tämän omilla aseilla, mutta hänen kutsumansa rontti ei ollut tuonut mukanaan aivan samanlaista menestystä.

”Mitä helvettiä me täällä teemme?” hän sanoi ääneen, koska kukaan ei ollut kuulemassa. ”Kello ei ole varmaan vielä yhdeksääkään...”

Sie näet kohta, malta nyt hetki. Sie aina hötkyilet.

”Tästä on saatanallinen matka kävellä takaisin”, Jarmo sanoi. Kännykkäkin oli jäänyt hotellihuoneeseen, lähtö oli tapahtunut niin kiireellä. Ja tiesikö hän paikallisen taksikeskuksen numeroa? 020202 ei tainnut toimia täällä. ”Voi olla, että tähän pysähtyy joku turistibussi, joka hyvällä tuurilla on menossa oikeaan suuntaan, mutta jos ei...”

Mie aattelen vain siun parastas. Nyt on parempi, ettet sie oo siellä alhaalla. Kohta sattuu nimittäin kamalia.

Jarmo hätkähti. Hän oli asettunut istumaan näköalatasanteen kaiteelle, mutta nyt hän pomppasi ylös.

"Jos siellä tapahtuu jotain pahaa, minun pitää nimenomaan olla siellä! Veera..."

Et sie voisi mitään tehdä. Siun kaveri hoitaa tilanteen, jos sekään pystyy.

Sitä Jarmo juuri pelkäsikin. Hän yritti lähteä kävelemään takaisin kaupungin suuntaan, mutta hänen jalkansa nykäisivät hänet takaisin, ja hän lysähti tahdottomasti istumaan.

Oo nyt siinä, ei myö kauan jouvuta enää oottelemaan.

"Perkeleen rontti. Painuisit nyt jo helvettiin."

Elä miulle tuommosia toivota. Sie tiijät, etten mie tästä mihinkään lähe.

Jarmo kirosi äänettömästi ja katseli alas laaksoon. Periaatteessa olisi ollut helppoa heittäytyä alas, mutta hänelle se tietysti olisi mahdotonta.

"Mitä me oikein odotamme?"

Katohan vaan, tuolta se nyt tulee.

Jarmo ei ensin ymmärtänyt. Sitten hän kääntyi katsomaan taivaanrantaan ja oli vähällä horjahtaa nurin.

Mereltä nousi valtava hyökyaalto. Se pyyhkäisi kaupungin halki, ja sitten kaupunkia ei enää ollut.

Jarmo riuhtaisi itsensä ylös kaiteelta ja pälyili tietä molempiin suuntiin.

Autoja ei näkynyt, taksin nostattama pölypilvikin oli kadonnut. Ei auttanut kuin juosta.

Voit sie aivan hyvin kävelläkin. Suotta ittees hengästyvät, tästä on niin pitkä matka että kaikki on kumminkin ohi sitten kun myö perille päästään.

"Sinä ja sinun perkeleen rationaalisuutesi", Jarmo sanoi ja hidasti vauhtinsa kävelyksi.

Kato perkule, miehän pystyn ajattelemaan taas. Mestar on varmaan sitten kuollu, tai ainakin siltä on tolkku pois. Jos sillä vielä henki pihisee, niin sen mie kyllä korjaan hetimiten.

Missähän mie oon? Mestarin päässä kai vielä, mutta vähän kuin mie ajautusin pois päin koko ajan. En mie sen ajatuksista ennää hirveesti saa kiinni, kaipa se kuolee kohta joka tapauksessa. Mutta en mie riskejä meinaa ottaa, sen verran kauan se on miuta vankina pitänyt.

Täytyy nyt vähän koittaa selvittää, että mitä varten Mestar on taju kankaalla. Onkohan se ottanu kunnolla hapanta? Ei se kyllä semmosta virhettä tee, tajuaahan se että mie pistän siltä nirrin pois heti jos se vähänkin herpaantuu. Onkohan kloppi täryttänyt sitä kalloon? En mie sitäkään oikein usko, ei siinä oo miestä semmoseen. Mutta hei, katsotaas viimesiä muistikuvia...

Joo-o, hapantahan siellä otetaan. Mestar on jossain sikalassa, naisia siellä vokottelee vaikka oma akka oottaa hotellilla. On se kanssa yks ryökäle. Ja tietysti miun voimia käyttää, että saa vosut sänkykammarin puolelle. Mitä kaikkea myö voitais yhdessä tehdä, eikä sen parempaa keksi! Kaupustelemalla pikkurahoja keräilee, mitä lie pyramiitihuijauksia tai verkostomarkkinointia, naisia narraa ja etelän turistiryssissä loikoo.

Kuka tässä perkule se rontti on, mie kysyn vaan.

Ja sitten hässittää, ohhoh, kaks akkaa samalla kertaa. Kyllähän vaan jyysetäänkin jotta loiske käy, kelataas vähän... Jaaha, nyt mennään takasin hotellille, herätellään oma akka ja riitahan siitä tulee, hirveä huuto ja valitus.

Mutta nyt hyö sopivat, ja taasko köyritään? Etiäpäin, etiäpäin...

Nyt ollaan sitten tupakilla parvekkeella. Tästä kun pääsen, niin kiskasen äijältä keuhkot nurinpäin, se on vissi ja varma!

Jaa mutta mitäs tuolta tulee? Helevetinmoinen aalto! Mie oisin sen kyllä huomannu hyvissä ajoin, jos ei Mestar ois miuta näin hiljentäny. Oikein sille.

Ei se enää karkuun pääse, aalto nakkaa parvekkeelta takasin sisälle ja sitten pimenee vintti. Tulikohan katto niskaan... joo, siltä vähän näyttäs, miun päällä on jotain murenoita. Mutta äkkiäkös mie ne siirrän, noin, ja sitten ylös, ulos ja lenkille! Luita on vähän rikki, mutta kyllä mie ne kasassa piän vielä vähän aikaa. Mie tarvin kolmen päivän sisään jonkun uuden höppänän isännäksi, muuten miulle käy kalpaten.

Vaan mitäs tuolla on? Kylppäri ei ookaan romahtanu, ja eikö vaan akkansa oo jääny sinne sumppuun? Hengissäkin näyttää vielä olevan, tais suihkuun mennä kun Mestar sen niin hiosti, ja siellä se nyt kykkii yksin pimeessä.

Tästähän mie voisinkin keksiä vaikka mitä.

Jarmo käveli kiemurtelevaa vuoristotietä. Matka ei ollut taksillakaan lyhyt, ja jalkaisin siihen saattaisi kulua tuntikausia. Ilma oli sietämättömän hiostava, ja kengät hiersivät. Välillä Jarmo katsoi laaksoon. Hiljalleen vetäytyvä vesimassa paljasti lohduttoman näyn.

”Miksi me menemme tuonne? Ei siellä voi enää olla ketään hengissä.”

Ei myö siitä voia ihan varmaksi mennä. Ihmisessä on henki pirun sitkeessä, sen mie oon huomannu. Miun täytyy varmistaa, että onko siun kaverista aika jättäny ja missä raato on. Jos se on ajautunu merelle tai jääny raunioitten alle, meillä ei oo hätäpäivää. Tokkopa sitä kolmessa päivässä kukaan löytää.

”Ja jos ei ole...?”

No sitten on melkosen ratkasevaa, että onko siun kaveri elävien kirjoissa vai ei. Miun pikkuveikka haluaa päästä ihmisten ilimoille kaikin keinoin, ja sitä myö ei voia sallia. Mutta mie kyllä huomaan, jos se vaan on jossain lähellä. Eikä se osaa miuta oottaa, siinä myö saahaan yllätysetu.

”Timo sanoi, ettei sinun kaltaisiasi pidä kuunnella”, Jarmo sanoi. ”Teihin ei kuulemma voi luottaa. Teidät pitää hiljentää ja pakottaa valtaansa, muuten ei tiedä, mitä voitte saada aikaan.”

Ei myö kaikki olla samanlaisia, kuule. Miun pikkuveikka on toista maata kuin mie. Se on tosiaan semmonen ryökäle, että sitä ei passaa päästää omin lupineen kuleksimaan. Siinä siun kaveri oli tolkun mies, että pisti sen kuriin heti kättelyssä, mutta ei sillä kyllä järki pakottanu, kun semmosen rontin ylipäättänsä meni kutsumaan. Etkä siekään kyllä ihan viisas ollu, kun sillä lailla kutsuja luit yhtään aattelematta. Millään et voinu tietää, että kuka siun kutsuun vastaa.

”No, onneksi kävi tuuri ja se olit sinä”, Jarmo sanoi ja naurahti katkerasti. ”Hyvä rontti.”

Tiiä hyvästä ja pahasta. Mie oon vanhempana veljenä koittanu aina vähän rotia pitää, pikkuveikka se vaan sotkee. Se on semmosta jatkuvaa

vääntöä mitä myö on pietty vuoskauet.

Matka jatkui hiljaisuuden vallitessa, ja Jarmolla oli aikaa ajatella. Miten hän oli tähän oikein joutunut? Miksi hän edes oli aikanaan jäänyt koko hölmöön noitapiiriin? Se oli alkujaan vain kaveriporukan teini-iässä perustama salaseura, mutta Timo oli alkanut ottaa sen vakavasti ja uskonut, että se todella tarjoaisi heille rahaa, valtaa ja menestystä. Hän oli väittänyt hankkineensa yliluonnollisia voimia, opetellut väitteensä tueksi yksinkertaisia hypnoosi- ja suggerointitemppuja ja raahannut kokouksiin katu-uskottavan tomuisia ja repaleisia okkultistisia kirjoja, ja he olivat viettäneet tuntikausia messuamalla, valuttamalla omaa vertaan ja kertaalleen jopa uhranneet vuohen.

Yksi kerrallaan noitapiirin muut jäsenet olivat kyllästyneet ja lähteneet. Toisia oli alkanut pelottaa Timon maanisuus, toiset olivat ärsyntyneet Timon hulluihin puheisiin ja oikkuihin – siihen, että häntä oli kumarrettava ja pokkuroitava, puhuteltava Mestariksi ja lähdettävä mukaan kaikenlaisiin tempauksiin, joissa vaaransi henkensä tai joutui tekemisiin virkavallan kanssa. Jarmokin oli jäänyt vain, koska tahtoi olla Veeran lähellä ja pelkäsi myös, mitä hulluuden partailla tasapainoileva Timo voisi Veeralle tehdä.

Yllättäen Timo olikin onnistunut. Hän oli viimeisenä oljenkortena kaivanut esiin suomalaisen kansanperinteen ja törmännyt Mustaan Kalevalaan, Karjalan kiellettyyn henkioppiin, jonka fennomaaniokkultistit olivat koonneet kansallisrunoilija Lönnrotin sensuroimista runoista ja loitsuista. Alkuperäistä teosta tai Akateemisen Karjala-seuran myöhemmin toimittamaa, Vienan ja Aunuksen retkillä täydennettyä laitosta Timo ei ollut saanut käsiinsä, mutta joitakin osioita oli päätyntyt Hitlerin Saksassa painatettuun salatieteelliseen kokoomateokseen, josta jokin brittiläinen pienkustantamo oli 60-luvulla julkaissut heikkotasaisen käännöksen.

Sellaisen opuksen Timo oli onnistunut ostamaan Ebaysta, ja vaikka suurin osa kirjasta oli silkkaa hölynpölyä, sen liitteistä löytyivät edelleen alkuperäiset rontinkutsusanat. Ne Jarmokin vielä muisti:

”Tule rontti roikale, lonkeroitas lotkuttele, avuks' ahneen ihmislapsen, vaurahueks' varattoman...”

Katohan vaan, tuolla on auto.

Jarmo havahtui ajatuksistaan. Sama taksi, joka oli tuonut hänet näköalapaikalle, seisoj pysäköitynä jonkin matkan päässä. Kuljettaja istui ratin takana ja huoju hiljaa paikallaan.

”Sinäkö pysäytit hänet?” Jarmo kysyi. Kuinka pitkälle hänen ronttinsa voima oikein ulottui?

Elä sie semmosia mieti. Annahan kun mie nyt hoijan asiat, johan alko tää apostolinkyyti riittää.

”Kaikin mokomin.”

He astuivat takapenkille. Jarmo katsoi etupeilistä kuljettajan tyhjää ilmettä ja lasittuneita silmiä. Tie oli kapea ja kuoppainen, ja Jarmoa hirvitti, mutta zombimaisesta tilastaan huolimatta kuljettaja ohjasi autoa jopa varmemmin ja turvallisemmin kuin tulomatkalla.

Lähempänä kaupunkia tie oli tukossa. Ihmiset vaelsivat pois kaupungista tai kiirehtivät sinne takaisin. Ihmismassa ympäröi taksin, auto puristui mutaisten ja rääsyisten hahmojen keskelle, ja ilman täytti kauhunsekainen puhensorina ja valitus. Viranomaisetkin olivat paikalla, mutta eivät kyenneet hallitsemaan sekasortoa. Hätävalot vilkkuivat, ja välillä ylitse lensi helikopteri.

”Pääsemmekö me läpi?” Jarmo kysyi.

Suotta sie hötkyilet. Kyllä ne väistää, kun mie käsken.

Samalla ihmismassa aaltoili syrjään, ja taksille avautui kapea väylä. Kuljettaja painoi kaasua, ja matka jatkui.

Veera havahtui pimeästä. Lattia hänen allaan oli kylmä ja liukas, ja samalla karhea. Ilma tuntui ummehtuneelta.

Mitä oli tapahtunut? Hän oli mennyt suihkuun, ja sitten...

Oliko hän kaatunut? Hän alkoi tunnustella ympärilleen, kämmenten alla oli pölyä ja murskaa. Terävä palanen leikkasi hänen ihoaan. Jostakin tihkui vettä hänen päälleen. Seinä nousi hänen eteensä, hän tunsu kylmän kaakelin ja sitten karhean betonin.

Veeraa puistatti. Hän ja Timo olivat riidelleet, sen hän muisti. Olivat he harrastaneet sovintoseksiäkin, mutta Timo oli kiivas ja pitkävihainen mies. Oliko Timo lukinnut Veeran jonnekin rangaistukseksi? Vai... jotain pahempaa?

Kyöneleet tulvahtivat Veeran silmiin. Timo oli hänen miehensä, Timolla oli suunnattomia voimia, joita Veera ei voinut edes käsittää. Timo oli mies, jota seuraajat kumarsivat ja kutsuivat Mestariksi, jota ihmiset seurasivat ja tottelivat, joka sai kaikki taipumaan tahtoonsa. Noitapiiri oli ehkä hylännyt Timon, mutta se oli vain osoitus heidän heikkoudestaan ja pelkuruudesta. Jarmo oli sentään jäänyt, ja varmasti Timo pian hankkisi uusia seuraajia.

Veera nielaisi. Edellisenä iltana hän oli kävellyt rannalla Jarmon kanssa, hän oli valittanut Jarmolle olevansa onneton Timon kanssa, he olivat melkein suudelleet... Oliko Timo saanut tietää? Ja Jarmo, mitä hänelle oli tapahtunut?

Oliko Veera typeryyksissään vaarantanut heidät molemmat, tuhonnut koko noitapiirin? Jarmo oli herttainen, mutta kaikki muu edellisenä iltana... Se oli ollut paha erehdys, silkkaa hetken heikkoutta. Ei Jarmo koskaan voisi olla niin kuin Timo, ei kukaan voisi. Veera tiesi olevansa etuoikeutettu. Olihan Timolla joskus muita naisia, mutta ei hänenlaisensa mies voinut tyytyä vain yhteen kuolevaiseen, ei ainakaan kaiken aikaa. Ja Timo tuli kuitenkin aina takaisin...

Veera konttasi toiseen suuntaan. Vastaan tuli lisää kivimurskaa ja sen keskellä suihkuverhon riekaleet. Nyt hänen mieleensä palasi ääniä ja tuntemuksia – jyrinää, veden kohinaa, ja kuin koko huone olisi tärisnyt. Maanjäristys! Tai hyökyaalto! Voisiko se olla? Hotellin oli täytynyt romahtaa osittain, mutta jokin rakenne oli suojannut häntä ja hän oli jäänyt ilmataskuun... Turvaan, ja loukkuun.

Kuinka kauan kestäisi, ennen kuin joku kaivaisi hänet ulos? Kuinka

pitkään happi riittäisi?

Ja... Oliko Timo selvinnyt?

Kylpyhuoneen ulkopuolelta kuului ääniä. Joku, tai jokin, työnsi kiviä syrjään, sitten kylpyhuoneen ovi rysähti auki. Lisää kivimurskaa ja pölyä ropisi lattialle.

Huoneessa oli nyt joku toinenkin. Veera jähmettyi paikoilleen, kun hahmo raahusti hänen eteensä. Se hengitti katkonaisesti ja huokui kylmyyttä.

"Timo...?" Veera kuiskasi. Hänet täytti äkisti pakokauhu. Mutta minne hän olisi paennut?

Sie voit olla ihan rauhassa, tytär hyvä. Mestar ei enää siuta kiusaa, siltä on palkeet tyhjät.

Veera ei oikeastaan kuullut ääntä, se tuli jostakin hänen päänsä sisältä. Hän ojensi vaistomaisesti kätensä Timoa kohti ja tunsi kylmän, nihkeän, kuolleen lihan, rikkoutuneen ihon, hyytyneen veren... Hän kiljaisi, ja hänen jalkansa pettivät.

"Timo", hän sopersi, "mitä tämä on? Mitä täällä on tapahtunut? Mitä sinulle on tapahtunut?"

Mestar, siis se siun Timo, oli yks höntti ja ryökäle. Ei hän siuta hyvänä pitäny, sen mie tiijän. Mutta keräähän nyt kolttua niskaan, niin mie vien siut ulos.

Hahmo polvistui Veeran luo, silitti hänen poskeaan, ja äkkiä pelko ja suru olivat poissa. Veera nousi ylös ja pyyhkäisi kyyneleet silmistään.

"Miten me pääsemme pois täältä?"

Annas kun mie...

Kivi järkkyy ja avasi reitin valoon ja raittiiseen ilmaan. Veera oli näkevinään valonvälkettä, kuin suuria, hohtavia lonkeroita, kun kivimurska lensi syrjään, mutta se saattoi olla vain aistiharhaa. Hän etsi vaatteensa kylpyhuoneen lattialta, pukeutui ja kiipesi ulos vaivattomasti, kuin jonkin suuremman voiman nostamana.

Ulos päästyään hän huomasi, että Timon kylmä, velto hahmo raahautui hänen perässään. Veera katsoi sitä inhoten.

"Sinä... näytät ihan kamalalta! Sinut pitää viedä heti sairaalaan!"

Elä hötkyile. Tässä on vielä yks kommervenkki, mikä mejän pitää hoitaa.

Jarmo loikkasi ulos taksista, ja hänen jalkansa upposivat liejuun. Maa oli pelkkää sekalaisen rojun kirjomaa mutavelliä, suuri osa rakennuksista oli romahtanut, ja harvat kestävämmät kohosivat ikkunattomina ja osittain sortuneina hävityksen yllä. Ruumiita oli siellä täällä, niitä lojui maassa ja roikkui lyhtypylväistä. Ihmiset vaelsivat ympäriinsä, jotkut itkien ja toiset läheistensä nimiä huudellen.

Kukaan ei kiinnittänyt huomiota Jarmoon, kun hän käveli kohti rantaa ja hotellia.

Mie aistin ne. Nyt on käyny se pahin homma, että pikkuveikka on päässy irti. Mutta mie luulisin, ettei se miusta tiijä mitään, joten kyllä myö se taltutetaan.

Hotelli oli raunioina. Pelastushenkilökuntaa ja sivullisia parveili

sen ympärillä, mutta Jarmo ohitti heidät. Hänen jalkansa läiskähtelivät märässä, liejuisessa hiekassa, kun hän pisti juoksuksi.

Tuolla ne on!

Timo ja Veera kävelivät pitkin tuhoutunutta hiekkarantaa, hitaasti ja päät painuksissa. Jarmo pysähtyi vetämään henkeä, ja muistikuvat tulvivat hänen mieleensä. Hän tunsu Veeran käden lämmön taas kädessään. Veera katsoi häntä ja puhui hiljaa toiveistaan ja peloistaan ja yksinäisyydestään. Timo oli omilla teillään, hän oli joka ilta lähtenyt hotellista ja palannut vasta aamulla, aina huulipunaa kauluksessa ja parfyymilta lemahtaen. Naiset eivät voineet vastustaa Timoa.

Veerakaan ei voinut. Mutta pian Timo olisi poissa lopullisesti, ja silloin Jarmo saisi Veeran ymmärtämään...

Mie kyllä siuta nyt varotan, ettei tytär siusta ehkä huoli sittenkään.

Oisko se siun kaveria niin pitkään sietäny...

"Timo lumosi hänet", Jarmo sanoi. "Hän käytti ronttia apunaan. Ja minä voin käyttää sinua..."

Mie en semmosia tee, sie saat naisasiat hoitaa ihan itte. Ja kuule, tytär oli siun kaverin lumoissa jo ennen kun pikkuveikasta oli tietookaan, kai sie sen muistat?

Jarmo vaikenä. Ehkä rontti oli oikeassa, ehkä Veera todella tarvitsi jonkun, jota palvoa. Jonkun voimakkaamman, joka kertoi, mitä tehdä.

Ehkä sie ittekin tarvitset. Siksi sie roikuit siun kaverin seurassa niin kauan. Ja siksi sie kutsuit miut.

"Hoidetaan tämä homma nyt", Jarmo sanoi, "ja lässytetään myöhemmin. Timosta pitää joka tapauksessa päästä eroon."

Siinä sie kyllä oot ihan oikeassa. Mutta mie varotan silti, että tytärtä sie et välttämättä koskaan saa.

"Turpa kiinni."

Timo ja Veera eivät olleet huomanneet häntä. He kävelivät kuin horteessa, varmasti vielä shokissa katastrofin jäljiltä. Jarmo lähestyi heitä, nosti maasta betonilohkareen ja kohotti sen päänsä yläpuolelle. Timo ja Veera olivat yhä selin häneen, hän lähestyi nopein askelein, kaiken sekasorron keskellä kukaan tuskin huomaisi, Timo oli enää muutaman askeleen päässä...

Ootas nyt! Tässä on jotain mätää, miun aistit jotenkin sumenee... Ne on huomanneet meijät!

"Lopeta se valittaminen ja ole kerrankin hyödyksi!"

Timo ja Veera kääntyivät hitaasti katsomaan. He näyttivät kalpeilta ja ruhjoutuneilta, jollakin tavalla veltoilta, mutta Jarmo ei välittänyt. Betonimöykky singahti halki ilman, ja sen ympärillä näkyi hienoinen välähdys, aivan kuin läpinäkyvät lonkerot olisivat antaneet sille luonnottoman vauhdin. Se iskeytyi Timon silmien yläpuolelle ja jatkoi lentoaan, kunnes osui molskahtaen veteen.

Timon otsaa ja päälakea ei enää ollut. Ruumis kaatui selälleen hiekan ja verisen muhjun sekaan.

Nyt on piru merrassa! Pikkuveikka on yhä täällä, mie aistin sen.

Nakataan ruumis äkkiä mereen, muuten se kohta tokenee ja nappaa uuvan

isännä-

Jarmo näki taas välähdyksen, ja Timon ruumis sinkoutui kaaressa ilmaan ja molskahti veteen jossain näkökentän rajoilla. Samalla jokin iski Jarmon Veeran suunnalta. Hetken ajan hän oli näkevinään, kuinka lukemattomat välkehtivät lonkerot kietoutuivat toisiinsa heidän välillään ja koko ranta välkkyi ronttien mitellessä voimiaan. Sitten hänen jalkansa irtosivat maasta, ja hän putosi mereen. Jokin painoi häntä pinnan alle, hän yritti pyristellä pintaan ja näki rannan aivan liian kaukana. Suunnaton voima tarttui häneen taas, ja hän vajosi pohjaan, hänen keuhkonsa olivat haljeta ja hänen oli pakko vetää henkeä. Vesi tulvi hänen suuhunsa ja henkitorvea alas.

No voi perkule! Se ryökäle oli huomannu miut ja laittanu meille ansan. Mie oon kovasti pahoillaan, tästä sie et enää elävien kirjoissa selviä. Mutta kuule, ei myö niin kauas jouvuttu, kyllä mie siun raatos täältä kolmessa päivässä uitan rantaan ja sitten mie kyllä pikkuveikan etsin ja annan kunnolla selkään ihan siun muistokses, ei se miulta toista kertaa karkuun pääse...

Sepä lohdullista, oli Jarmon viimeinen ajatus ennen kuin merivesi täytti hänen keuhkonsa.

No sinne män! Mestar sai kivistä päähän, ihan ansionsa mukaan. Ja mereen meni kloppikin, ei se paljon parempi ollu. Luuli että miulle jotain mahtaa, kun oli velipojan jostain manannu avuksi, mutta miehän semmosen vanhan köntyksen rökitin saman tien kun ei Mestar enää ollu miuta häirittemässä. Kas kun ei Mestar itte huomannu, että oli velipoika klopın pään sisällä kärkekymässä. Niin kai oli kiire hyppiä retonkia vasten pystyyn, ettei kerenny ympärilleen kattella.

Vähän miuta tuo velipoika silti huolestuttaa, vaikka aika kauas sen nakkasin. Parempi kun mie tästä mahollisimman nopeasti häivyn lentokentän suuntaan. Enköhän mie tyttärenä itteni järjestä helpommalla lentokoneeseen, vaikka voi olla että jouvun siinä matkalla muutaman kerran köyriskelemään jonkun viskaalin kanssa.

Kyllä on nämä ihmiset vaan epeleitä, miehet varsinkin. Vähän piirakkaa vilauttaa, ja jopas mennään aisa ojossa. Ja sitten vielä kehtaavat ronteiksi nimitellä. Ihan muualta ne löytyy ne oikeat rontit, sen mie sanon vaikkei kysytäkään.

No, nyt mie pääsen koittamaan, miten tämän tyttären kanssa hommat toimii. Jos sillä oisi enempi järkeä päässä, mie voisin sen kanssa viihtyä pitempäänkin. Mestar piti miuta sen verran kauan kallosaan, että mökkihöperökshän siinä meinas tulla. Nyt täytyy lähteä vähän kiertämään maailmaa!

Veera seiso rannalla hämmentyneenä. Hetki sitten Timo oli ollut hänen vierellään, sitten Jarmo oli ilmestynyt jostain, ja nyt kumpakaakaan ei näkynyt missään.

Mitä oikein oli tapahtunut? Timo ja Jarmo olivat... tapelleet hänestä, siitä täytyi olla kysymys. Mutta mistä Jarmo oli hankkinut sellaiset voimat? Ja oliko Jarmon hyökkäys koitunut kummankin kohtaloksi?

Oli miten oli, molemmat hänen elämänsä miehet olivat poissa. Meri oli vienyt heidät, kuten niin monen muunkin tänä aamuna. Katastrofin laajuus ja lopullisuus alkoi vasta nyt hahmottua Veeran mielessä. Kaikki tämä tuho, ja hän oli sen keskellä aivan yksin.

Hän tunsu mielessään hetkellisen vihlaisun, mutta nopeasti se haihtui, kun ääni alkoi puhua hänelle.

Elä sie nyt niitten perään vollota. Ihan höpöjä olivat kumpainenkin. Nyt siulla on parempaa seuraa, nimittäin mie. Mie järjestän siut täältä turvaan vaikka saman tien.

Veera pälyili ympärilleen, mutta ketään ei näkynyt. Hiekalla oli vain leveä tahra Timon verta sekä muutama yksinäinen kallonsirpale. Hetken ajan Veera kuvitteli, että joku puhui hänelle veden alta, mutta meri oli tyyntynyt ja pinnan alla näkyi vain rojua.

”Sinä et ole Timo. Kuka sinä olet?”

No mie oon se, mitä Timossa on muistelemista. Mestar oli yks pomottaja ja styranki, miun kanssa siulla on kuule paljon mukavampaa, uskopa vaan. Voin mie toki häipyäkin, jos sie sillä lailla tykkäät, mutta mie vähän luulen että sie tarvitset miuta.

”Mitä... Mitä sinä oikein tarkoitat?”

Mie näen tämän asian näin, että sie oot sen sortin likka että siuta pitää vähän tuuppia etiäpäin ja oikeeseen suuntaan. Siksi sie pyörit tuommosten timojen seurassa, vaikka ne vaan perseilee siun kanssa. Ne vie ja sie vikiset. Mie sen sijaan vien siut sinne, mihin sie oikeesti haluat.

Veera mietti hetken. Hänestä alkoi tuntua siltä, että ääni oli oikeassa. Jos se nyt oli hänen oma ajatuksensa.

”Mutta... Mistä sinä tiedät, mitä minä haluan? Enhän minä tiedä sitä itsekään!”

Mie oon kuule siun pääs sisällä. Täällä mie näen paljon kaikennäköstä, enemmän kuin sie itte. Luota minnuun vaan, mie kattelen täältä mikä on meininki ja kerron siulle mitä tehhään.

”Sinä siis hallitset minua”, Veera sanoi ja huokaisi raskaasti. Hän muisti, mitä Timo oli puhunut ronteista – niiden kanssa ei koskaan pitänyt neuvotella, niitä ei pitänyt päästää niskan päälle... Mutta nyt taisi olla jo myöhäistä. ”Olet ääni pään sisällä, komennat minua, eikä minulla ole vapaata tahtoa.”

Onko siulla vapaata tahtoa koskaan? Mie oon teitä ihmisiä tässä kattellut, ja melkeinpä kehtaisin väittää ettei teillä mitään omaa tahtoa oo. Joku rontti teitä aina käskee ja paimentaa, jos en mie niin sitten joku vielä rontimpi. Mutta mie en siun kanssa perseile, ja se on lupaus.

”Lupaatko varmasti?” Veera kysyi.

No mie vaikka vannon. Rontin kunniasanalla!

”Hyvä on sitten”, Veera sanoi. Jokin sai hänet luottamaan tähän sisäiseen ääneen. Ehkä hän teki virheen, mutta virheitä hän oli toisaalta tehnyt koko elämänsä. Tämä virhe saattaisi sentään tuottaa jotain hyvääkin.

”Kuka sinä oikein olet?” hän kysyi, kun he lähtivät kävelemään pois rannalta. ”Mistä sinä olet tullut? Onko sinun kaltaiasiasi muitakin? Kun me nyt... olemme yhdessä, tahdon tietää sinusta kaiken.”

Mie kerron siulle kyllä ihan kaiken mitä sie haluat tietää, kunhan päästään lentokoneen kyytiin ja huit hittoon tältä saarenpläntiltä. Meillähän ei kuule muuta ookaan kun aikaa...

He kävelivät halki raunioiden, jättivät hävityksen taakseen ja astuivat valtatielle, joka veisi heidät kohti lentokenttää ja uutta elämää. Kukaan ei pysäyttänyt heitä.

Venla Lintunen

Hetki lyö

Lautanen meni taas säpäleiksi. Pomo saisi sätkyn, se oli niitä kalliita neliskulmaisia. Camilo yritti lakaista sirpaleet syrjään ennen kuin Alicia, alaisten kesken Ácida, tulisi. Ymmärrystä ei ollut luvassa.

”Camilo Camarero Montemayor! Sinusta ei ole edes tarjoilijaksi, sen minä olen sinun äidillesikin monesti sanonut, ja sanon vielä uudestaan heti tänä iltana. No, mitä sinä taas särjit, *¡cuentame ahora misma!*”

”En minä mitään, tuollaisen vanhan lautasen vain, siinä oli ruoantähteitä”, Camilo sanoi, vaikkei uskonutkaan Ácidan menevän lankaan. Nainen katseli sirpaleita hetken, nosti yhden palan maasta ja sitten kiljunta jo halkoikin ilmaa. Aamiaisasiakkaat kääntyivät pöydistään katsomaan.

”*No me tomes el pelo, Camilo*”, Ácida ärjähti, ”Minua et saa huijattua. Saat käydä heti illalla ostamassa uuden tämän tilalle. Rahoja on turha pyydellä takaisin.”

Niine hyvineen Ácida marssi tiehensä.

”Sinne menikin sitten varmaan viikon palkka”, Camilo mutisi. ”Pirhanan akka, minähän menen tätä menoa vararikkoon. Ja vielä rumien lautasten tähden, samperi soikoon.”

Neliskulmaisia lautasia hajosi vielä toinenkin, ja kello oli vasta puoli yhdeksän. Ácida ulvoi kuin pistetty koira, mutta ei se ääni tainnut paljon erota päivän musiikista, sillä tällä kertaa kukaan asiakkaista ei reagoinut siihen mitenkään. Tai sitten se seurue oli juonut koko yön, sitä Camilo piti kyllä mahdollisena, ainakin asiakkaiden ulkonäöstä päätellen. Kamala bussilastillinen kalmankalpeita pohjoismaalaisia insinöörejä oli vyörynyt ravintolaan heti kahdeksalta. Ácida väitti, että *Amigos del Mar*in maine oli kiirinyt kauas, mutta Camilo uskoi insinöörien tulleen tänne vain ja ainoastaan varhaisen avaamisajan takia. Ja joku niistä junteista roikuttikin lentolippua kahvinsa vieressä, lähtöajan perusteella aikaiselle aamiaiselle oli tosiaan tarvetta.

Ja olisihan Camilon pitänyt arvata, että sinä aamuna joka ikinen insinööri maksaisi oman laskunsa itse – ja halusi vieläpä maksaa sen samaan aikaan. Camilon ja Ácidan lisäksi töissä oli vain kokki, muut tarjoilijat tulisivat vasta myöhemmin.

”Pirkuleen viikinkijuntit”, Camilo mutisi, kun eräs erityisen ikävä asiakas sompaili kauan rahojensa kanssa, ja oli jo aikeissa muka vahingossa kaataa kahvit tämän niskaan. Sitten kuului ilmaa halkova huuto. Ensin Camilo luuli, että se oli Ácida, mutta sitten ihmisiä alkoi juosta ravintolan ohi kuin muurahaisia.

”Big wave, big wave”, huudettiin, ja vesivana seurasi perässä koko

ajan kasvaen. Camilo ei epäröinyt hetkeäkään, vaan viskasi tarjottimen syrjään ja alkoi juosta – mutta eri suuntaan kuin muut. Hänen tilaisuutensa oli koittanut.

”Kiitos kaikki jumalat”, Camilo mumisi ääneen, ”olette vastanneet rukouksiini. Kuka hyvänsä teistä se olikin, niin kiitos!”

Metsäisellä kukkulalla, jolle Camilo pakeni, oli yllättävän rauhallista. Veden ryske tietysti kuului, ihmisten kiljunta samaten. Muita ei kuitenkaan juuri ollut tännepäin juossut, hän oli siis valinnut hyvän suunnan. Camilo piileskeli pusikossa, mutta juuri mitään ei sinne näkynyt. Vedet valuivat vähitellen pois, mutta sitten tuli vielä toinen aalto. Siinä vaiheessa Camilo päätti lepuuttaa silmiään. Yöunet olivat jääneet vähiin, mutta toivottavasti viimeistä kertaa – tarjoilijantöitä hän ei enää koskaan tekisi, sen hän oli päättänyt.

Ácida ja äiti seisoivat hänen vieressään. Camerero, Camarero, ei sinusta mitään muuta koskaan tule, senhän nimesikin jo sanoo. Tarjoilijana olet ja pysyt, ja tarjoilijaksikin olet harvinaisen kehno. Sehän tänäänkin nähtiin, ja sama tullaan näkemään myös tulevaisuudessa.

Kun Camilo avasi silmänsä, tuo kamala kaksikko värjyi yhä hänen näkökentässään. Hetkeen hän ei tajunnut, missä oli, mutta sitten tapahtumat palasivat taas mieleen. Hän tiirasi kukkulan juurta ja näki enimpien vesimassojen jo vetäytyneen. Mutta mihinkään ei ollut kiire, kello ei voinut vielä olla paljon. Tuskin ketään oli enää tänne tulossa, kaikki varmaankin olisivat jo palanneet töihin... tai ei sittenkään, oli se aalto sen verran iso ollut, ettei kukaan varmaan loppupäivänä menisi töihin.

”Tsunami. Niin, ei vain iso aalto, vaan tsunami”, ajatus jysähti Camilon tajuntaan, ”Voisiko se tosiaan olla...? Mutta kyllä se aalto aika kovaa tuli. Saattavatpa olla talot nyt tuhantena sirpaleena.”

Olisipa siinä varmaan aika näky: kaikki ravintolat ja kojut ja kaupat pirstaleina ja tavarat levällään ympäriinsä... ja *Amigos del Mar* pirstaleina! Mielikuva niistä ällöttävistä pöydistä meriveden peitossa herätti Camilossa kummallista hilpeyttä. Hän olisi varmasti mennytkin katsomaan, ellei olisi pelännyt pilaavansa tätä ainutkertaista mahdollisuutta.

Eihän kaaos tietenkään hyväksi ollut, Camilo yritti sanoa itselleen, mutta tuloksetta. Päällimmäisenä oli ajatus siitä, ettei kaaoksen keskellä huomattaisi ihmetellä yhden camareron katoamista... vaikka se tarjoilija, elävä tai kuollut, varmasti huomaisi ravintolatyön loppumisen. Tästä päivästä hän oli haaveillut ties kuinka kauan, eikä yhdestä isosta aallosta murehtiminen nyt saisi lamauttaa hänen aivotoimintaansa. Varmuudeksi Camilo nipisteli itseään ranteista ja nilkoista. Mukava kihelmöinti levisi vartaloon. Nyt sitten pitäisi vain keksiä, miten tältä saarelta pääsisi pois pyytämättä keltään apua. Rikossarjojen katsomisesta olisi varmasti nyt ollut hyötyä, mutta harmi kyllä Camilon televisio oli hajonnut eikä hän ollut katsonut niitä pitkään aikaan.

”Hmm, ehkäpä minä voisin hypätä jonkin sopivan turistipojan tilalle...”

¡Que si, que si!.. Niinhän ne pelastustyypit taitaa aina tehdä, että ensin huolehditaan turistit turvaan ja sitten vasta paikalliset.” Varmaan hän löytäisi jonkun sopivanikäisen turistipojan, joksi hän voisi ainakin hetkeksi naamioitua. Hänhän voisi vaikka näytellä olevansa niin pahasti järkyttynyt, ettei kukaan kehtaisi kysellä häneltä turhia.

Oli kuitenkin liian valoisaa vielä poistua kukkuloilta, joten Camilo tyytyi nuokkumaan pusikossa.

Illemmalla Camilo sitten jätti turvapaikkansa. Hänellä alkoi olla kova nälkä, eikä mitään ruokaa ollut mukana. Jotain lehtiä ja ruohoa hän pureskeli, mutta tähän aikaan vuodesta luonnossa ei oikein ollut mitään syötäväksi kelpaavaa. Se oli ruoanhankinnan kannalta harmillista, sillä kaupungissakaan hän ei tunnistamisen pelossa halunnut liiaksi notkua.

Aalto oli jättänyt jälkeensä suuremman kaaoksen kuin Camilo olisi koskaan edes voinut kuvitella. Eräässäkin sähköpylväässä roikkui pitkän aikaa auringossa kärventynyt turistimies, jonka vatsan päälle pingottunut paita paljasti karvaisen navan. Housut olivat pudonneet jonnekin ja paljastaneet harmaat kumiankkakalsarit. Mies ärjyi jotain jollain typeränkuuloisella, kummallisella kielellä. Ukkelin pettämättömässä tyylijussu oli jotakin tuttua, ehkä hän oli ollut joku edellisiltana rähjänneistä junteista. Camilo ei erottanut miehen kasvoja näin kaukaa, mutta jos tämä oli se tuttu mekastaja, sähköpylväässä roikkuminen oli tälle aivan oikein. Oli hitto vie järjestänyt Camilolle puhuttelunkin.

”Waiter, waiter, come here, come here. Tule nyt, tarjoilijahemmo, minä haluan olutta. Minä haluan sitä nyt. Tuo mitä tahansa olutta, mikä vain kelpaa, kunhan tuot sen nopeasti.”

”Waiter, waiter. Tämä olut on pahaa. Enkö minä sanonut että älä tuo espanjalaista olutta, te ette täällä osaa mitään tehdä oikein. Ai että en sanonut, sanoin varmasti, senkin kirottu idiootti. Tästä saat, ja tästä.”

”Camilo, voi hemmetti, et kai sinä juuri kaatanut sitä olutta tuon miehen niskaan? Mene heti pyytämään anteeksi ja maksa hänelle uusi paita. Sinusta ei sitten ole mihinkään, teet aina kaiken väärin.”

Camilo ei ollut koskaan osannut erityisemmin arvostaa asiakkaita, jotka uhkailivat häntä rikkinäisillä oluttuopeilla, mutta pomon ja hänen ajatukset hyvistä asiakkaista eivät oikein aina kohdanneet. Silti kaikki riidat varmasti unohdettaisiin: Camiloa muisteltaisiin hyvänä työntekijänä, joka oli uhrautunut asiakkaidensa puolesta.

”Mutta sano mitä sanot, Ácida, minua se ei enää haittaa. Minä en aio nähdä sinua enää koskaan, tai äitiäkään sen puoleen. Nunca, ¡nunca!”

Ohi kulkeva Punaisen Ristin työntekijä katsoi Camiloa niin kummasti, että hän melkein pelkäsi joutuvansa hoidettavaksi, mutta ei, nyt ei kaikkiin sekopäihin voinut kiinnittää huomiota kun kerran oli oikeitakin autettavia. Rantakin suorastaan kuhisi ihmisiä, auttajia ja loukkaantuneita, omaisia ja uhreja. Ruumiita oli röykkiöittäin, varmasti sieltä löytyisi Camilolle joku sopiva. Camilon etsinnät eivät herättäneet

epäluuloja, tekiväthän kaikki muutkin sitä samaa, yrittivät kantaa loukkaantuneita turvaan ja peittää kuolleiden kasvot. Passeja oli yllättävän paljon mukana, isovelji olikin sanonut, että turistit olivat typeriä, kantoivat kaikkia papereita taskuissaan rannalla. Kaikkein typerimmät, niin Hermenegildo väitti, jättivät ne sitten vielä vahtimatta kasseihinsa, mistä taskuvarkaat ne saattoivat poimia. Mutta pian veli sitten itse oli joutunut ties minkä murhaajien uhriksi, eikä Camilo koskaan ollut ehtinyt kysyä, miksi veljellä oli ollut moisia tietoja. Äiti varmaan tiesi, missä veli oli, muttei suostunut sanomaan. *"Ihan hyvin Hermenegildo voisi olla tässä ruumiskasassa."* Äidin kirkas, kylmä ääni kaikui Camilon pään sisässä. Camilo vavahti ja yritti ravistaa perheensä pois päästään. Jos hän keskittyisi vanhoihin asioihin, hän ei ikinä pääsisi pois ja vielä hänen pojanpoikansa pojat ja tyttäret olisivat tarjoilijoita.

"Mutta eihän tämä ole totta, miten nämä nyt sattuvatkin kaikki olemaan ihan vääränlaisia! Liian pitkä... liian vaalea... nainen... liian vanha... Samaa turistisatsia varmaankin, kaikki näyttävät ihan samalta! Kun olisikin kesä, niin sitten olisi enemmän valinnanvaraa. Kas siinä...-- ei, voi ei, Ácida...!"

Ácida lampsi Camiloa kohti kiivasta tahtia, muttei ollut vielä tainnut huomata häntä. Lempinimen happamuus hyökyi naisen kasvoilta vielä tavallistakin korostuneemmin. Camilo veti lippiksen syvemmälle päähänsä ja sukelsi lähimpään ruumiskasaan. Märät, puolialastomat turistit verisine jäsenineen tuntuivat niljaisilta ihoa vasten. Jos Camilo ei olisi tottunut käsittelemään yhtä niljaisia asiakkaita töissä, hän olisi varmasti oksentanut. Hän pidätti hengitystään, kun joku alkoi penkoa ruumiskasaa. Oliko se Ácida? Lippis oli Amigos del Marin, mikä kohtalonoikka olikaan ollut vetää se päähän juuri sinä päivänä, kun hän muuten sen aina unohti kotiin. Ácida huomaisi lippiksen ruumiskasasta varmasti.

Ikuisuudelta tuntuneen ajan jälkeen penkoja lähti pois. Ehkä se ei ollutkaan ollut Ácida vaan joku muu. Camilo ryömi kasasta, kun kukaan ei nähnyt, ja yritti löytää taas sen tummahiuksisen pojan. Poikaa ei näkynyt, mutta jotain muuta Camilo kyllä löysi. Muistot vilahtivat Camilon silmien editse. Äiti sanomassa isälle ettei heidän lapsistaan koskaan mitään tulisi. Äiti sanomassa, että Paloman ei koskaan enää pitäisi piirtää, hänestä tulisi tarjoilija, niin myös veljistä, koska eihän Camareron lapsista koskaan mitään muuta voisi tulla. Äiti sanomassa, että isän pitäisi nukkua ulkona, että isä haisi liikaa kalalta, ei kalanhajuista camareroa sisään otettaisi.

Ja siinä äiti nyt makasi, silmät apposen auki, kauhistunut ilme kasvoillaan. Camilo astui pari askelta taaksepäin. Hän ei uskaltanut sulkea silmiä, ne jäivät yhä tuijottamaan hänen peräänsä kun hän juoksi takaisin piilopaikkaansa.

Kuva äidin kasvoista jäi kummittelemaan Camilon mieleen. Hän yritti äidin sijaan keskittyä isään sellaisena kuin tämän muisti, nuorena ja charmikkaana camarerona, jota oli sitten onni potkaissut, kun mannermaalainen vaimo oli suostunut ottamaan tämän mieheksensä. Varsinainen onnipa hyvinkin, ennemminkin kaviosta oli tullut kova isku

kalloon ja nivusiin. Äidin ääni päässä sanoi, ettei kuolleista saisi puhua pahaa ja että Camilo joutuisi varmasti Helvettiin. Ácidan ääni myönteli taustalla, kuulemma Herra ei päästäisi huonoja tarjoilijoita taivaaseen, sillä osansa piti hoitaa kunnialla, oli se sitten tarjoilijan tai öljy-yhtiön pääjohtajan osa.

Camilo oli jo painamassa päätään maahan, kun outo valo yhtäkkiä välähti metsikössä. Kova ääni viilsi ilmaa säksättävinä sarjoina. Se kuulosti Camilosta melkein kuin joltain lehmän ammunnon ja suden ulvonnan välimuodolta... Tai ehkä se sittenkin muistutti eniten valaan laulua, jota Ácida aina joskus soitti ravintolassa. Se oli kuulemma eksoottista ja erilaista, turistit tykkäsivät. Camilo ei ollut huomannut mitään eroa, ihan samanlaisia juntteja sinne etsiytyi riippumatta siitä, soitettiinko valaiden, oravien vai hamsterien laulua.

Camilo nousi hiljaa. Valo loisti yhä metsikön toisella laidalla – sillä, joka oli kauempana kaupungista. Lumoutuneena Camilo hiipi lähemmäksi ja painautui vatsalleen pensaikon suojiin. Se, mitä hän näki, ei ollut tästä maailmasta. Jos äiti olisi ollut elossa, tämän olisi täytynyt olla jokin hänen ja Ácidan yhteisjuoni, jonka tarkoituksena olisi ollut ajaa Camilo takaisin kotiin. Camilo ei lainkaan epäillyt, etteikö äiti olisi tehnyt mitä tahansa pitääkseen hänet elämässään varsinkin nyt, kun sekä Hermenegildo että Paloma olivat poissa.

Metsäaukio suorastaan vilisi elämää. Iso, kirkas ja polkupyöräkypärämäinen hahmo häälyi taustalla. Etualalla hääri varmasti useita kymmeniä kummallisia möykkyjä. *Monstruoita*, Camilo ajatteli, *maailman kauneimpia hirviöitä*. Camilo ei oikein tiennyt, mihin olennoissa olisi pitänyt kiinnittää huomiota. Kaikilla oli vartaloissaan jonkinlaisia häntiä ja lonkeraita. Suuta Camilo ei erottanut, mutta ilmasta katoili aina välillä hyönteisiä niin nopeasti, ettei Camilo ehtinyt hahmottaa, minne ne oikeastaan menivät. Silmät, jos ne nyt olivat silmiä, näyttivät niiltä epäkäytännöllisiltä neliskulmaisilta lautasilta, joita Ácida oli aina vaalinut.

Camilo ryömi lähemmäksi aukiota ja haroi päälleen kuivia lehtiä. Hän olisi voinut paeta, mutta näky, joka hänen edessään aukeni, oli niin kiehtova, ettei hän olisi malttanut edes räpyttää silmiään. Nämä elukat olivat *kauniita*. Ácida ja äiti olisivat inhonneet niitä, ne olisivat heidän mielestään pilanneet maiseman ja häirinneet kunnon ihmisten elämää kummallisella ääntelyllään. Mutta nuo naisihmiset eivät Camilon mielestä olleet koskaan ymmärtäneetkään taidetta. Isoveli oli ollut tanssija, ja Camilosta monstruoiden liikehtimisessä oli jotakin samalla tavalla viehkeää, vaikka ne olivatkin olemukseltaan hyvin kömpelöitä ja rujoja.

Hermenegildokin oli kerran tanssinut täällä: silloin, kun koko perhe oli vielä ollut koossa. Jopa äiti oli kerrankin rauhoittunut katsomaan Hermenegildon tanssia, mutta kommentoi tietenkin sitten jotenkin ikävästi, Camilo ei tarkkaan muistanut, miten. Se taisi liittyä jotenkin siihen, että äiti kyllä mieluummin haluaisi pojan, joka osaisi tehdä oikeita asioita, tanssiminen oli pikkutyttöjen humputtelua ja varmasti Hermenegildo pian kasvaisi siitä yli.

Silloin isä oli suuttunut. Isä oli ollut tasainen mies ja äiti hänen

silmäteränsä, mutta sinä päivänä isä oli käsenyt lasten juosta edeltä kotiin. Eivät he tietenkään olleet menneet, vaan olivat salaa jähmettyneet katselemaan vanhempiansa välistä kohtausta näihin samoihin pusikoihin. Isä oli huutanut äidille siitä, kuinka kamalalla tavalla tämä aina latisti lapsiaan, että Hermenegildon pitäisi saada tanssia kun tämä halusi. Äiti oli heittänyt isää tonnikalapurkilla.

Parin viikon päästä isä oli löytynyt rannalta kuolleenä, syylliseksi paljastui känninen turisti. Hermenegildo ei enää tanssinut, eikä Palomakaan, vaikka äiti tätä kuinka yritti patistella. Paloma oli ollut heistä lapsista päättäväisin, ja niinpä tämä sitten olikin lähtenyt kotoa kuusitoistavuotiaana, muuttanut Ranskaan opiskelemaan. Camilo oli aina pitänyt Paloman nimeä enteenä, kyllähän kyyhkyset halutessaan pääsivät lentämään vapauteen.

Isoveli Hermenegildo ja pikkuveli Camilo olivat muuton jälkeen jääneet äidin armoille, ja pian Hermenegildokin sitten oli kadonnut kokonaan. Muutamassa vuodessa kolme Camilolle rakasta ihmistä oli poistunut hänen elämästään. Vain äiti oli jäänyt, eikä tämä rakas ollut ainakaan viime vuosina ollut.

Camilo punnitsi vaihtoehtojaan. Paloma oli ainoa, joka hänellä enää oli jäljellä, eikä siskokaan ollut pitänyt viime aikoina kovin tiiviisti yhteyttä. Kyllä Paloma toipuisi, menestyvä nainen, jolla oli oma perhe ja lapsia, ei pikkuveljen katoaminen tämän koko elämää varmastikaan pilaisi.

Tässä olisi nyt Camilon tilaisuus. Hän kaiveli taskujaan, ja kumma kyllä työpaikan metallikantinen muistikirja kynineen kaikkineen oli yhä tallessa. Nopein vedoin hän luonnosteli sarjakuvan. Sitten hän nousi ylös ja käveli monstroiden luokse.

Camilo kannettiin sen saman, suuren rakennelman sisälle, jota hän oli aiemmin pensaikosta tarkkaillut. Lonkerot tuntuivat omituisilta paljaissa säärissä ja käsissä, mutta Camilo ei oikein osannut sanoa, olivatko ne kylmiä vai lämpimiä, ennemminkin niiden pinta aaltoili hänen ihoaan vasten kuin sula kivi.

Sitten Camilo laskettiin maahan. Yksi monstroidista säksätti jotakin korkealla äänellä, sitten muut painuivat pois. Camilo havaitsi olevansa jonkinlaisessa kammiossa, seiniä päällysty jokin outo sammalmainen kasvi, josta roikkui siellä täällä erivärisiä hedelmiä. Camilo kurotti vaistomaisesti kättään yhtä sellaista kohti, mutta lonkero tarttui hänen ranteeseensa ja kimeä ääni sirkutti taas jotakin. Lonkerot heiluivat villisti puolelta toiselle monstroidin äännellessä ja yksi lautasmainen silmä tuntui katsovan Camilon sieraimista sisään.

"Minä olen Camilo", Camilo sanoi ja ojensi monstroidille metallikantista kirjaansa. "Camilo", hän sanoi osoittaen samalla sarjakuvan ensimmäistä kuvaa, johon oli piirtänyt itsensä surunaamaisena. "Camilo." Sitten hän osoitti monstroidia ja sanoi: "Monstroidi."

Jos monstroidi olisi ollut kissa tai jokin muu tuttu eläin, Camilo olisi

sanonut, että se katseli häntä pää kallellaan, mutta koska se ei ollut, hän ei oikein tiennyt, miten tuota elettä olisi voinut kuvailla. Otus sirkutti taas jotain, mutta Camilo ei tietenkään ymmärtänyt.

"Camilo", hän toisti osoittaen itseään ja sitten otusta. "Monstruo."

"Aamiioo", monstruo sanoi. "Moouuoo."

"Siis mitä?" Camilo oli hetken ymmällään, mutta tajusi sitten vihdoin, kun mouo jatkoi sanojen toistelemista: "Sinähän ymmärsit, mitä minä sanoin! Amio – se olen minä", hän sanoi ja osoitti paperia." Mouo, se olet sinä. Tajuatko sinä?" Hän näytti monstuolle kuvaa, jossa avaruusaluksen ikkunasta loistivat Camilon iloiset kasvot. "Amio haluaa tulla teidän mukaanne. Amio ja mouo, ystävät?"

Mouo päästi kimeän sirkutuksen, jonka Camilo tulkitsi myöntäväksi vastaukseksi.

"No niin, minulla on ehdotus", Camilo puheli mouolle, vaikka tiesi, ettei se mitenkään voinut ymmärtää. Sarjakuva oli korvaamaton apu, aivan kuten Camilo oli arvellutkin. Ihmeellistä, että tänä epäonnisesti alkaneena päivänä muistikirja oli kerrankin hänen taskussaan. Äiti ja Ácida olisivat kauhistelleet kauniin vihon tuhoamista rumilla piirustuksilla, mutta sillä ei tainnut olla väliä – ei enää. Mouot ottaisivat Camilon mukaansa, sitten hän pääsisi eroon vanhempiensa taakasta lopullisesti, rauha heidän muistolleen. Palomalle pitäisi varmaankin kirjoittaa kirje, että hän oli kunnossa, mutta kaikki muut saisivat rauhassa ajatella Camilon kuolleen tsunamin uhrina. Saisipa Ácidakin katua kaikkia niitä ilkeämielisiä sanoja, joilla hän oli tuota poikaressua vuosien varrella sätinyt.

Kaaos oli niin suunnaton, että vielä seuraavanakin yönä rannat olivat täynnä ihmisiä, jotka turhaan huutelivat kadonneita omaisiaan. Yöksi useimmat etsijät olivat kuitenkin taas lopettaneet, mutta vielä joitain epätoivoisia etsijöitä oli penkomassa ruumiskasoja valaisten niitä kännyköidensä taskulampuilla. Mutta näiden lisäksi eräälle rantaa rajaavista betoniporsaista oli noussut blondi laulajatar, joka kailotti jotakin kovaan ääneen.

"Uuu babe uu", Camilo uskoi kuulevansa, ja kireä hymy nousi hänen huulilleen. Tuo typerä nainen ei tuntunut lainkaan ymmärtävän, että ympärillä oli tapahtunut jotain poikkeuksellista: juuri tällaisia ihmisiä Camilo inhosi sydämensä pohjasta. Hän kuitenkin uskoi, että tyttö, jonka hän aikoi ottaa mukaan, olisi erilainen.

Camilo oli tarkkaillut tyttöä jo jonkin aikaa, varmistellut, että tämä sopisi profiiliin. Hän ei halunnut tuntea syyllisyyttä omaa lajiaan kohtaan tekemistään juonista, sillä eivät monstuot olleet pahoja, mutta oli silti parempi valita joku sellainen, jolle ei jäänyt tänne liian läheisiä ihmisiä. Tuo yksinäinen, itkuinen seitsentoistavuotias olisi heidän kanssaan varmasti onnellisempi kuin ylikansoitettulla maapallolla. Ainakin Camilo ja hänen tuleva kumppaninsa olisivat monstuoiden joukossa jollakin tavalla erilaisia, ainutkertaisia.

Tyttö käveli rannalla huudellen ensin kovempaa, sitten hiljemmin.

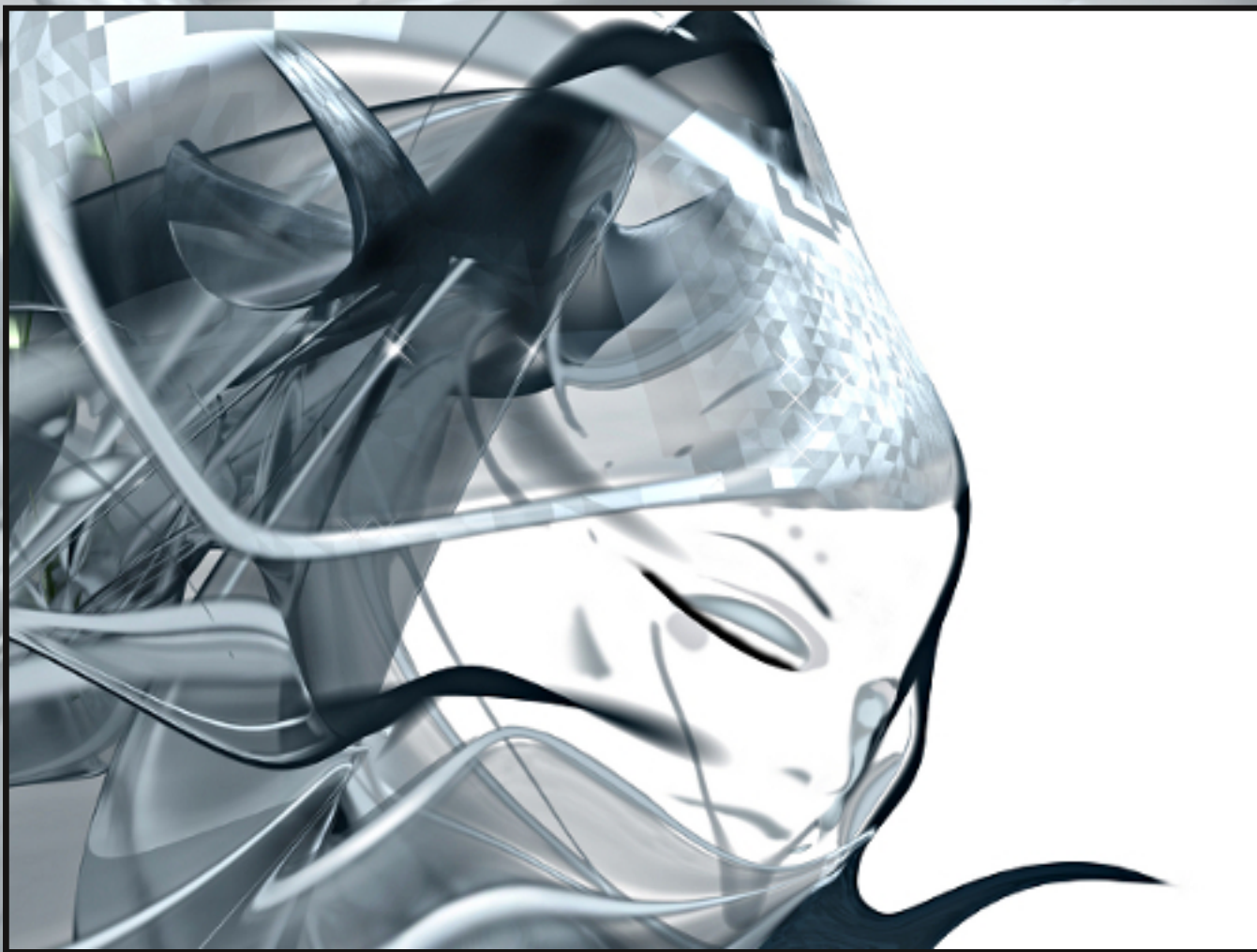
Hän oli turisti eikä Camilo ei ymmärtänyt hänen sanojaan. Vähitellen tytön huudot vaimenivat ja hän seisahtui neuvottomana rantaviivalle. Camilo tiesi hetkensä koittaneen. Hän käveli hiljaa tytön taakse ja tarttui tätä olkapäästä.

"Están muertos", Camilo kuiskasi tytön korvaan. Tyttö kääntyi, mutta Camilo ei nähnyt hänen ilmettään pimeässä – vain vaaleat hiukset välkkyivät taskulampun valossa. *"They are gone. Ve conmigo."*

Tyttö ei sanonut mitään. Camilo oletti, että tämä oli shokissa eikä siksi reagoinut hänen sanoihinsa. Nyt siitä ei kuitenkaan saisi tehdä ongelmaa – melkein kaikkihan täällä olivat.

"El Mouo, oiga, ya vamos!" Camilo sihahti mouoiden hullunkuriseen mikkiin ja tarttui sitten äkkiä tyttöä hartioista. Mouot toimivat nopeasti, sillä Camilo ja tyttö olivat aluksella ennen kuin tajusivatkaan.

Tyttö oli kaunis ja hämmentynyt. Jos tämä ei osoittautuisi samanlaiseksi äkäpussiksi kuin äiti ja Ácida, mitään hätää tuskin olisi. Camilolla oli kuitenkin varasuunnitelma siltä varalta, että tyttö olisi sietämätön: varmaankin mouot suostuisivat pitämään tämän tarvittaessa lukkojen takana. Mutta se olisi sen ajan murhe. Nyt matka oli vasta alkamassa, eikä Camilo olisi millään malttanut odottaa pääsevänsä pois Maasta.

Anne Leinonen

Kaiku

Tällä kertaa Kisho kuuli, kun se tapahtui. Hän tunsi sen vartalonsa keskipisteessä, siinä kohdin missä arveli sappirakkonsa olevan. Kisho ei pitänyt sitä minään ihmeenä: Sukikin oli väittänyt tunteneensa kuinka hänen munasolunsa oli irronnut, samoin kuin sen hetken kun Kishon siittiö oli hedelmöittänyt hänet.

Kisho aisti liikkeen, mutta hän ei noussut sängystä, ei liioin tarttunut pöydällä olevaan puhelimeen. Ei ollut hyötyä mennä ikkunaan ja huutaa, että oli syytä paeta. Kukaan ei kuitenkaan uskoisi. Kukaan ei ehtisi.

Kisho katsoi kattoon. Valkeassa rappauksessa oli kolme tahraa. Ne muistuttivat saaria. El Hierro. Gomera. Fuerteventura. Pelkkiä läiskiä, yläkerrasta vuotanutta kosteutta, typeriä plänttejä. Helppo pyyhkäistä pois valkealla maalilla, jos pesuaineella puhdistaminen ei tepsisi.

Kisho levitti kätensä niin leveiksi kuin pystyi. Ranteet osuivat sängyn laitoihin, luu kosketti kipeästi metalliin. Toimettomuus särki jäsenissä. Hän ei ollut tänäänkään pukeutunut.

Viereisen talon Gomez napsautti radion päälle. Hän teki niin joka aamu, heti herättyään. Kanavalta alkoi kuulua pirteää rallatusta ja väliin kiihkeää kuuluttajan pajatusta. Kisho ymmärsi kaiken, mitä mies sanoi, mutta ei halunnut ottaa sanoja vastaan. Gomez hyräili musiikin päälle omiaan. Kisho oli oppinut pitämään miehestä sen puolen vuoden aikana, jonka oli asunut naapuritalossa.

Gomez suhtautui häneen luontevan uteliaasti. Kun Kisho kerran päivässä tuli patiolle katsomaan maisemia, oli Gomez yleensä talonsa parvekkeella istumassa, ja hän vilkutti naapurilleen. Joskus mies heitti hyväntahtoisia kysymyksiä siitä, mitä Kisho oli tehnyt. "Eikö nuori mies lähde tänäänkään ravintolaan? Siellä on tyyppää vaikka kuinka!" hän saattoi huudahtaa. Kisho nyökytteli, ei sanonut mitään, mutta joskus hän saattoi nyökätä vanhalle miehelle. "Mutta sinä käyt siellä tietenkin kun minä olen jo nukkumassa!" hän vielä jatkoi.

Hajusta päätellen Gomez paistoi tänä aamuna pekonimunakasta.

Pitäisikö Kishon sanoa hänelle, että aikaa olisi vain kaksikymmentä minuuttia? Että nyt oli oikea hetki sanoa rakkaimmille viimeiset sanat? Että piti olla iloinen siitä, että tällainen tilaisuus tarjottiin, kaikille sellaista ei koskaan anneta. Jos Gomezilla edes oli rakkaimpia. Ainahan mies oli yksin, luuhasi asunnossaan tai sen liepeillä, kävellä löntysti läheiseen kahvilaan juomaan olutta ja rupattelemaan muiden vanhojen ukkojen kanssa. Tuskin miehellä oli edes lapsia, ei Kisho ollut niitä nähnyt.

Kisho nosti käden takaisin sänkyyn, kiinni vartaloonsa. Hän makasi siinä tikkusuorana, asennossa, valmiina.

Tällä kertaa hän antaisi sen tulla. Tällä kertaa hän kuolisi.

Hän sulki silmänsä ja näki, kuinka linnut lehahtivat parvina lentoon ja räpyttivät kiihkeinä kohti vuoria. Kauemmas, sisämaahan, pakoon lähestyvää vaaraa.

Kisho tunsu jäsenissään veden voiman. Aluksi aalto oli vain puolen metrin korkuinen, monta kymmentä metriä pitkä, mutta lähemmäs matalikkoa tullessaan vesimassa pakkautui ja kapusi korkeammalle. Se sai lisää ja lisää vauhtia, se kiisi eteenpäin kuin sanansaattaja, mutta äänettömästi. Sen hiipi merellä olevien alusten ali, nosti ja heijasi niitä ilmaan, mutta ei vahingoittanut. Merimiehet tunsivat nosteen vatsanpohjissaan, ihmettelivät, sitten tiesivät sisuksissaan mistä oli kyse.

Ensimmäiset varoitukset tulivat mereltä. Kishon korvat tavoittivat hätäntyneet viestit, joita kännyköillä välitettiin. Se tulee. Iso tulee. Paetkaa. Vielä kun voitte. Mutta monikaan viesti ei tavoittaisi saajaansa. Oli liian aikaista. Turistit olivat nukkumassa, uneliaan kaupungin asukkaat vasta lakaisemassa terasseja ja patioita valmiiksi asiakkaita varten.

”Hieno aamu tänään”, Gomez sanoi parvekkeellaan, Kishon makuuhuoneen ja avonaisen ikkunan suuntaan. ”Ajattelin käydä kaupassa, jos vaikka ostaisin hedelmiä ja muutaman oluen. Voin tuoda sinullekin.”

Kisho ei vastannut, niin kuin ei yleensääkään vastannut, mutta Gomez lähtisi kävelylle ajallaan ja jättäisi palatessaan Kishon ovelle tuomisensa. Gomez ottaisi korvauksen rahoista, jotka Kisho oli laittanut ruukkuun ovensuuhun.

Tänään Gomez ei ehtisi lähteä.

Kisho veti kädet takaisin syliinsä, rinnan päälle, ja kuunteli merta.

Vesi nousi vähitellen, varkain, aaltoili ja aaltoili, kunnes se oli paisunut kaarelle, kohonnut kohti taivasta, nostanut pyörteen monimetriseksi tappajaksi. Voimansa tuntevana massana se ratsasti kohti rantaa, kohti matalikkoja, kareja ja luonnon muovaamia laaksoja.

Se ei silti ollut mikään pystysuora seinämä, vaan meren pinta vain nousi vääjäämättä. Rannalla olevat turistit eivät ymmärtäneet, mikä heihin iski. Se imaisi mukaan hiekkakakkuja kasanneen pikkupojan, tuolissa maanneen auringonottajan ja valokuvia räpsineen miehen. Se pyyhkäisi mennessään rantakahvilan tuolit ja päivävarjot. Se tunkeutui rantabungalowien avonaisista ikkunoista sisään ja vangitsi turistit sänkyihinsä.

Vesi rutisti heidät kaikki kylmään syleilyynsä. He ponnistelisivat, haukkoisivat henkeään ja tekisivät uimaliikkeitä, mutta turhaan. Vesi ei armahtaisi. Mikään ei asettunut tuhon esteeksi. Laakso ei kyennyt puolustamaan ihmisen sen pinnalle ripotttelmia asumuksia, ei asukkaita tai eläimiä. Banaaniviljelmät murskautuivat mereltä ja rannikolta ajelehtivan puumassan alle. Rakennukset taipuivat ja ajelehtivat veden mukaan. Maa muuttui sumeaksi, kuohuvaksi mereksi, joka vyöryi laaksoon teiden, rakennusten ja autojen yli.

Vesi oli jumala itse.

Kuin kaikuna tapahtuneelle Gomezin radio-ohjelma keskeytyi

tiedotukseen. ”Juuri saamamme tiedon mukaan Kanarian saarille on iskeytynyt...”

Kisho henkäisi syvään. Nyt.

Ensiksi tuli haju. Meren haju, sinivihreän ja lokkien sulkien tuoksu, sitten mädäntyneiden kasvien ja lihan eltaannus. Meren etiäinen tunkeutui hänen sieraimiinsa ja hukutti alleen Gomezin aamiaismunakkaan aromin.

Kisho oli jättänyt alakerran oven auki, vesi tulvi vapaasti sisään. Se ei ollut hellä. Eteisen huonekalut pauskautuivat seinää vasten. Vesi kuohui pyörteisenä, etsi portaat ja ryömi niitä pitkin yläkertaan.

Kisho odotti. Sekunnit venyivät pitkäksi nauhaksi, jota pitkin hän haparoi.

Kisho oli Khao Lakissa, kaulaansa myöten vedessä, toinen käsi kiinni puussa ja toinen kurottautumassa vieressä olevaan puhelinpylvääseen. Hän ojensi kätensä, kurotti. Sormet venyivät ilmassa, nivelet paukkuivat, käsi tärisi.

”Suki! Tule!”

Suki yritti heittäytyä Kishon otteeseen, mutta ei yltänyt. Vesi vei hänet mukanaan. Pää painui pinnan alle, vartalo imeytyi pyörteeseen niin kuin jättimäinen nielu olisi syönyt hänet.

Kisho etsi hänen ruumistaan lautojen, pellinpalojen ja kasaantuneiden palmunrunkojen seasta, turhaan. Jokainen vastaan tuleva turvonnut kasvo tai veltto käsi oli tuntematon.

”Apua.”

Gomezin ääni oli heikko, vain aavistus miehen aiemmasta reippaudesta oli jäljellä.

Kisho sulki silmänsä uudestaan. Talo oli liian korkealla rinteessä, vesi ei vielä jaksanut ylettyä häneen. Mutta hän ei liioin siirtyisi alemmas. Jos vesi haluaisi hänet, se ottaisi hänet. Kaikki ratkaistaisiin tässä ja nyt. Hän ei ottaisi vastuulleen enää yhtään uutta tulvaa tai tornadoa.

Katrina oli romahduttanut puut talojen päälle. Veden pinta nousi hetki hetkeltä. Kisho istui rakennuksen katolla, hänellä ei ollut yhtään venettä tai lautaksi kelpaavaa lautaa, jonka avulla olisi lähtenyt katolta pois. Hän istui, kietoi kätensä polvien ympäri ja kuunteli pimeydestä kaikuvia huutoja. Kylmyys tuli yöllä. Oli pilkkopimeää, vain tulipalot valaisivat taivaanranta. Kisho näki silti. Sukin ruumis ajelehti virran mukana, se heilutti hänelle kättään ja hymyili mennessään.

Kisho näki taas yläpuolellaan kattolaipion, saaria muistuttavat läiskät, ja toivoi mielessään: joko nyt.

Sendai. Kisho katseli televisiolähetystä uskomatta silmiään, oliko se totta, saattoiko se olla totta. Helikopteri kuvasi rannikolla ajavia autoja. Kovasta vauhdistaan huolimatta ne tuntuivat matelevan eteenpäin Autot tekivät u-käännöksiä, pakenivat kuka mihinkin kuin pienet muurahaiset väistämättömän vihollisen edessä.

Kun aalto tuli, kamera käänsi katseensa hienotunteisesti muualle. Mutta Kisho tiesi hyvin, hän oli varma, mikä niistä autoista se oli ollut. Hän tunsu oman autonsa, hän tiesi että Suki oli juuri siihen aikaan ajanut

töistään kotia kohtia. Heidän taloonsa, vasta ostettuun. Kisho oli halunnut juuri sen talon. Rannikolta, paikasta josta näki meren ja auringonnousun.

Kisho olisi halunnut olla siellä. Kishon olisi pitänyt olla siellä Sukin rinnalla, pitää hänen kädestään kiinni, hymyillä hänelle kun aalto iskeytyi. Rakastaa kuoleman hetkellä, rakastaa lujasti omaa rintaansa vasten viimeisiä sydämenlyöntejä kuunnellen.

Siihen kaikki päättyi. Vai oliko niin, että siitä se oli vasta alkanut? Kisho ei enää tiennyt. Viimeiset kaksi vuotta olivat puuroutuneet yhdeksi harmaaksi massaksi, josta ei erottanut päiviä, matkoja tai yhteydenottoja. Kaikki ihmiset olivat yhdentekeviä, tuntemukset ja ajatukset tasaisen mitäänsanomattomia.

"Apua. Hyvä isä, auttakaa. Manuela..."

Kisho odotti seuraavaa aaltoa hievahtamatta, odotti, ja se tuli.

Vesi kapusi nyt korkeammalle, kuin voimia edellisestä vierailustaan saaden. Se lotisi rappuset ylös, karisti rappausta alas ja humahti makuuhuoneeseen niin kuin olisi aina viettänyt siellä aikaansa, kalkkiseiniä kostuttaen, talon rakenteita nakertaen. Talo heilahti, natisi, mutta ei taipunut veden mukaan. Vesi ylettyi sängyn laidalle saakka.

Kisho odotti. Sukin sormet hapuilivat hänen kylkiään, hipaisivat, hyväilivät. Kosketus oli samaan aikaan kylmä, samalla lohdullinen. Kisho käänsi päätään ja hymyili Sukille. Nainen painoi märät huulensa hänen huulilleen ja heilautti pitkät mustat hiuksensa Kishon silmille.

Kisho veti syvään henkeä, hän halusi imeä veden itseensä, tulla yhdeksi aallon kanssa, mutta Suki heilahti nauraen karkuun. Äänessä helkkyi syntymättömän lapsen huuto. Aallon kalvakat sormet vetäytyivät ja ne jättivät vain epämiellyttävän kylmän tunteen iholle.

"Suki?" Kisho kysyi.

Suki hiveli sormillaan hänen vatsaansa, kylkeään. Kishon mielen yli humahti mutaa, irtopuita ja metallinpalasia. Vedessä oli teräviä piikkejä, jotka kirvelivät Kishon paljaalla iholla.

"Otatko sinä minut mukaan?"

Suki vain aaltoili, pisteli hänen ihoa. Sukin kosketus ranteeseen oli vain hipaisu, mutta Kisho muisti sen: samoin Suki oli aina koskenut häntä ennen matkalle lähtöä. Hyvästiksi. Nähdään sitten joskus, aikanaan, nähdään kuitenkin.

"Annatko anteeksi?"

Kisho nieleskeli. Veden pinta notkahti alaspäin, vesi pakeni kohisten jonnekin muualle. Suki imeytyi sen mukaan. Vain tunkkainen, kuolleen maan haju jäi jälkeen. Ja korvissa soiva tyhjiys.

"Kisho!"

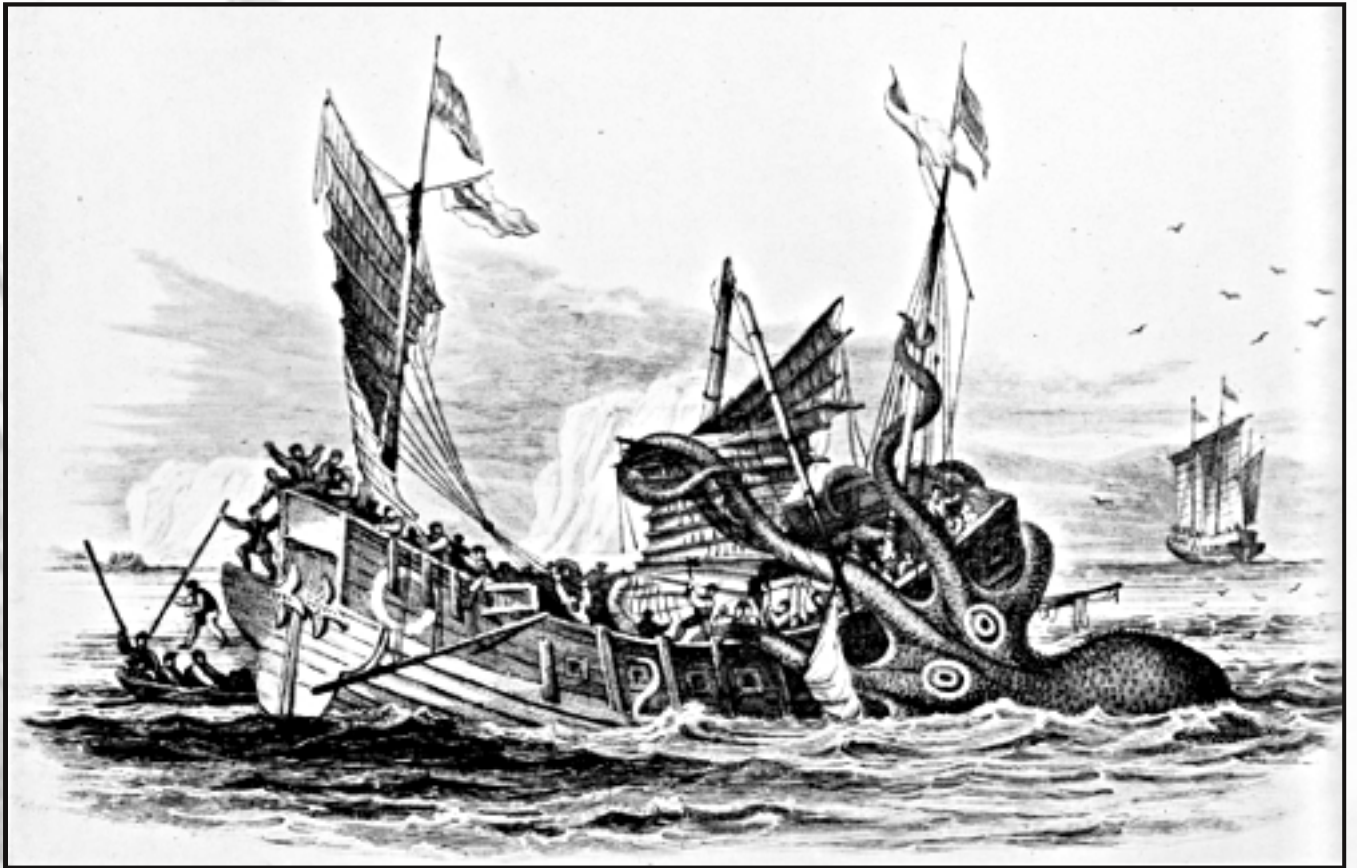
Ääni jostakin kaukaa.

"Kisho, oletko siellä?"

Sänky, katto, läiskät. Elämä, kuolema. Kisholla ei ollut mitään. Ei edes mitään menetettävää. Mutta jotakin silti oli. Jos niin halusi ajatella.

Kisho nousi vaivalloisesti istumaan, kahlasi ikkunan luo ja katseli veden raiskaamaa maisemaa. Taloja oli kadonnut, rinne muuttunut harmaaksi massaksi. Aurinko paistoi niin kuin ennenkin.

Gomez kyhjötti parvekkeellaan, hän piteli kättään, huohotti.
Kisho heilautti kättään. "Minä tulen."

Jussi Katajala

Nollameridiaani

1.

Jaakko ei näyttänyt ikääntyvän lainkaan moneen vuosikymmeneen. Työtovereiden lihoessa, harmaantuessa ja kaljuuntuessa Jaakko näytti edelleen nuorekkaalta kolmikymppiseltä. Ainoa merkki ikääntymisestä olivat muutamat harmaat hiukset hänen tummassa tukassaan. Jaakkoa luultiin yliopistolla usein opiskelijaksi eivätkä ihmiset olleet uskoa hänen todellista ikäänsä. Jaakko ei osannut sanoa, miksi ei vanhentunut eivätkä lääkäritkään keksineet asialle mitään tieteellistä selitystä. Eläkkeelle jäämisen jälkeen asiasta tuli suurempi ongelma, sillä virastoissa häntä epäiltiin lähes poikkeuksetta huijariksi ja määrättiin sormenjälki- sekä DNA-testeihin henkilöllisyyden varmistamiseksi.

Asiat muuttuivat kun oli kulunut hieman yli viisikymmentä vuotta Kanarian saarten tsunamista. Jaakolle ilmaantuivat kaikki vanhuusiän vaivat yllättäen ja aggressiivisen nopeasti. Hiukset harmaantuivat yhdessä yössä, kaihi vei näön toisesta silmästä viikossa ja sisäelimet alkoivat pettää parissa kuukaudessa. Luusto haurastui niin, että Jaakon kompastuttua rappusissa hänen reisiluunsa katkesi neljästä kohtaa ja hän joutui sairaalaan. Sairaalassa todettiin, että hänen lihaksensa olivat surkastuneet kuin Mars-lennon taikonauteilla, jotka olivat viettäneet lähes kaksi vuotta painottomuudessa.

Lääkärit eivät taaskaan pystyneet selittämään, mistä oli kyse. Soluviljelyt uudet elimet alkoivat tuhoutua lähes välittömästi elinsiirron jälkeen eikä geenihoidolla ollut mitään vaikutusta. Reisiluu ei parantunut eivätkä lääkärit pystyneet tekemään muuta kuin antamaan Jaakolle kipulääkettä. Jaakko oli jälleen lääketieteellinen mysteeri. Tällä kertaa hänen kehonsa oli tuntemattomasta syystä tuhoutumassa kiihtyvällä vauhdilla eikä mitään ollut tehtävissä. Maatessaan sairaalasängyssä odottamassa väistämätöntä Jaakko muisteli viidenkymmenen vuoden takaisia tapahtumia El Hierrolla.

2.

Luolan hämäryyden jälkeen kirkas auringonpaiste sattui Jaakon silmiin. Hän laittoi aurinkolasit päähänsä ja katseli alas kohti La Restingaa. Muutaman sadan asukkaan pikkukaupunki uinui iltapäivän helteessä. Sataman lähellä kellui pari moottorivenettä ja hieman kauempana purjevene yritti epätoivoisesti valjastaa lähes olemattoman tuulen purjeisiinsa päästäkseen satamaan. Jalkapallostadionin vihreää nurmea pitkin liikkui erivärisiä läiskiiä. Siellä oli luultavasti paikallista nuorisoa pelaamassa. Jaakko joi kulauksen kenttäpullostaan. Tomaskin tuli ulos

luolasta.

"Meidän pitää varmaankin soittaa poliisille", Jaakko sanoi.

"Ruumislöydöistä pitää aina ilmoittaa viranomaisille", Tomas vastasi. "Luultavasti he käyvät vain toteamassa, ettei asia kuulu poliisille. Kaikesta päätellen hän on ollut kuolleenä jo kauan aikaa."

Tomas kaivoi kännykän housujensa taskuista ja näppäili poliisin numeron. Tomasin puhuessa espanjaa Jaakko katseli kauemmas merelle. Taivaanranta pimensi tumma alue, josta saattoi erottaa välähtelyä. Oliko ukkosrintama lähestymässä Kanarian saaria? Jaakko muisteli säätiedotuksen luvanneen pelkkää auringonpaistetta koko viikoksi. Tomasin lopetettua puhelun heillä ei ollut muuta tekemistä kuin pitää lounastauko ja odottaa. Jaakko tarkisti sähköpostit älypuhelimellaan ja lueskeli sen jälkeen viimeisimpiä uutisotsikoita. Lopulta vuorenrintettä ylös käveli kaksi poliisia sinisissä univormuissaan.

"Olen vanhempi konstaapeli Lopez", toinen poliiseista sanoi. "Tekö ilmoititte ruumiista?"

"Kyllä, se on tuolla luolastossa", Jaakko sanoi. "Näyttää olevan jo aika pahasti maatunut, melkein pelkkää luuta jäljellä."

Lopez selvästi yllättyi siitä, että ulkomaalaisen näköinen Jaakko puhui sujuvaa espanjaa.

"Entä keitä te olette ja mitä teette täällä?"

"Minä olen Jaakko Salmi Helsingin yliopistolta. Teen kenttätutkimusta Guanchien hautaustavoista väitöskirjaani varten."

"Minkä hautaustavoista?"

"Guanchien, Kanariansaarten alkuperäisasukkaiden. Kollegani on Tomas Garcia Sevillan yliopistolta."

"No, mennään sitten katsomaan sitä ruumista."

Tomas ja Jaakko opastivat poliisit sisäänkäynnille, jonka luona oli röykkiö suuria kiviä.

"En tiennyt, että täälläpäin saarta on luolia", Lopez sanoi.

"Ei kukaan muukaan tiennyt vielä muutama kuukausi sitten.

Sisäänkäynti paljastui viime syksyn maanjäristyksessä, se on ollut piilossa ties kuinka kauan. Olkaa varovaisia, lattia viettää jyrkästi alaspäin ja on paikoitellen liukas."

Sisäänkäynnistä tuleva valo himmeni vähitellen kauaiseksi pisteeksi ja katosi lopulta kokonaan. Matkaa jatkettiin taskulamppujen valossa. Ulkoilman läkähdyttävän helteen jälkeen seinistä huokuva kylmyys tuntui yltävän luihin asti.

"Kuinka syvälle tämä tunneli oikein vie?" Lopez kysyi.

"Merenpinnan tasolle asti, siellä on suuri luola", Jaakko vastasi.

"Puhutte yllättävän hyvää espanjaa."

"Opiskelin arkeologiaa Sevillassa ja olen ollut siellä jo vuoden verran vierailevana luennoitsijana."

Käytävän pimeys alkoi yllättäen kaikota muuttuen hämäräksi.

"Mistä tuo valo oikein tulee?"

"Päluolan katossa olevista valokuiluista", Tomas sanoi. "Ulkoa päin ne näyttäivät varmasti vain epämääräisiltä kuopilta vuoren rinteessä."

Lopez henkäisi hämmästyksestä astuessaan käytävästä luolaan. Luolan keskellä kohosi pyöreä kivrakennelma, jonka reunat oli koristeltu merkillisillä kohokuvioilla. Yhdellä sivustalla oli kiviset portaat, joita pitkin pääsi rakennelman reunalle.

"Madre de Dios! Mikä tuo on?"

"Jonkinlainen vesiallas", Jaakko vastasi. "Se on yhteydessä mereen, koska vesi on suolaista."

Lopez tutki allasta tarkemmin. Se oli kolmisen metriä korkea ja halkaisijaltaan lähes parikymmentä metriä.

"Mitä ihmettä nämä kuviot oikein esittävät? Ne näyttävät lonkeroilta."

"Koristelussa on jonkinlaisia kalmareita. Tuossa näkyy, kuinka sellainen on hyökännyt kreikkalaisen kolmisoudun kimppuun ja kietonut lonkeronsa laivan ympärille. Mittakaava on kuitenkin väärä, mikään tunnettu kalmari ei ole noin suuri, ei edes kolossikalmari eikä niitäkään elä Atlantilla."

"Missä se löytämänne ruumis on?"

"Tuolla luolan toisella puolella."

Lopez tarkasteli ruumista hetken aikaa. Harmaan kaavun jäännöksistä sekä kaulalla olevasta rististä saattoi päätellä, että kyseessä olivat fransiskaanimunkin jäänteet.

"Näyttää siltä, että joudutte pitämään hetken taukoa töistänne", Lopez sanoi. "Hänet joudutaan viemään Valverden sairaalaan kuolinsyytutkimukseen. Tämän kylmän ja suolaisen ilman vuoksi kuolinhetkeä on mahdotonta arvioida."

Lopez käski parinsa palata maanpinnalle ja kutsua paikalle ruumisauton.

"Sano, että pitävät kiirettä, haluan ehtiä katsomaan illan matsia."

Lopez kierteli luolassa ja tutki paikkoja taskulamppunsa valossa.

"Sanoitte tutkivanne hautaustapoja. Jos tämä on hautaholvi, missä kaikki muut ruumiit ovat?"

"Emme tiedä", Jaakko vastasi. "Seinissä on hautasyvennyksiä, mutta niissä on vain pieniä patsaita ja muita esineitä. Ehkä ruumiita on säilytetty täällä vain jonkun aikaa ja ne on sitten upotettu altaaseen, josta ne ovat kulkeutuneet mereen. Meidän pitää jossain vaiheessa tutkia löytyykö altaan pohjalta luita."

"Voi myös olla, ettei tämä olekaan hautaholvi vaan temppeli, jonkinlainen kulttipaikka, Tomas sanoi. "Silloin altaan pohjalta pitäisi löytyä luiden sijaan uhrilahjoja."

Lopez menetti mielenkiintonsa luolaan ja ryhtyi puhumaan Tomasin kanssa jalkapallosta. Jaakko meni tutkimaan altaan koristeluja, sillä hän ei seurannut muuta urheilua kuin jääkiekon MM-kisoja. Kreikkalainen kolmisoutu oli kuvattu koristelussa yksityiskohtaisesti, joten sen avulla altaan ikä voitaisiin ehkä arvioida jollain tarkkuudella. Jokin koristeluissa tuntui Jaakosta epämääräisen uhkaavalta. Kalmarin kokoa oli tietenkin liioiteltu lähes naurettavuuteen asti, mutta jostain syystä hänestä tuntui kuin koristelu esittäisi todellista tapahtumaa.

Hyökkäsivätkö kalmarit todellisuudessa laivojen kimppuun vai oliko se vain legenda? Jaakko oli ainakin varma siitä, että hän ei missään tapauksessa sukeltaisi tutkimaan altaan pohjaa, sen saisi tehdä joku muu.

Kuolinsyöntutkijan apulaiset saapuivat viimein kiroten kovaäänisesti kapeaa ja jyrkkää käytävää, jota pitkin he joutuivat kantamaan paareja. Kun apulaiset ryhtyivät nostamaan ruumista, tapahtui jotain odottamatonta. Ruumis katkesi keskeltä ja lattialle rysähti kasa luunpalasia.

”Mitä helvettiä tälle on oikein tapahtunut?” toinen apulaisista sanoi. ”Rintakehän luut, lantioluu, selkäranka... kaikki on murskana aivan kuin norsu olisi istunut tyypin päälle.”

Jaakon mieleen tuli vesialtaan kohokuva, jossa kalmari puristi laivaa lonkerollaan, mutta hän ei sanonut ajatustaan ääneen. Se tuntui liian hullulta, vaikka vesiallas olisikin yhteydessä mereen.

3.

Myrskyrintama ei näyttänyt lähestyvän El Hierroa, se oli yhä taivaanrannassa kun Jaakko ja Tomas palasivat illansuussa La Restingaan. Saarta lähestyi vanhan näköinen purjealus. Jaakko vaihtoi kameraansa paremman objektiivin ja tarkensi laivaan. Alus näytti keskiaikaiselta kaleerilta, luultavasti se oli turisteja varten rakennettu kopio. Mastossa liehui valkoinen lippu, jossa oli punainen risti. Jaakko otti pari kuvaa ja pohti, oliko kyseessä kenties Englannin lippu. Jaakko ja Tomas suuntasivat illalliselle satamasta löytämäänsä kalaravintolaan, jonka terassi oli lähellä satama-allasta. Purjelaiva oli ankkuroitunut jonkin matkan päähän satamasta ja siitä laskettiin veteen soutuvene. Veneen lähestyessä rantaa Jaakko huomasi, että miehistön vaatteetkin olivat keskiaikaisia.

Vene saapui satamaan ja siitä nousi mies, joka katseli hämmentyneenä ohitse kulkevia ihmisiä.

”*Loquerisne Latine?*” mies kyseli epätoivoisesti.

”*Sic, paululum linguae Latinae dico!*” Tomas huusi.

”Mitä sinä teet?” Jaakko sihahti. ”Olisin halunnut syödä rauhassa.”

”Älä ole niin tosikko. Kyseessä lienee joku esitys, leikitään mukana.”

Mies asteli heidän luokseen. Hänen puhumansa kieli paljastui latinan sijaan jonkinlaiseksi latinan ja ties minkä kielten sekasotkuksi. Jaakko ja Tomas joutuivat pinnistelemaan ymmärtääkseen miehen puhetta ja heidän piti usein sanoa sama sana eri kielillä, jotta mies puolestaan ymmärsi heitä.

”Osaatteko sanoa, missä me oikein olemme? Onko tämä *la India*?”

”Ei, tämä on El Hierro”, Tomas vastasi.

”Pilailletteko kanssani? *Non El Hierro!*”

”Kyllä tämä on El Hierro.”

Mies katseli hetken aikaa kylän takana kohoavia vuoria.

”Tämä näyttää El Hierrolta. Mutta mitä täällä oikein on tapahtunut? Nyt on *Anno Domini* mikä?”

Kuultuaan vastauksen mies kalpeni ja hänen oli otettava tukea terrassin kattoa kannattelevasta pylväästä.

”*Oh mio Dio!* Yli seitsemänsataa *annum*? Miten se on mahdollista?”

”Mitä jos istuisitte seuraamme ja selittäisitte mistä on kyse”, Tomas sanoi. ”Viiniä riittää.”

Mies istuutui ja joi ahnaasti Tomasin tarjoamasta lasista. Miehen viinilasi tyhjени useita kertoja hänen puhuessaan ja hän kaatoi itselleen lisää oma-aloitteisesti. Tarjoilija toi aina välillä uuden pullon tyhjentyneen tilalle.

”Minä olen Ugolino de Vivaldi”, mies esitteli itsensä.

”Vivaldi, niin kuin 1700-luvulla elänyt *compositore* Antonio Vivaldi?” Jaakko kysyi.

”En ole koskaan kuullutkaan hänestä, lähdin veljeni Vandinon kanssa Genovasta keväällä *Anno Domini* 1291.”

”Siis...mitä? Onko tämä jokin *masquerade* tai *umorismo*?”

”En harrasta moisia ja olen hyvin tosissani. Etsimme meritietä *a la India*. Aikomuksemme oli purjehtia länteen *Oceano Atlantico* yli, sillä arvelimme sen olevan helpompi reitti kuin Afrikan kiertäminen.”

”Ettekö pelänneet putoavanne *terra plana* reunan yli?” Tomas kysyi pilan päiten.

”Ystäväsi taitaa olla hieman *stupido*”, Ugolino kuiskasi Jaakolle. ”Jo Ptolemaios tiesi että *terra* on pyöreä. Joka tapauksessa, purjehdittuamme *Columnas de Hércules* lävitse käännyimme etelään ja suuntasimme lopulta El Hierrolle, joka on läntisin tunnettu saari ja maailman *meridiano primo*. Täällä asui pakanallisia *barbaros*, jotka...kai te olette kristittyjä?”

”Olemme kristittyjä ja *Vicarius Christi* asuu edelleen Roomassa”, Jaakko vastasi. ”Mitä olitte sanomassa paikallisista?”

”He palvoivat eläimiä jumalina. Suurin osa palvoi koiria, mutta osa palvoi *calmar colossal*. Kreikkalaiset olivat aikoja sitten yrittäneet valloittaa El Hierron, mutta merestä oli noussut *calmar colossal*, joka oli tuhonnut kreikkalaisten laivaston. *Barbaros* palvoivat epäjumalaansa vuoren sisään rakennetussa temppelissä. Mukanamme oli kaksi *francescano* ja isä Bernardino päätti jäädä tänne käännyttämään *barbaros*, jotta he tuhoaisivat pakanallisen temppelin.”

Tomas avasi uuden viinipullon. Jaakko ihmetteli, miten Ugolino – jos se nyt edes oli miehen oikea nimi – tiesi luolasta. Fransiskaanimunkin jäänteet tuskin sentään olivat saarelle jääneen isä Bernardinon maallinen tomumaja.

”Temppeli on vieläkin olemassa”, Jaakko sanoi. ”Tosin sitä ei ole käytetty palvontamenoihin pitkään aikaan. Mitä tapahtui lähdettyänne El Hierrolta?”

”Veljeni Vandino muutti mieltään ja päätti lähteä kiertämään Afrikkaa. Minä suuntasin länteen ja olen kironnut päätöstäni joka ikinen päivä. Jouduimme jonkinlaiseen *tempesta*...”

Ugolino käänsi katseensa merelle päin. Taivaanrannassa välähteli edelleen, mutta mereltä ei kantautunut ukkosen jyrinää.

”Ei satanut lainkaan, mutta salamoι. Idästä kohosi voimakas tuuli,

joka painoi aluksemme *tempesta* lävitse. Toisella puolella... purjehdimme monta päivää ennen kuin huomasimme mitään outoa. Meri oli peilityyni, mutta silti tuuli pullisti purjeemme. Ilman taaksemme jäänyttä, pian katoavaa vesivanaa olisi ollut mahdotonta sanoa liikuimmeko lainkaan. Taivas muuttui purpureus emmekä löytäneet öisin yhtään tuttua constellacion. Olennot, joita näimme...ne lensivät, mutta eivät olleet albatrose tai muita lintuja. Niillä oli nahkaiset siivet, useita silmiä ja locusta punainen ruumis. Ruokamme loputtua jouduimme syömään merestä saalistamiamme pisces. Ne olivat mustia ja silmättömiä, niiden sitkeä liha tuoksui tuhkalle ja maistui mantelille."

Ugolino värisi inhosta muistellessaan ruokavaliotaan. Aurinko oli jo laskenut ja Jaakko tunsu mereltä puhaltavan kylmän tuulen ihollaan.

"Koko sinä aikana kohtasimme vain yhden toisen laivan, *el holandes*. Eräänä päivänä kimppuumme hyökkäsi *calmar colossal*, se oli kolme kertaa laivamme kokoinen. Saimme sen jotenkin tapettua, mutta kauhuksemme huomasimme, että se olikin vain *bambino*. Ensin luulimme, että olimme viimein löytäneet maata, mutta se olikin *calmar madre*, joka etsi *bambino*. Pelastuimme ainoastaan, koska kalmarin kimppuun hyökkäsi El Hierron kokoinen, kaskelotin kaltainen *monstruo marino*. Niiden taistelun nostattamat aallot olivat vähällä upottaa laivamme. Ajauduimme aaltojen mukana uudelleen *tempesta* ja päädyimme tänne, tähän aikaan. Teidän on vaikea uskoa kertomaani, mutta voin vanhoa käsi Raamatulla, etten valehtele!"

"Se ei ole tarpeen", Tomas sanoi.

Ugolino ponnahti seisomaan ja tuijotti kauhuissaan taivaanrantaan. Salamointi oli kiihtynyt entisestään, mutta vielääkään ei kuulunut jyrinää.

"Hyvä Jumala, se on tulossa peräämme kuten *capitano* Van der Decken varoitti! Se etsii meitä ja haluaa kostaa *bambino*! Jos se tulee tänne, *muerta de masse*... on vain yksi keino, mutta se on *suicidio*."

Ugolino nappasi pöydältä viinipullon mukaansa ja riensi veneelle.

"Hyvästi!" Ugolino huusi veneen irtautuessa rannasta.

"Toivottavasti ette pahastu viinipullostasta, mutta kaipaamme lisää rohkaisua. *Genova victrix!*"

Jaakko ja Tomas tuijottivat veneen perään. Kun vene oli päässyt laivan luokse, se nostettiin kannelle. Pian laiva nosti ankkurinsa, levitti purjeensa ja suuntasi avomerelle.

"Olipa siinä omalaatuinen henkilö", Jaakko sanoi. "Uskoitko mitään hänen puheistaan? Luola, temppeli, fransiskaanimunkki... melkoinen yhteensattuma."

"Ettäkö hän olisi ollut yli 700-vuotias merimies? En todellakaan usko. Löytömme ei ole mikään salaisuus ja El Hierro on pieni saari, joten huhut liikkuvat nopeasti."

"Mutta miksi järjestää tällainen näytelmä?"

"Huomasitko paljonko viiniä hän joi laskuumme? Vei vielä lähes täyden pullon mukanaan. Olen sitä mieltä, että laiva on jokin uusi turistiryssä ja joku sen miehistöstä halusi vain juoda ilmaiseksi. Mutta olihan se viihdyttävä kertomus, vai mitä?"

Jaakko ja Tomas maksoivat laskunsa ja menivät hotellille nukkumaan, sillä kello oli jo yli puolenyön. He jatkaisivat luolan tutkimista jälleen aikaisin aamulla.

4.

La Restinga oli vasta heräämässä uuteen aamuun kun Jaakko ja Tomas suuntasivat jo luolalle. Hotellin lähellä olevan talon parvekkeella istuskeli vanha mies tupakalla.

”Taas tuo sama ukko”, Tomas sanoi. ”Joka ikinen aamu. Kun joskus jään eläkkeelle, niin minäkin vain lorvin parvekkeella kaiket päivät.”

Jaakko ja Tomas tutkivat juuri vesialtaan kuviointia kun altaasta kuului omituinen kurlaava ääni. Noustuaan korokkeelle he huomasivat altaan olevan tyhjä. Kaukana alhaalla näkyi tunneli, joka ilmeisesti johti mereen.

”Mitä ihmettä?” Tomas sanoi. ”Mihin vesi on voinut kadota? Ei kai laskuvesikään voi olla noin matalalla?”

Ennen kuin Jaakko ehti vastata mitään, altaasta alkoi kuulua jyrinää. Hän muisti edelliseskän lomamatkan Imatralle. Ääni muistutti ääntä, joka syntyi Imatrankosken vesivoimalan avatessa patoluukut ja päästäessä veden virtaamaan vapaasti koskeen. Se tarkoitti, että vesi oli tulossa takaisin kovalla vauhdilla.

”Juokse! Jaakko huusi ja säntäsi kohti uloskäyntiä.”

Tomas seurasi perässä. Jyrinä voimistui ja luolan lattia alkoi täristä. Altaasta nousi vesipatsas, joka rysähti luolan kattoon. Veden tulo jatkui ja jatkui Jaakon ja Tomasin juostessa pitkin käytävää kohti ulkoilmaa. Oviaukko oli kaukana, liian kaukana. Jyrinä ja kohina voimistuivat kaiken aikaa. Vesirintama huuhtoi heidän ylitseen vieden jalat alta. Jaakko ja Tomas pyörivät virran mukana iskeytyen aina välillä kivuliaasti käytävän seiniin. Käytävää pitkin syöksyvä vesi viskasi heidät oviaukosta monen metrin korkeuteen. Jaakko putosi kyljelleen kalliolle ja tunsikin olkapäänsä luiden rusahtavan hajalle. Kipu sumensi hetkeksi hänen näkönsä ja hän huusi tuskasta.

Kun Jaakko kykeni jälleen katselemaan ympärilleen, näköala vaikutti omituiselta. Vuoren juurella sijaitsevan La Restingan sijaan hän näki merenrannan. Oliko vesipatsas heittänyt hänet peräti rannalle asti? Äkkiä Jaakko tajusi meren lähestyvän nopeasti, vaikka hän makasi paikoillaan. Meri oli vyörynyt La Restingan yli ja jatkoi matkaansa ylöspäin pitkin El Hierron etelärinnettä. Jaakko yritti paeta, mutta ei päässyt pystyyn. Meri kahmaisi hänet mukaansa kuin koski kaarnalaivan. Hetken päästä aalto pysähtyi ja muutti kulkusuuntaansa takaisin merelle päin. Jaakko kulkeutui aallon mukana La Restingan jäänteiden läpi kauas avomerelle. Jossain vaiheessa hän iski päänsä aallon pyörteissä kieppuvaan puiseen pöytään, mutta ei onnekseen menettänyt tajuntaansa.

5.

Kun aalto viimein laantui, oli luonnottoman hiljaista ja hämärää halkoivat äänettömät salamat. Jonkin matkan päässä kellui pelastusvene. Jaakko sai

räpiköityä sen luokse ja onnistui vetämään itsensä veneen kyytiin terveellä kädellään. Sen jälkeen hän vain makasi jonkin aikaa yrittäen kerätä voimia. Viimein Jaakko ponnisti istumaan ja katseli ympärilleen. Kaukana hänen oikealla puolellaan näkyi El Hierro, jonka rinteille paistoi aurinko. Jaakko oli jonkinlaisen paikallisen myrskyrintaman sisällä ja hän näki kohdan, jossa tummat pilvet väistyivät auringon tieltä. Jaakko pohti, miten pääsisi takaisin El Hierrolle. Veneessä ei ollut airoja eikä hän edes pystyisi soutamaan yhdellä kädellä. Jaakkoa heikotti ja hänen takaraivossaan jyskytti kipu.

Kun Jaakko katsoi vasemmalle, hän ei ensin käsittänyt mitä näki. Aivan kuin hän olisi katsellut valtavaa kalmaria esittävää veistosta. Kalmarin lonkerot olivat jähmettyneet ilmaan valmiina iskemään jotain, joka kellui sen vierellä. Vasta kun Jaakko tunnisti kalmarin vierellä kelluvan esineen Ugolinon laivaksi, hän ymmärsi olennon koon ja etäisyyden hänestä. Myös laiva oli jähmettynyt, se oli jäänyt korkean, liikkumattoman aallon harjalle. Aivan kuin joku olisi rakentanut pienoismallin laivan ja kalmarin kohtaamisesta. Yllättäen aika nytkähti eteenpäin moninkertaisella nopeudella, oli lähes mahdotonta erottaa lonkeroiden nopeaa liikettä. Sitten kaikki pysähtyi uudelleen. Laiva oli kadonnut, mutta kalmarin takaa kohosi jotain massiivista ja valasmaista. Jaakkoa suki hiuksia pois kasvoiltaan ja huomasi kädessään verta. Maailma liukui pimeyteen.

Tullessaan tajuihinsa Jaakko kuuli huutoa ja moottorin jyrinää. Hänen yläpuolellaan leijui Guardia Civilin valkovihreä helikopteri, jonka kovaäänisestä huudettiin jotain. Jaakko heilautti kättään osoittaakseen olevansa hengissä. Hetken päästä paikalle tuli pelastusalus, johon hänet nostettiin. Miehistö oli ihmeissään, sillä El Hierrolle iskeneestä tsunamista oli kulunut jo kaksi viikkoa. Jaakko ei osannut selittää, kuinka oli säilynyt hengissä veneessä näin kauan ilman ruokaa ja vettä. Hän ei muistanut juuri mitään tsunamin ja pelastumisen välisestä ajanjaksosta.

La Restinga oli tuhoutunut täysin, mutta tsunamiaalto ei ollut päässyt vuorenhuipun yli El Hierron toiselle puolelle ja Valverde oli säilynyt lähes vaurioitta. Lopez kävi juttelemassa Jaakon kanssa Valverden sairaalassa vähän ennen kuin hänet vietiin evakuointilennolla mantereelle.

”Onko sinulla mitään tietoja Tomasista?” Jaakko kysyi. ”Miten hänen kävi?”

”Tomas on ilmoitettu kadonneeksi. Pelkään pahoin, että hän on kuollut. Sinunkin luultiin kuolleen. Voitko kertoa, mitä sinulle oikein tapahtui?”

Jaakko kertoi sen vähän, mitä muisti tapahtuneesta. Kalmarista Jaakko ei sanonut mitään, sen täytyi olla jonkinlainen hallusinaatio, mutta hän mainitsi nähneensä merellä satamassa käyneen vanhanaikaisen laivan.

”Aika monet ovat sanoneet nähneensä kyseisen laivan La Restingan satamassa, Lopez sanoi. - Aluksesta ei näytä löytyvän mitään tietoja mistään laivarekisteristä eikä siitä ole kuin muutama heikkolaatuinen valokuva. Omituinen juttu. Se pelastusvene, josta sinut

löydettiin, on myös todella omituinen.”

”Mitä tarkoitat? Minusta se vaikutti ihan tavalliselta veneeltä.”

”Kyseessä on kauppa-alus MV Joyitan pelastusvene. Kyseinen laiva löydettiin ajelehtimasta eteläiseltä Tyyneltämereltä marraskuussa 1955. Miehistö ja matkustajat olivat kadonneet samoin kuin pelastusvene ja pelastuslautat. Miten pelastusvene päätyi tyhjänä Kanarialle lähes kuusikymmentä vuotta myöhemmin?”

”Ei aavistustakaan. Onko niistä luolasta löytyneistä fransiskaanimunkin jäänteistä selvinnyt muuten mitään?”

”Emme ehtineet tutkia niitä ennen tsunamia ja nyt ne ovat kadonneet. Sairaalan ruumishuoneelle piti tehdä tilaa tsunamissa kuolleille, joten jäänteet sijoitettiin johonkin varastoon odottamaan. Kukaan ei valitettavasti tunnu tietävän mihin varastoon ne on tarkkaan ottaen viety. Ai niin, se luola jota tutkitte, on muuten romahtanut, luultavasti sinne tulvineen veden vuoksi.”

”Ei sillä ole väliä, tsunami vei kaikki muistiinpanomme enkä pysty kirjoittamaan tutkimusraporttia ilman Tomasin apua.”

Muutaman tunnin kuluttua Jaakko oli jo Islas Airwaysin lentokoneen kyydissä matkalla Teneriffalle. Sieltä hän jatkaisi Finnairilla kotiin Suomeen. Jaakko katseli lentokoneen ikkunasta loittonevaa El Hierroa. Meri oli tyyni eikä taivaanrannassa näkynyt myrskyrintamaa. Jaakko ei koskaan palannut El Hierrolle muuten kuin muistoissaan.

6.

Päivien kuluessa Jaakon kunto heikkeni entisestään. Hän ei jaksanut enää edes nousta sairaalasängystä. Kipulääkitystä lisättiin ja Jaakolle ryhdyttiin antamaan lisähappyä. Eräänä iltana Jaakon luokse saapui odottamaton vieras. Jaakko tihrusti hetken aikaa näkevällä silmällään ennen kuin tunnisti vieraan.

”Tomas? Oletko se sinä?”

”Kyllä. Olen pahoillani, että en tullut luoksesi aikaisemmin. En ymmärtänyt ajan kulumista.”

”Kaikki luulivat sinun kuolleen tsunamissa. Missä olet ollut kaikki nämä vuodet?”

”Ajauduin aaltojen mukana myrskyrintaman lävitse. Näin sinun nousevan soutuveneeseen, yritin huutaa mutta et kuullut minua. Onneksi minut pelastettiin toiseen laivaan. Siitä lähtien olen ollut poisella puolella. Purjehtimassa Mare Aeternitaksella, ikuisuuden merellä.”

”Kalmari... näitkö kalmarin ja Ugolinon laivan?”

”Näin. Ugolino on kuollut ja hänen laivansa on tuhoutunut.”

Tomas otti tuolin ja istahti. Auringonlasku oli sinä iltana omituisen tummanpunainen, lähes purppurainen. Valkean sairaalahuoneen seinät hohtivat kuolevan päivän hiipuvaa valoa.

”Missä se Mare Aeternitas on, kuussako? Onko se turistipaikka niin kuin Mare Tranquillitatis?”

”Mare Aeternitas sijaitsee nollameridiaanin toisella puolella. Se on maailma, jonka pituuspiirit ovat imaginaarilukuja. El Hierron lähellä

ajoittain näkyvä myrskyrintama on jonkinlainen väylä, jota pitkin sinne voi matkustaa. Väyliä on muuallakin, olemme tavanneet matkoillamme muita omasta maailmastamme eksyneitä aluksia. Van der Decken tietää repeämien sijainnit ja osaa kulkea niistä molempiin suuntiin.”

”Ikuisuuden meri... kuulostaa kauniilta, millaista siellä on?”

”Mare Aeternitaksella ei ole tuntemiamme mantereita, ainoastaan Antarktista vastaava paikka sekä muutama suuri saari ja napajäätikkö pohjoisessa. Planeetan kokoinen meri ja olennot, joita siinä meressä elää... megalokalmari on niistä vähiten omituinen. Ugolino ei nähnyt juuri mitään Mare Aeternitaksen ihmeistä, kapteeni Van der Decken on sen sijaan kiertänyt koko meren.”

Jaakko sai hengenahdistuskohtauksen ja kesti hetken ennen kuin hän pystyi taas hengittämään normaalisti.

”Mutta sinun ulkonäkösi... et ole vanhentunut päivääkään! Oletko hallusinaatio tai kummitus?”

”En kumpaakaan. Aika ei kulje Mare Aeternitaksella samalla lailla kuin meidän maailmassamme ja siellä on periaatteessa mahdollista elää ikuisesti. Vaikutus ulottuu väylälle asti, joten myrskyrintamassa viettämäsi hetket pysäyttivät vanhenemisesi joksikin aikaa. Vaikutuksen päätyttyä aika otti omansa korkoineen, niin käy kaikille jotka palaavat tähän maailmaan liian pitkäksi aikaa. Nyt on valitettavasti liian myöhäistä, et kestäisi enää matkaa Mare Aeternitakselle.”

Tomas nousi seisomaan. Aurinko oli jo laskenut, huonetta valaisi enää ulkoa heijastuva katulamppujen valo. Jaakon elintoimintoja tarkkailevan laitteen punainen valo välähteli hämärässä.

”Minun pitää lähteä, sillä Van der Decken antoi tiukan aikarajan. Hän ei epäröi jättää minua tänne, sillä hän ei vaaranna alustaan turhaan. Halusin vain nähdä sinut vielä viimeisen kerran. Vaya con Dios, ystävä.”

Kun Tomas oli jo ovella, Jaakon mieleen tuli kysymys.

”Se laiva, johon sinut pelastettiin”, Jaakko sanoi. ”Mikä laiva se oli?”

”Laivamme oikea nimi ei merkitsisi sinulle mitään, mutta olet saattanut kuulla sen lempinimen. Merimiehet kutsuvat laivaamme nimellä De Vliegende Hollander, Lentävä hollantilainen.”

Tomas poistui huoneesta ja sulki oven takanaan. Jonkin ajan kuluttua punainen valo lopetti välähtelynsä. Merellä salamoit, mutta rannalle asti ei kuulunut ukkosen jyrinää.

Mixu Lauronen

Rakkauden varjo

Oskar istui verannalla ja katseli merta. Saarilla se vaikutti sinisemmältä kuin rannikolla. Siellä Oskar oli käynyt niin kauan aikaa sitten, että sitä oli vaikeaa muistaa. Uusien asioiden muistaminen oli tullut yhä vaikeammaksi Oskarille. Siksi hän pelkäsi olla yksin. Sukulaiset olivat tarjonneet hänelle kodinhoitajaa, mutta Oskar oli sanonut ei kiitos. Jos kukaan ei halunnut häntä luokseen, olkoon sitten niin.

Kuumuuden keskellä oli hiljaista, jopa kulkukoirat olivat etsiytyneet varjoon. Tietä pitkin käveli yksinäinen hahmo. Se asteli määrätietoisesti ja epäröimättä eteenpäin. Oskar seurasi tuon jonkun kulkua vähän aikaa ja käänsi sitten katseensa pois. Kävelijä toi hänen mieleensä Ulpun. Vaimo oli ollut kuudenkymmenenviiden, kun Oskarin ohjaama auto oli suistunut tieltä.

Hautajaisissa Oskar oli nähnyt pitkästä aikaa lapsensa ja lapsenlapsensa, muttei juurikaan ollut puhunut heidän kanssaan. Ei ollut ollut mitään puhuttavaa. Muutamassa vuodessa Espanja tarttui ihoon kuin kuori, eivätkä Suomen jutut jaksaneet enää kiinnostaa. Kohteliaana isäntänä Oskar oli kuitenkin huolehtinut, että suku sai syödäkseen, juodakseen ja nukkuakseen. Vasta kaikkien lähdettyä hän oli saanut selvitettyä ajatuksensa. He olivat olleet Ulpun kanssa naimisissa yli neljäkymmentä vuotta, jakaneet kaikki pikkuasiatkin, riidelleet ja rakastaneet yhdessä, muuttaneet Kanarialle... muistoja oli niin paljon, että Oskar tukehtui niiden alle.

Mutta menneisyyteen ei saanut takertua, sen Oskar oli oppinut itsältään. Oskarilla oli kaikki mitä hän halusi. Tyhjä tuoli hänen vieressään muuttui päivä päivältä etäisemmäksi, muttei koskaan lakannut täysin olemasta. Kaikkeen tottuu, oli Oskarin isä sanonut kun häneltä oli kysytty äidin kuolemasta. Isä oli elänyt vielä kaksikymmentä vuotta Aunikin kuoleman jälkeen, ylpeänä kuin kukko ja päällepäin tyynenä. Vain Oskar oli nähnyt hänen koskaan itkevän.

Miksi Oskar ei ollut itkenyt, sitä hän ei tiennyt. Oskar rakasti Ulpua yhä vieläkin, muttei kaivannut häntä paljon. Se oli kummallista. Ulpu oli ollut Oskarille koko elämä. Ennen häntä Oskarilla ei ollut ollut ketään muuta. Olo oli kevyt, vaikka onnettomuudesta oli kulunut vasta kaksi vuotta.

Kulkija oli saapunut lähemmäs. Se oli nainen, valkoisiin pukeutunut. Oskar siristeli vanhuuden pilaamia silmiään nähdäkseen paremmin. Oskar henkäisi syvään ja nousi seisomaan. Se oli Ulpu. Hänen rakas, tuttu Ulpunsa. Oskar astui alas verannalta ja riensi kohti vaimoaan. Ulpu oli

taas nuori, eivätkä hänen kasvonsa olleet enää murskaantuneet. Oskar hymyili leveästi. Ulpu katsoi häntä hievahtamatta ja ojensi kätensä. Ne olivat vitivalkoiset kuten hänen asunsakin. Oskar tarttui varovasti vaimonsa sormiin. Ne olivat kuivat kuin paperi ja tuntuivat kylmiltä. Oskar tunsi sydämensä jättävän yhden lyönnin väliin.

Ulpu viittasi hymyillen häntä seuraamaan. Oskar oli nähnyt tuon hymyn unissaan lukemattomia kertoja. Kerta toisensa jälkeen hän oli yrittänyt muovata Ulpun savesta, mutta taidot olivat pettäneet Oskarin. Hän ei ollut kuvanveistäjä. Nyt Ulpu veisti häntä kosketuksellaan, ja Oskar muovautui kuin tuore kipsi. Viimeinkin hän uskalsi myöntää itselleen, miten paljon hän oli Ulpua ikävöinyt. Yksin oleminen oli ollut helppoa, kun kaipaus oli muumioitu välinpitämättömyyden sarkofagiin.

Ulpu johdatti Oskaria rantatietä alas kohti merta. Aina kun Oskar yritti kysyä jotain, Ulpu pudisti päätään. Vähä vähältä Ulpun käsi lämpeni ja kostui Oskarin hiestä. Sormet tuntuivat jo melkein miellyttäviltä. Ulpun askel oli keveä, ja Oskarin oli vaikeaa pysyä hänen perässään.

Oskar ja Ulpu olivat tehneet pitkiä kävelyretkiä, kerran jopa koko saaren ympäri. Siinä meni päiväkausia, mutta mikäpä kiire heillä olisi ollut? Matkan aikana ei jaksanut eikä ehtinyt riidellä, ja pysähdyksen tullessa ajatus oli kirkas. Silloin he olivat halukkaita keskustelemaan kaikesta siitä, mikä oli hyvää. Vähitellen riidanaiheet olivat häipyneet mielistä kokonaan. Ulpu oli joskus sanonut Oskarille, että sinne ne riidat jäivät, Punta Granden ravintolaan. Siellä pariskunta oli syönyt elämänsä parhaan aterian merta katsellen ja kuolleille ystäville maljoja nostellen.

Oskarin oli helpompi hengittää, oltiinhan aivan merenpinnan tasalla. Ulpu hidasti vauhtiaan. Mekko hänen yllään seurasi aaltona liikkeen perässä. Oskar istahti kivelle ja itki, itki vuolaasti. Ulpu kietoi kätensä Oskarin ympärille ja silitti tämän päätä. Lopulta Oskar ei enää jaksanut. Ulpu veti hänet kädestä ylös ja nyökkäsi rantaan päin. Vesi vetäytyi heidän tieltään.

Teemu Luojola

Miehet, jotka katsovat autiota hiekkarantaa

Raimundon jalka ei hakeutunut tallaamaan tupakantumppia. Hän vilkaisi rannekelloaan kiinnittämättä huomiota kellonaikaan. Krzysztof ja Pavel seisoivat sivummalla ja mumisivat keskenään jotain. Raimundo ei kuullut mitä, eikä hän olisi puolaa ymmärtänytkään. Hän sytytti uuden savukkeen. Horisontti katosi kevyeen utuun useiden kilometrien päässä rannasta. Merellä ei liikkunut ketään.

Mitä pidempään odotus kesti, sitä enemmän Raimundon kädet tärisivät. Hän vilkaisi polakkeja. Krzysztof mulkaisi takaisin tympääntyneen näköisenä ja käänsi sitten kasvonsa niin, ettei Raimundo nähnyt niitä.

Puolankielinen mumina jatkui. Raimundo oli erottavinaan joukosta kysymyksiä ja viivytettyjä vastauksia. Aina puolalaisten kanssa oli sama juttu. Aina he tuntuivat vihaisilta ja ylimielisiltä, vaikka Raimundo maksoi heidän palkkansa. Siksi hän ei uskaltanut antaa polakkien hakea lastia keskenään, vaan tuli aina mukaan. Hän ei osannut luottaa noihin kyräilijöihin, joiden nimetkin olivat liian vaikeita lausuttaviksi. Mutta paikalliset olivat vielä epäluotettavampia, sillä he olisivat tekemisissä muiden ihmisten kanssa ja se voisi olla haitaksi liiketoimille.

Raimundo heitti tumpin maahan ja antoi viimeisten savujen hälvetä keuhkoista omaan tahtiinsa. Ohut utu pehmensi varjoja. Raimundo käveli lähemmäs rantaa, jottei hänen olisi tarvinnut kuunnella hermostuttavaa muminaa. Hän etsi katseellaan sopivia kiviä, noukki niitä ylös ja viskoi meren suuntaan. Harva ylsi veteen asti. Vene viipyi jossain.

Raimundon puhelin soi. Soittaja oli Jorge, Raimundon pomo.

"Täällä on ongelmia. Pahoja ongelmia."

"Minä odotan lastia, ja sinä tiedät sen", Raimundo vastasi.

"Mereltä tulee hyökyaalto. Katsoin kiikareilla varastoa, se on veden vallassa. Nyt vesi on tulossa tänne", Jorge puhisi nopeasti.

Raimundo kiroili.

"Mene heti varastolle katsomaan", Jorge käski.

"Mutta minä odotan lähetystä, enkä voi jättää..."

"Mene!"

"Mutta polakit", Raimundo kuiskasi, "en luota heihin."

"Nyt on pakko luottaa. Nyt sinun pitää lähteä ja pelastaa se, mitä vielä voi. Polakit selviävät ilman sinua."

"Varmasti selviävätkin, mutta saammeko koskaan nähdä tätä lastia?"

"Hitto, nyt se tulee!"

Raimundo oli juuri avaamassa suunsa, mutta Jorge puhui päälle:

"Nyt aalto meni jo tästä ohi. Vettä on kaikkialla, ja se nousee. Se nousee..."

"Jorge? Jorge!" Raimundo huusi, mutta puhelu oli katkennut.

Raimundo tuijotti puhelinta hämmentyneenä. Ennen katkeamista hän ehti kuulla valtavaa ryminää ja Jorgen epätoivoista ähinää. Nyt puhelin oli mykkä. Raimundo yritti soittaa Jorgelle, mutta tämä ei vastannut.

Seistytään hetken hievahtamatta Raimundo sai itseensä vauhtia.

"Kris!" hän huudahti. "Minun on pakko lähteä kaupunkiin. Te jätte odottamaan ja otatte lastin vastaan. Tuotte sen varastolle. Soitan, jos ohjeet muuttuvat."

Krzysztof ja Pavel katsahivat merkitsevästi toisiaan, mutta Raimundolla ei ollut aikaa jäädä pohtimaan sitä. Hän hyppäsi maasturinsa rattiin, sai sen käyntiin neljännellä hermostuneella yrittämällä ja kaasutti kohti Valle Gran Reyhyn johtavaa maantietä hiekka pöllyten.

Mitä lähemmäs kaupunkia Raimundo pääsi, sitä pahemmaksi ruuhka muuttui. Kaupungista pois johtava kaista oli täysin tukossa, autoista viittiloitiin kaupunkiin ajaville. Jotkut pysähtyivät, kuuntelivat hetken ja rupesivat kääntämään autojaan ympäri.

Raimundo ei aikonut kääntyä. Hän naputteli rattia hermostuneesti ja yritti puikkelehtia sekasortoisen autolauman keskellä eteenpäin. Hän oikoi pientareen ja jalkakäytävien puolelta. Tie lähti laskeutumaan kohti satamaa, ja silloin Raimundo näki, mistä Jorge oli puhunut ja mistä nämä kaikki kaupungista pakenevat ihmiset yrittivät varoittaa.

Kaupunki ei enää näyttänyt kaupungilta. Se oli muuttunut vellovaksi romuläjäksi, josta sieltä täältä kohoili rakennuksia kuin kiviä matalikolla. Rakennusten katoille oli kerääntynyt ihmisiä tiiviiksi laumoiksi. Pienempien mäkien päällä hyöri ihmisiä enemmän tai vähemmän päättömän näköisesti, ja missä vain kaupungin laidalta pääsi pakenemaan joutumatta veden valtaan, virtasi ihmisiä solkenaan ylänköä ja ulosmenotietä kohti.

Raimundo löysi kurvista pengerretyn näköalapaikan, johon mahtui pysäköimään auton. Hän astui kaiteelle, sytytti uuden savukkeen ja nosti kiikarit silmilleen. Kaupunki oli muuttunut tuntemattomaksi, rakennusten paikantaminen oli vaikeaa. Hän tunnisti suuren puisen laivan, jota joku kylähullu oli rakentanut kuivalle maalle toista vuotta. Varasto oli siitä puolen kilometrin päässä.

Raimundo käänsi kiikareita, yritti etsiä varastoa, mutta ei löytänyt. Laiva ei ollut entisellä paikallaan, kaikki kevyemmät talot olivat pyyhkiytyneet hyökyaallon mukana olemattomiin. Muutaman minuutin epätoivoisen paikannuksen jälkeen Raimundo antoi periksi.

Hän yritti soittaa Jorgelle. Puhelimeen ei vastattu. Hän etsi kiikareilla toimistoa. Sen ympärillä oli muutama vanhempi kivitalo, vain ne olivat pystyssä.

Alas kaupunkiin ei kannattanut ajaa, siellä ei ollut mitään tehtävissä. Vesi tunkeutui yhä syvemmälle sisämaahan ja pyyhki mennessään heiveröisiä taloja kuin rannalle kyhättyjä hiekkalinnoja.

Pakenevat ihmiset hukkuivat aaltoihin, autot pyyhkiytyivät romuvuoriksi.

Raimundo istui ratin takana ja hieroi leukaansa. Tupakansavu kiemurteli rauhoittavasti hänen kädestään ympäri autoa. Hän asui vuorenrinteellä, vesi ei yltäisi sinne. Hän voisi ajaa kotiinsa kiertoteitä kulkematta kaupungin kautta.

Sivutiellä ei ollut ruuhkaa. Se ei johtanut pois kaupungista, vaan kulki joutomaan läpi varakkaan asuinalueen perukoille. Huviloiden ympäristössä ei näkynyt paniikkia, mikään ei häirinnyt keskipäivän idylliä, jossa tummaihoiset puutarhurit kuopsuttivat luonnottoman vehreitä puutarhoja ja kauhoivat roskia pois uima-altaista. Aivan kuin rannikolla myllertävä sekasorto ei olisi vielä tavoittanut niitä, joiden elämä rakentui alhaalla kaupungissa ja rannikon plantaaseilla ahertavien kuppaamiseen.

Raimundo saapui kotinsa eteen eri suunnasta kuin yleensä. Hänen vaimonsa Catalinan avoauto seisoj autotallin edessä. Puutarhuri oli jättänyt työvälineensä etupihalle. Keittiön verho heilahti, Raimundo ehti nähdä vilauksen sisäkön tummista kasvoista. Pihassa oli yhtä seesteistä ja hiljaista kuin aina ennenkin.

Huvilan ilmastoitu viileys sai Raimundon jännityksen laukeamaan. Hän alkoi vapista. Horjuvin askelin hän pääsi baaritiskilleen, otti sieltä täysmallasviskipullon ja lasin ja röjähti sohvalle. Hän kittasi nopeaan tahtiin pari lasillista ja tupakoi tärisevin käsin. Syytä paniikkiin ei ollut, tästä selvittäisiin, hän ajatteli.

Catalinan auto oli pihalla, Catalina oli kotona. Ajatus palasi Raimundon mieleen. Kyllä, hänen vaimonsa oli päivisin kotona sillä aikaa, kun Raimundo itse hoiti liiketoimia, mutta hän ei ollut aiemmin juurikaan ajatellut, miten Catalina päivät vietti. Nyt hän kuitenkin tunsi tarvitsevänsä vaimoaan, hän tunsi tarvitsevänsä rauhoittuakseen nyt enemmän kuin vain sisäkön tarjoaman tyydytyksen.

Raimundo nousi ähkäisten sohvalta, laski viskipullon ja lasin pöydälle ja lähti etsimään Catalinaa. Hän kurkisti ikkunasta uima-altaalle, mutta ei nähnyt vaimoaan siellä. Hän kiersi tv-huoneen, askarteluhuoneen ja kylpylän. Keittiössä Catalina tuskin oli, sillä tämä ei viihtynyt sisäkön lähellä muulloin kuin moittiessaan tätä kovaan ääneen, eikä Raimundo ollut kuullut sellaista kulkiessaan keittiön oven ohi.

Aavistus hiipi Raimundon mieleen. Puutarhurin välineet olivat olleet etupihalla. Puutarhuri ei ollut uima-altaalla. Raimundo oli katsonut kaikki muut paikat paitsi heidän makuuhuoneensa. Raimundon pulssi kiihtyi, hän asteli portaiden juurelle ja katsoi yläkertaan. Ja kun hän oikein tarkkaan kuunteli, hän saattoi erottaa sen.

Hän nousi portaat, pysähtyi makuuhuoneen oven taakse ja oli nyt aivan varma. Hitaasti hän työnsi oven auki. Puutarhurin katse etsiytyi Raimundoon, mutta musta mies ei antanut aviomiehen häiritä itseään. Omahyväisyyttä, nautintoa ja ylimielisyyttä syöksevät silmät porautuivat Raimundoon, ja Raimundo tunsi kutistuvansa ja haihtuvansa ilmaan.

Puutarhurin leveästi virnistävä suu raottui, vaaleanpunainen kielenkärki työntyä esiin kellertävien hampaiden välistä ja hänen

katseensa kääntyi hitaasti pois Raimundosta jonnekin kaukaisuuteen tämän maailman ulkopuolella. Catalina oli nelinkontin puutarhurin edessä, hän oli painanut päänsä lakanoihin, ja hänen kiihkeä voihkintansa ja ynähtelynsä täytti huoneen. Puutarhuri pumppasi eikä enää nähnytäkään Raimundoa.

"Catalina", sai Raimundo kähistyä, mutta kukaan ei reagoinut. Raimundo selvitti kurkkuaan ja toisti: "Catalina."

Catalina nosti hitaasti päätään. Sekaisin möyhityt hiukset peittivät suuren osan hänen kasvoistaan, mutta Raimundo näki silti vaimonsa raollaan olevista, hymyyn kääntyneistä huulista ja sumeista silmistä, että tämän nautinto oli aitoa. Sitä nautintoa ei edes Raimundon kalvakka ja vaivoin koossa pysyvä olemus kyennyt häiritsemään.

"Lopettakaa nyt, helvetti soikoon!" Raimundo huudahti. Catalina näytti säpsähtävän hivenen, ja puutarhuri pysähtyi hetkeksi. Mutta sitten Catalina käski puutarhuria jatkamaan. Puutarhurin suu kääntyi leveään virnistykseen ja hän jatkoi kiihtyvällä tahdilla.

Viha sumensi Raimundon silmät, mutta hän ei saanut itseään liikkeelle. Jokin tuossa irstaassa näytelmässä kiihotti häntä eikä hän voinut olla tuijottamatta. Jos hänellä olisi ollut ase kädessään, hän olisi tehnyt tuosta pahaisesta neekeristä selvää. Mutta ajattelelmattomuuksissaan hän oli unohtanut aseensa autonsa hansikaslokeroon, eikä hän hintelänä ja sydän valmiiksi kurkussa uskaltanut lähestyä paljain käsin kaksi kertaa hänen itsensä kokoista lihavuorta.

Ironista kyllä, juuri voimakkuuden, nuoren iän ja hyvän kunnon perusteella Raimundo valitsi vuosi sitten kuormasta tämän parhaan yksilön omaan kotiinsa. Nyt tuosta epätoivoisesta ihmissaastasta oli sukeutunut omahyväinen paskiainen, joka varasti hänen vaimonsa.

Puutarhuri urvahteli yhä kuuluvammin. Hänen selkänsä vääntyi kaarelle, ja hän kiskaisi Catalinan lanteet tiukasti itseään vasten. Pian Catalina käännähti ympäri ja vei kasvonsa lähelle puutarhurin kasvoja, he suutelivat antaumuksellisesti ja Catalinan käsi haroi puutarhurin hikisenä kiiltävää lihaksikasta rintakehää.

"Saatanan huora, lopeta!" sai Raimundo vinkaistua.

Catalina irrotti otteensa puutarhurista ja kääntyi kiukkuisena Raimundoa kohti.

"Mikä sinä olet minua huorittelemaan?"

"Sinä annat tuon saastaisen elukan naida itseäsi. Meidän aviovuoteessamme!"

"Bouba ei ole saastainen", Catalina tiuskaisi takaisin. "Hän osaa tyydyttää. Hän haluaa tyydyttää. Eikä hän ole tuollainen huonokuntoinen ja itsekeskeinen paskiainen kuin sinä."

Raimundo kalpeni. Hän ei edes tiennyt puutarhurinsa nimeä, mutta hänen vaimonsa kutsui tätä tuttavallisesti nimeltä, lempeällä äänellä. Raimundoa vapisutti. Hän kaivoi savukeaskin taskustaan ja sytytti tupakan.

"Ehkä juuri kaiken tuon tupakan takia sinulla ei edes seiso kunnolla", Catalina sanoi. "Mutta ehkä se riittää sisäköille. Minulle se ei

riitä.”

”Mitä sinä tiedät sisäköistä?”

”Luuletko, että se on jäänyt minulta huomaamatta? Kaikkia heitä sinä olet höylännyt. Ja minua kehtaat sanoa huoraksi. Panet sisäkköä, ja kun hän tulee raskaaksi, vaihdat tilalle uuden. Ja sama jatkuu aina vain. Sinä tässä pahempi avionriikkoja olet”, Catalina sylkäisi sanansa.

”Mutta koskaan, koskaan en ole pannut muita meidän vuoteessamme.”

”Hah, sekö muka on nyt oleellista? Naurettavaa.”

”En minä tuota elukkaa meille siksi ottanut, että sinä pääsisit panemaan neekeriä. Hän oli kuorman paras, harvoin sieltä tulee noin laadukkaita yksilöitä...” Raimundo vuodatti, mutta Catalina keskeytti hänet.

”Mitä sinä sanoit? Mistä kuormasta sinä puhuit?”

”Pakolaisia. Laittomia afrikkalaisia.”

”Mitä tekemistä sinulla on laittomien pakolaisten kanssa?”

”Et kai sinä oikeasti luule, että meillä olisi varaa puutarhuriin ja sisäkköön, jos en saisi niitä omakustannushintaan?”

”Sinä... Sinäkö..?” Catalina änkytti. ”Sinähän myyt siivouskoneita hotelleihin ja maatalouskoneita plantaaseille.”

”Niin myynkin, ja parhaita mahdollisia. Eläviä ihmisiä”, Raimundo vastasi uudella itsevarmuudella.

Catalina istui tyrmistyneenä sängynlaidalla ja tuijotti miestänsä. Raimundo nojasi makuuhuoneen seinään ja virnuili sen näköisenä kuin olisi saanut yliotteen vastustajastaan. Bouba oli livahtanut pois makuuhuoneesta varjon lailla, isäntiensä huomaamatta, kuten kunnon palvelijan kuuluukin.

”Silloinhan Bouba...” Catalina aloitti.

”Se on vain saastainen ja laiton neekeri, jolla ei ole mitään ihmisarvoa. Sen elämä riippuu meistä.”

”Ja sisäkö... Mitä heille on tapahtunut sen jälkeen, kun he ovat lähteneet meiltä?” Catalina kysyi.

”En minä tiedä.”

”Miten niin et tiedä?”

”Polakit... Niin, apumieheni ovat hoitaneet heidät.”

”Hoitaneet? Mitä voi tehdä laiton pakolainen, joka on raskaana?”

”Eihän sellaisia kukaan töihin ota... Mutta polakit...” Raimundo mumisi.

Hiljaisuus laskeutui heidän välilleen. Catalina jähmettyi tuijottamaan tyhjyyteen.

”Etkö sinä ihmettele, miksi tulin kotiin tähän aikaan?” Raimundo sanoi ja sytytti uuden savukkeen. Catalina säpsähti hereille ja käänsi päänsä nopeasti Raimundoa kohti.

”Tsunami on iskenyt saarelle. Kaupunki on tuhottu. Myös minun yritykseni on tuhoutunut. Minulla ei ole enää liikekumppania eikä kauppatavaraa”, Raimundo kertoi.

”Älä sano ihmisiä kauppatavaraksi”, Catalina sähähti. ”Minä en

halua enää nähdä sinua. Olet hirviö. Hirviö!”

”Siinä tapauksessa sinä saat lähteä”, Raimundo sanoi. ”Tuhansia ihmisiä on jäänyt veden varaan ja kuollut, kaikki talot ovat murskana. Ulkona on täysi sekasorto, mutta täällä on vielä turvallista. Minä en lähde täältä minnekään.”

Silloin Catalinan kasvoille levisi kauhu. ”Lapset!” hän huudahti. ”Lapset ovat koulussa. Kaupungissa.”

Raimundo nyökkäsi ja puhalsi pitkät savut suustaan.

”Heidät täytyy hakea”, Catalina määräsi.

”Ei jumalauta, ei kaupunkiin voi mennä.”

”Pakko mennä. Sinä lähdet liikkeelle nyt.” Catalina nousi ylös ja rupesi tuuppimaan Raimundoa ulos makuuhuoneesta.

”Kaupunkiin ei voi nyt mennä”, Raimundo toisti.

”Jos sinä yhtään välität lapsistasi tai minusta ja haluat nähdä meitä enää ikinä, sinä lähdet nyt”, Catalina huusi.

Liikennevirta kaupungista pois jatkui edelleen yhtenäisenä, kun Raimundo ja Catalina lähestyivät kaupunkia.

”Emme me pääse perille, usko nyt jo”, Raimundo sanoi.

”Emme voi jättää lapsia pulaan”, Catalina itki.

”He ovat jo kuolleet.”

”Lopeta tuo!”

Raimundo sytytti uuden savukkeen. Pian ne loppuisivat, eikä hän tiennyt, mistä saisi tähän hätään lisää.

Vesi oli jo vetäytynyt ja paljastanut hävityksen laajuuden. Kadut — sikäli kuin niitä enää kaaoksen keskeltä erotti — olivat täynnä rojua. Raunioiden ympärillä pyöri epätoivoisia ihmisiä etsimässä eloonjääneitä sekä käyttökelpoista tavaraa. Ajaminen rojun keskellä oli hidasta, ihmiset viittiloivat pysähtymään, halusivat apua.

”Emme pääse pidemmälle”, Raimundo puuskahti.

”Sitten kävelemme.”

”Minä en jätä autoa tänne ryöstettäväksi.”

”Sinä olet kamalin tapaamani ihminen!” Catalina kiljui. ”Auto on sinulle tärkeämpi kuin lapsesi.”

”Lähde sitten kävelemään, jos luulet löytäväsi heidät.”

”Niin minä teenkin”, Catalina sanoi. Hän astui autosta ulos ja paiskasi oven kiinni.

Raimundo rykäisi peruutusvaihteen voimalla silmään ja käänsi auton ympäri. Hän vilkaisi taustapeiliin. Catalina oli kääntänyt selkensä Raimundon autolle ja lyyhistynyt polvilleen maahan. Raimundo lähti ajamaan pois päin kaupungista. Hädissään olevat ihmiset yrittivät pysäyttää hänet, mutta hän painoi äänitorvea ja kaasutteli.

Nyt keskityn pelastamaan itseni, Raimundo ajatteli. Minulla on vielä tulevaisuus, minulla on vielä mahdollisuuteni, jos nyt tartun niihin enkä jää menneisyyteen. Lapsia minulla ei ole, he ovat kuolleet ja ovat nyt menneisyyttä. Vaimoa minulla ei enää ole. Sellainen huora, joka antaa likaisen neekerin nussia itseään, ei voi olla minun vaimoni.

Raimundo sompaili takaisin kotiinsa. Hän näki jo kaukaa avoauton

puuttuvan. Hän pysäytti autonsa pihatielle, kaivoi hansikaslokerosta pistoolinsa ja ryntäsi sisään. Orjat olivat tyhjentäneet ruokakaapit ja ryöstäneet rahat. Raimundo etsi savukeaskeja, mutta niitä ei ollut kotona yhtään. Hän kirosi kotiorjansa alimpaan helvettiin ja vannoi tappavansa nämä heti, kun näkisi heidät.

Raimundo kävi työhuoneessaan kouraisemassa taskun täyteen pistoolin panoksia. Niille saattaisi tulla vielä käyttöä. Hän oli jo poistumassa talosta, mutta päätti hakea baarikaapista mukaansa joitakin viskipulloja, ennen kuin joku ehtisi ryöstää nekin.

Hän käänsi auton pohjoisrannikon suuntaan. Kaikkea toivoa ei ollut vielä menetetty, hän saattaisi yhyttää puolalaiset rannalta. Autojono mateli, se oli matkalla San Sebastiánin, epätoivoiset ihmiset yrittivät löytää keinon päästä pois saarelta.

Tuskallisen hidastelun jälkeen Raimundo pääsi kääntymään pois päätieltä, kohti hiljaista hiekkarantaa. Täällä ei ollut asutusta, ei turismia, ei satamaa. Tänne ei kukaan ajaisi etsimään turvapaikkaa. Vain afrikkalaiset tulivat tänne toiveikkaana, hädin tuskin merikelpoisilla veneillään.

Perillä ei ollut ketään. Rannalle oli hylätty puinen vene. Veneen viereltä johti veriset raahausjäljet kivipaasien taakse. Raimundo seurasi jälkiä. Kivien takana virui luisevan afrikkalaisen ruumis. Liian heikko kauppatavaraksi.

Raimundo potki kiviä ja katseli ympärilleen. Polakit olivat poimineet lastin ja lähteneet. Hän oli käsenyt viemään sen varastolle. Mutta varastoa ei enää ollut. Polakkien kuorma-auto ei ollut tullut häntä vastaan. Tiesivätkö he tsunamista? Olihan heillä radio ja puhelin, kai he olivat kuulleet.

Raimundo yritti soittaa Krzysztofille. Puhelin hälytti. Raimundo kuuli soittoaänen rannalta läheltään. Hän sulki puhelimensa. Soittoaäni vaiken. Hän soitti uudelleen, soittoaäni soi taas.

Raimundo etsi äänen alkupisteen. Se oli lähellä kuorma-auton renkaanjälkiä. Siellä se oli maassa, puolalaisten puhelin.

Raimundo sai vaivoin vietyä savukkeen suuhunsa tärisevällä kädellään ja sytytettyä sen. Silmissä mustui, pyöräytyksen tunne tuli aivan yllättäen. Ensin yritys, sitten lapset ja vaimo, ja nyt hänen viimeinenkin mahdollisuutensa jatkaa entisenkaltaista elämää oli karannut hänen käsistään. Raimundo istui hetken maassa ja yritti koota ajatuksiaan.

Puolalaisia ei saisi enää kiinni. Paitsi jos he olivat ajaneet venevalkamalle. Jos Raimundo pitäisi kiirettä, hän saattaisi ehtiä. Olihan puolalaisilla kuormaa. Hän tarkisti pistoolinsa ja lähti ajamaan länteen. Puolalaiset yrittäisivät varmasti lähteä veneellä pois lasti mukanaan.

Raimundo erotti puolalaisten kuorma-auton laiturin vieressä. Kukaan ei liikkunut auton lähellä tai venevalkamassa. Raimundo pysäytti kuorma-auton taakse. Hän otti pistoolin käteensä ja hiippaili kuorma-auton ympäri.

Laiturilla ei seissyt ketään, vene oli poissa. Raimundon sydän hakkasi. Hän vilkaisi kuorma-auton ohjaamoon, se oli tyhjä. Hän kiersi

uudelleen kuorma-auton taakse ja avasi kuormatilan oven. Siellä ei ollut ketään.

Raimundo varmisti pistoolin ja työnsi sen taskuunsa. Hän käveli hitaasti laiturin päähän. Hänen katseensa kiersi tyhjää rantaa. Horisontti katosi kevyeen utuun, yhtäkään venettä ei näkynyt. Hänen kätensä hamusi savukeaskin taskusta. Aski oli tyhjä.

Samuli Antila

Keikka

Hyvä on, ei sun tarvitse uskoa. Mulle on aivan yhdentekevää, että pistätkö sä tätä siihen paskalehteesi, mutta palkkion olet luvannut – ja mä olen sellainen jätkä, jolle ei kannata jättää maksamatta. Siellä teidän Inquirer Internationalissa ei koskaan ole ollut kovin todenperäisiä juttuja. Se vähä mitä mä olen sitä lukenut, niin keksitte ainakin puolet, mutta tämä on sitten sanasta sanaan totta.

Mennään asiaan, niin mä pääsen takaisin kotiini vaimon syliin. Kaikkien muiden avujensa lisäksi mun Julieni tekee maailman parasta rommissa haudutettua taskurapua. Vaikka tämä paikka on keskellä aavaa merta ja asukkaat köyhiä, niin mä viihdyn täällä kyllä. Ja täällä ei liikaa kysellä, millä kukin on rahansa tienannut.

Vinkkaapas tarjoilijalle. Hän on muuten kotoisin mun kotikulmiltani, Hartfordin finskejä – Joskus pitää kiertää maapallon ympäri törmätäkseen tuttuihin. Pistä sitä nauhuria pikkuisen piiloon. Kanta-asiakkaat saattavat olla hiukan epäluuloisia.

Jos olisin tiennyt lastin laadun, en varmasti olisi antanut Jacques'n eurotukon hämätä, vaan olisin toivottanut sen moolokin kitaan ihan yksikseen – niin mä ainakin itselleni väitän. Toisaalta olisinhan mä vielä satamassa voinut kadota yöhön, kun me livahdettiin laitureille lahjottujen tullimiesten katsoessa huomaavaisesti toiseen suuntaan. Kuiva aavikkotuuli puhalteli merilevän ja roskan löyhkää ympäriinsä. Päivä oli ollut poikkeuksellisen kuuma ja se onneton Länsi-Saharan laiton kolkka, jossa meidän satamamme oli, oli leudommallakin kelillä viheliäinen loukko. Hirveästi huonokuntoisia laivoja, veneitä, erilaisia tullimiehiä ja marokkolaisia sotilaita, jotka tajusivat kuitenkin yleensä pysytellä vähän syrjemmällä – se oli vissiin marokkolaisten aluetta, koska Polisarion joukkoja ei näkynyt mailla halmeilla.

”Laiva”, oli Jacques sanonut – mä näin ruosteen raiskaaman purtilon, jonka likaiselle kannelle oli ahtautunut ainakin sata miestä. Kaikki halusivat jättää taakseen Afrikan savannit, metsät ja aavikot ja päästä Euroopan puolelle vuolemaan kultaa. Koko porukka oli jo noussut laivaan, me tultiin viimeisinä. En hätkähdä vähästä, siksi Jacques minut palkkasikin. Edellisen kerran kun tavattiin, sain ensitöikseni kiskoa sen palavasta autonromusta. Sitten me paettiin nigerialaisjengiä, joka oli päättänyt tehdä Jacquesista esimerkin. Tämä keikka ei kuitenkaan vaikuttanut edes niin lupaavalta, mutta minkäs teet? Kyllä miehen on elantonsa hankittava.

”Sama se sinulle on, mitä lastina, sama maksu”, Jacques kuiskasi mulle ranskansekaisella englannillaan. – Tämä lasti haluaa päästä perille.

Helppo homma, ça va! Autat minua, ettei kukaan saa missään vaiheessa päähänsä kaapata laivaa... tai minua.”

Epäilykseni eivät hälvenneet, mutta ei mulla vaihtoehtojakaan ollut. Sitäpaitsi tiesin jotain, mitä edes Jacques ei tiennyt. Jacques kuunteli aina siskoaan Julieta ja mä tiesin varmasti, että Julie oli käskenyt Jacquesia olemaan koskaan pettämättä mun luottamustani. Viimeksi, kun näin Julien, vannoin sille, että enää ei kestä kauaa; me jätetään kaikki paska taakse, ostetaan pieni kämpppä Sint Maartenilta; pihassa kasvaa avokadoja ja me eläköidytään kuunnellen Karibianmeren loisketta. Emme tosin uskaltaneet kertoa Jacquesille. En ollut ihan varma, pitäisikö hän siitä, että meikäläisen kaltainen hanu nai sen siskoa. No, koskaan ei sitten tarvinnutkaan paljastaa Jacquesille, kun kävi niin kuin kävi. Mutta siinä Julie oli oikeassa, että ei sen veli mua pettänyt; sotki vain sellaiseen kuvioon, että mä herään usein vieläkin keskellä yötä ja olen ihan varma, että mä näin hukkuneen naisen avaavan silmänsä, tai sitten Samedin.

Samedi on kyllä sellainen tyyppi, että siitä varmaan näkevät aika monet painajaisia. Samedi on alunperin täältä lähistöltä kotoisin, Haitilta. Mulla ei ole mitään käsitystä, miten se oli päätynyt Länsi-Saharan kautta samalle laivalle kuin mä, mutta siellä se vaan oli, aikamoisen pelottavan jengin johdossa. Niistä miehistä osa oli vissiin myös karibialaisia ja osa jostain Kongosta tai sieltä päin. No, ihan sama, mutta ei niille kyllä arvannut selkäänsä kääntää. Jacques supatti mulle, kun nousimme laivaan, että ”toi on Samedi”, johon mä tietenkin vastasin, että kuka vitun Samedi? No, se selvisi mulle kyllä hyvin äkkiä. Jälkeenpäin olen vähän harrastuksenomaisesti hankkinut Samedista tietoa ja voin sanoa, että ei olisi kannattanut – mä en ole muutenkaan ollut mikään erikoisen hyvä nukkumaan.

Mulle selvisi nopeasti, että Samedi oli oikeasti koko operaation johtaja, en mä tosin luullutkaan, että se olisi ollut työnhakureissulla Eurooppaan. Oikeastaan kun miettii, niin kyllä siinä oli erikoinen tilanne: musta haitilainen järjestelee nykyajan orjatyövoimaa johonkin espanjalaisille pelloille. Taitaisivat Samedin esi-isät pyöriä haudassaan, mutta mä luulen, että ovat pyörineet haudassaan jo muutenkin.

Mä yritin pitää matalaa profiilia ja vahtia Jacquesia, kun Jacques piti vahtia toisten yksityisyrittäjien ja virkavallan varalta. Siinä sitten seilattiin kohti Kanariansaaria tähtien valossa, mutta arvaa, tuliko uni silmään. Myös Samedi miehineen valvoi koko yön. Aluksi ne pitivät helvetinmoisen messun, se oli Papa Legbaa, Guinee sitä ja tätä ja kanankin ne jostain löysi ja katkaisivat sen kaulan.

Se oli toki ihan normaalia. Olen mä nähnyt kummempaaakin ihan rauhantahtoisissa seremonioissa. Mä olen joskus nähnyt täälläkin, ihan lähisaarilla, kun joku pikkupoika joutuu Papa Geden, eli hautausmaanvartija-hengen valtaan ja tanssii transsissa kaksi röökiä suussa ja silinterihattu päässä, mutta Samedin touhut olivat jotenkin... Sitä on vaikea selittää. Sanat, rytmikäs käsientaputus ja laulu, josta erottuu tuttuja nimiä, ei kummempaa, kuin normaali hyväntahtoinen sadonkorjuujuhla, mutta kuitenkin joku oli pielessä. Vähän kuin olisi

katsonut maailmaa likaisen lasin läpi.

Täyteen ahdetulla kannella sillä porukalla oli kummasti koko ajan tilaa ympärillään; varsinkin, kun Samedin nousi pystyyn huuliparta verestä kiiltäen ja ojenteli kananraatoa pitkällä käsillään niin, että veri roiskui. Samedin miehet istuivat ympyrässä ja taputtivat rytmiä ja kiljahtelivat välillä. Kukaan ei kuitenkaan vajonnut transsiin tai järjestänyt mitään kohtausta. Kaikki vaikutti kaoottisesta kiljahtelusta ja veriroiskeista huolimatta kylmältä ja tiukasti säännellyltä.

Eivät ne kuitenkaan pitkään messunneet ja aika pian ajettiin pitkä patkä ihan hiljakseen. Suuri osa pakolaisista nukkui miten taisi likaisiin viltteihin kääriytyneinä. Joku yökkäili silloin tällöin laidan yli, vaikka merenkäyntiä ei pahemmin ollut. Jacques oli toimittanut mulle ihan pakasta vedetyn mutkan, sellaisen perus-glokin ja muutaman lippaallisen patruunoita, mutta kyllä mulla silti oli aika orpo olo.

Vihdoin, kun lähdöstä tuntui olevan ikuisuus, sarastus kalvensi tähtitaivaan. Se ei ollut hyvä merkki. Meidän oli ollut tarkoitus ehtiä El Hierron rannoille ennen valoisaa ja tavata joku puolalaisten ”järjestelijöiden” yhteismies, mutta kapteeni oli vissiin kännissä. Oli jo valoisaa, kun vihdoin kaukana pohjoisessa taivaanrannassa erottui määränpäämme vuoristoinen profiili.

Olin ihmetelty, kun Jacques oli kertonut, että meidän pitää seilata kaukaisimmalle Kanariansaarista, mutta Jacques oli selittänyt, että se oli turvallisinta. Ja sillä oli tuttuja siellä. No, Samedin suunnittelemaahan kaikki tietysti oli, joten mikäs siinä, niin tehtiin. En mäkään toisaalta olisi mitenkään hinkunut partioveneiden reiteille suurempien saarten lähellä.

Selkää särki ja silmiä kivisti valvomisesta. Mä olen tottunut valvomaan, mutta kyllä se silti vie voimia. Onneksi mulla oli pari spiiditablettia, joista mä nielin aina puolikkaan kerrallaan, kun väsy meinasi yllättää. Ei ehkä ollut paras ajatus kiskoa amfetamiinia aamutuimaan, mutta oli pakko pysyä toimintakunnossa. Olo ei kyllä todellakaan ollut mikään paras: Sydän tykytti, hikoilutti ja jos Samedin jengin touhut ei muuten saaneet vainoharhaiseksi, niin kevyt kemikaalipöhnä viimeistään pisti melkoisen ajatusrallin pyörimään.

Me ajettiin kohti El Piñarin kyläpahasen laitamia keskellä kirkasta päivää ja mä mietin vaan, että tämä ei voi päättyä hyvin. ”Voi äiti, olisit varmaan ylpeä poikasi urasta ja varmaan lähettäisit kakun vankilaan”, ehdin ajatella, kun yhtäkkiä kuului kummaa jyrinää. Vilkaisin taivaalle, mutta nopeasti horisontin ylle kohonnut aurinko paistoi esteettä. El Hierron huippujen yllä lepäsi usvaa, mutta ei niistä ollut ukkospilviksi. Kuului uusi jyrähdyn ja laiva keikahti. Kannelle ahtautuneet matkustajat kaatuilivat. Jopa Samedin hukkasi hetkeksi virneensä ja tarttui tuolinsa käsinojiin. Monet rukoilivat hädissään.

Jyrinä vaimeni ja matkustajat kömpivät pystyyn. Tuli ihan hiljaista. Oltiin ehditty jo merimailin päähän rannasta ja yhtäkkiä ranta alkoi saavuttaa meitä – vesi laski niin nopeasti saaren ympärillä, että ihan kuin joku olisi vetäissyt tulpan ammeesta. Se ei kuitenkaan kestänyt kauaa, vaan yhtäkkiä meitä kohti ahteripuolelta vyöryi sellainen aaltoseinä, että

taisi monelta tulla paskat housuun.

Se aalto oli tosi outo, loiva, ja koko hiton taivaanrannan levyinen. Kapteenikin selvisi sen verran, että sai juuri käännettyä keulan aaltoon päin. Jumalauta, kun se ruosteinen purkki tutisi ja perkeleellinen avemaria-konsertti kohosi pelästyksen kuivaamista suista! Mä koetin ajatella Julieta oransseissa bikineissä ja valmistautua lähtemään hymy huulilla, kun kapteeni antoi sille helvetin hyllylle hanaa ja me kohottiin korkeuksiin. Jos se aalto ei olisi ollut niin loiva, niin huonostihan siinä olisi käynyt, mutta musta savu vaan kohosi, kun me kivuttiin kohti harjaa. Sitten yhtäkkiä me ihan kuin leijailtiin alas aallon takana. Tuli vielä toinenkin jättiaalto, mutta vaikka se oli isompi, niin se oli myös loivempi.

Heti, kun aalloista oli selvitty, kapteeni käänsi kokan uudestaan rantaa kohti. Me ehdittiin juuri parahiksi nähdä, kun vesi palasi voimalla takaisin hiekan päälle, peitti hetkeksi talot näkyvistä ja jatkoi matkaansa rannan korttelien läpi. Kaukaa kantautui huutoja, se oli pirun aavemaista. Ihan kuin olisi seurannut jotain elokuvaa.

Me ajettiin hiljaksen rantaa kohti ja melko pian alkoi vastaan kellua kaikkea mahdollista tuoleista koiranraatoihin. Yhtäkkiä mä hätkähdin, että enhän mä ollut tajunnut ollenkaan pitää vahtia. Mitä vaan olisi voinut tapahtua. Onneksi kaikilla muillakin näytti olleen tarpeeksi ajateltavaa. Mä vilkaisin Samedin jengiä ja jumalauta, mä olen varma, että Samedi virnisteli! Jälkeenpäin mietittynä ei mikään ihme. Sehän on aina tehnyt parhaat rahat toisten käsimyksillä. Jos mä yhtään olen ymmärtänyt, kuinka Samedin kuviot toimii, niin katastrofi oli hänelle ihan arpajaisvoitto. Samedi sai pakolaislastin toimitettua hälinän turvin, ainakin siis sen osan lastista, mitä se ei varannut omiin tarkoituksiinsa ja bonuksena... No, mä en ole vieläkaan ihan varma, mitä se teki lopuilla lastiin kuuluneilla ja saarelta keräilyillä ruumiilla. Vaikka mulla on epäilykseni, niin ääneen en viitsi sanoa. No, mieti itse.

Totta puhut, ei sellainen ikinä unohdu. Kai siellä teidänkin lehdessä revittiin melkoisia otsikoita. Siinä jäi pieneksi Thaimaan ja Japanin tsunamit. Ja se tietenkin lisäsi meidän länsimaisten mielenkiintoa, että tämä tapahtui eurooppalaisella maaperällä.

Espanjassa ja Portugalissa, Marokossa ja muuallakin Afrikan rannikolla hukuttiin ihan joukolla, mutta kyllä se tuho oli melko lailla täydellistä varsinkin Kanariansaarilla. Mä muistan joskus katselleeni jälkeenpäin, että se tulivuori oli jossain eteläpuolella saaria syvällä meren alla.

Tilaanpas taas. Vilkuta rohkeasti vaan, kyllä mulle tuodaan juoma pöytään asti. Mihinkäs mä jäinkään? Täytyy tosiaan pitää sen verran kiirettä, että ehdin ajoissa kotiin. Julie on ollut jotenkin hermostunut ja puhuu taas veljestään. Joskus musta tuntuu, että Julie ei vain kerta kaikkiaan usko, että Jacques on kuollut. Se on kuule välillä melkoisen syvää, sisarusrakkaus. No, luulinhan mä itsekin nähneeni Jacquesin rantabulevardilla eilen illalla. Se seisoi kadunkulmassa ja katosi talojen väliin juuri, kun mä aion huutaa. Kun mä ehdin kadunkulmalle, niin

tyhjähän se talojen välinen kujanne tietenkin oli. Niin, mutta eihän tässä pitänyt mun tai Julien hermojen tilasta puhua, vaan niistä Kanarian tapahtumista.

Me ajeltiin kaiken mahdollisen säälän seassa ja rantauduttiin paikkaan, joka vielä hetki sitten oli ollut joku El Piñarin pikkukaupungin sivuranta. Siinä kohtaa ei ollut kuin muutama kortteli, useimmat talot olivat sellaisia kaksikerroksisia ja valkoiseksi kalkittuja. Talojen välissä kulki kapeita katuja. Rantaan oli istutettu rivi palmuja. Kaikki oli vajonnut puoliksi roskaiseen veteen. Hyöky oli hetkessä hukuttanut alleen autot ja terassit. Vaikka vesi oli jo vähän ehtinyt laskea pahimmasta, niin se oli vielä ensimmäisen kerroksen ikkunalautojen korkeudella.

Kapteeni pysäytti hyvissä ajoin ennen puoliksi uponneita palmuja. Sieltä täältä pilkisti joku tolppa tai nosturi, joten oli luultavaa, että siellä jossain pinnan alla ne laituritkin olivat. Meillä oli kolme venettä. Jacques lähti ensimmäisellä veneellä ja mukaan pakotettiin pari miehistön jäsentä ja muutama väärässä paikassa seisoskellut pakolainen. Ne ajoivat hitaasti palmujen välistä kohti taloja ja joutuivat muutaman kerran pysähtymään ja törkkimään kelluvia esteitä tieltä. Samedin ja muutama jengistä änkesi seuraavaan veneeseen ja tietenkin mun piti myös ängetä; mä en ajatellut päästä Samedia silmistäni. Mä otin turvakseni yhden suhteellisen täysjauhoisen oloisen matruusin, Peterin. Mä olin vaihtanut pari sanaa sen kanssaan edellisyydenä ja se oli näyttänyt suhtautuvan Samedin jengiin hyvin epäluuloisesti. Peterissä oli myös se hyvä puoli, että pikimustan ihon alla oli melkoiset kimput lihasta – Peter oli melkoisen vakuuttavan näköinen jätkä.

Me ei paljon puhuttu. Peter ajoi hitailla kierroksilla ja vähän väliä törmättiin johonkin. Alumiinivene tärähteli ikävästi ja pian näin ensimmäisen mahallaan kelluvan ruumiin. Valkoisesta paidasta ja mustista housuista päätelin, että se oli tarjoilija. Mä aloin tajuta, kuinka helvetin iso juttu se oli. Ja mä olin yhtäkkiä keskellä kaikkea samassa veneessä jonkun voodoo-jengin kanssa, mun pääni kemikaalipörinä oli väistynyt uupumuksen tieltä ja... no, sitä on todella vaikea kuvailla. Haju ei vielä ollut niin kauhea, mereltä tuuli raikkaasti ja mikään ei ollut ehtinyt vielä mätä. Tietysti viemärit olivat tyhjentyneet veden sekaan, mutta se oli vasta alkusoittoa.

Peter ohjasi ravintolan edustalle, se oli muuttunut sopivasti satamaksi. Terassin betonilattia hämmötti saastaisen veden läpi ehkä puolen metrin syvyydessä. Mä odotin, että muutama Samedin miehistä hyppäsi alas ja hyppäsin sitten myös laidan yli. Linnut kiljuivat korviarepivästi. Niitä oli yhtäkkiä joka puolella syömässä kaikkea hyvää, mitä myllerrys oli nostanut pintaan. Täytyy sanoa, että mulla oli siinä vaiheessa niin pingottunut olo, etten uskaltanut pistää kättä lähellekään pyssyä. Olisin vielä ampunut itseäni mahaan.

Ei siinä sitten sen kummempia tehty. Jacques kahlassi sisältä ravintolasta ja huusi, että yläkerrassa oli kuivina säilyneitä huoneita. Kadun varrella näytti olevan muitakin majoituspaikkoja, joten veneet lähetettiin takaisin ja lasti päätettiin purkaa. Jacques kahlassi reisiin ulottuvassa vedessä mun luokse, virnisti ilottomasti ja sanoi, että

oikeastaan tämä oli meille hyvä. Kukaan ei taatusti ehtisi kiinnittää meihin mitään huomiota. Me vallattiin Jacques'n kanssa huone sen ravintola-majatalon ylimmästä kerroksesta. Huoneesta pääsi helposti katollekin, jos hätä tuli, ja oven sai teljettyä.

Mä nojasin ikkunaan. Hotelliasukkaita ei juuri näkynyt, vain muutama turisti kahlas pois kylästä ja raahasi matkalaukkuja. Kukaan ei ehtinyt kiinnittää erikoisempaa huomiota meidän poppooseen. Samedin miehet ottivat johdon käsiinsä ja usuttivat miehistön ja lastin meidän majapaikan isompaan naapurihotelliin. Pelokkaat pakolaiset johdettiin ovesta sisään. Hetken päästä suuren rapatun tiilirakennuksen yläkerroksien ikkunaluukut suljettiin ja heti perään ovi ja alakerran ikkunaluukut.

Me päätettiin nukkua vuorotellen, ja mä olin juuri käynyt pitkäseni resuiselle matolle, kun Jacques tokaisi ihan vaan ohimennen, että sillä ei ollut tarpeeksi rahaa mun palkkiooni. Jos mä halusin rahani, niin meidän piti odottaa, että se saa palkkionsa. Mä olin liian väsynyt kuristaakseni sen. Kun se herätti mut muutaman tunnin päästä, niin oli jo pimeää. En viitsinyt sanoa mitään ja Jacques simahti maton päälle ja alkoi kohta kuorsata.

Tulee ihan hiki, kun joutuu muistelemaan. Sä varmaan olet aikeissa etsiä lisää tietoa Samedista, kyllä mä teidät reportterit tiedän. Jos nyt kuitenkin haluat ihan ilmaisen neuvon, niin tässä tulee: Älä. Samedin asioita on monet koettaneet nuuskia ja kaikille on sattunut joku ikävä onnettomuus. Mäkin olen sen Kanarian episodin jälkeen keskittynyt lähinnä pysymään mahdollisimman kaukana siitä.

Se mitä mä seuraavaksi kerron vaatii kyllä lisää juomaa. Tilaapas meille rommia.

Mä istuin selkä seinää vasten ja kuuntelin Jacques'n kuorsausta. Huoneessa oli yksi ikkuna, jonka ikkunaluukut oli raollaan. Kaikki se paskavesi ja mätänevät jätteet kehitti melkoiset huurut. Tuulikin oli ikävästi tyyntynyt. Mä mietin, että tuleekohan jo seuraavana aamuna jotain raivausporukkaa. Mitä jos se Jacques'n palkkion maksajakin oli huuhtoutunut mereen? Mä päätin ottaa vähän ennakkoa ja kaivelin Jacques'n trenssin taskusta tukun euroja. Mun oli ihan omatuntoni takia pakko jättää sille muutama satanen, mutta ainakin mä sain puolet sovitusta summasta. Jacques kuorsasi vaan.

Mä avasin varovasti oven ja livahdin käytävään. Käytävällä nökötti sopivasti ruukkupalmu ja mä kusaisin sen juureen. Yhtäkkiä kuulin outoa ääntä alakerrasta. Puheen nuotti oli ranskalainen, mutta sanoista ei saanut selvää. Otin pistoolin käsille. Portaikossa haisi. Sähköt oli tietysti poikki ja mä etenin pienten ikunoiden antamassa tähtien valossa portaita alas. Mä kyykistyin ensimmäisen ja toisen kerroksen välitasanteelle, josta näki aulaan.

Aulassa liikkui kolme hahmoa. Mä arvailin, että ne olivat Samedin miehiä. Ne kahlasivat nilkkoihin ulottuvassa vedessä ja yksi huikkasi

toisille vastaanottotiskin takaa. Toiset kiirehtivät sinne ja hetken päästä ne raahasivat jonkun onnettoman hukkuneen mukanaan ulos. Mä koetin hengittää nenän kautta ja yhtäkkiä, niin helvetin oudolta kuin se siinä tilanteessa tuntuikin, mä tajusin, että syödäkin pitäisi. Mä odotin, että ääniä ei enää kuulunut ja suunnistin vastaanottotiskin taakse. Löysin onnekseni sammuneen kylmäkaapin, josta löytyi pullo lämmintä kokista ja purkki perunalastuja. Vesi oli pyyhkäissyt senkin yli, mutta ovi oli onneksi pysynyt kiinni.

Syötyäni mä tunsin taas pystyväni vaikka mihin ja päätin vähän katsella ympärilleni. Sitten mä muistin Jacques'n ja lähdin herättämään sitä. Se tulikin portaissa vastaan takki päällä ja pyssy kädessä.

"Mitä helvettiä", se sanoi, "veitkö sä mun rahani, Salamandre?"

Salamanteriksi mua silloin kutsuttiin. Sanoin, että mun piti varmistaa oma osuuteni, sehän saisi varmasti palkkionsa toimeksiantajalta, niinhän se oli itse sanonut. Jacques irvisteli vähän aikaa, mutta hymähti sitten ja kysyi, olinko mä löytänyt jotain syötävää. Mullakin oli taas nälkä ja me päätettiin etsiä varastot.

Ne löytyivät helposti. Onneksi sähköjen katkeamisesta oli niin vähän aikaa, että kaikki jääkaapissa ja pakasteissa olleet ruoat oli vielä ihan syötäviä. Vähän tietysti etoi moinen piknikki nilkkoja myöten haisevassa vedessä, mutta kaikkeen tottuu. Ja onneksi kukaan ei ollut evakuoinut ravintolan viinejä. Mä kulautin puoli pullollista jotain paikallista riojaa ja katselin ikkunasta vastapäiseen taloon. Suljettujen ikkunaluukkujen takaa loisti valoa. Mä kävelin ikkunalle ja kuulostelin. Tasainen laulunhyminä kantautui rakennuksesta.

Mä kiskoin Jacques'nkin siihen ikkunaan ja kuunneltiin hetken aikaa. Rytmi kävi nopeammaksi ja mulla rupeesi silmissä pyörimään. Hetkeen en edes tajunnut, että laulu loppui ja alkoi kuulua puhetta. Puhuja oli ihan varmasti Samedì. Sanoista ei saanut selvää, mutta saman lailla kuin se laulukin, niin puheen rytmi kiihtyi ja yhtäkkiä mä huomasin olevani peloissani. Se ei ollut sellaista pakokauhuista pelkoa, vaan oikeastaan se oli ahdistusta ja samaan aikaan jotain kummaa halua päästä lähemmäs puhujaa.

Jacques ehdotti, että käytäisiin katsomassa. Sen kuiskaus rikkoi lumouksen. Ensin vastustelin, mutta totta kai mäkin ymmärsin, että sellaisessa tilanteessa oli paras tietää, mitä tapahtui. Varsinkin, kun Samedista ilmeisesti riippui loppuosa palkkiorahoista.

Me hiivittiin ulos. Katulamput olivat pimeinä, mutta onneksi oli komea kuutamo ja tähtikirkas taivas. Lepakot räpistelivät palmujen latvoissa. Joku oli sopivasti jättänyt pienen veneen terassin kaiteeseen kiinni; me päästiin siis rypemättä naapurihotellille. Sitaisiin veneen kiinni kaiteeseen ja hiivimme ovelle. Se oli lukossa. Mä kuiskasin, että mitä jos sisäpuolella on vartija. Jacques painoi korvansa oveen ja kuunteli pitkään. Sitten se virnisti ja kaivoi tiirikat taskusta.

Jacques'lla kesti pitkään lukon kimpussa. Vihdoin tuli valmista ja ovi aukesi. Eteisestä pöllähti äitelä löyhyä. Meinasin huutaa, mutta onneksi sain pidettyä turpani kiinni. Jacques hätkähti ja tiputti tiirikkansa,

helähdys ja loiskahdus kantautui luonnottoman kovana, mutta onneksi kukaan ei kuullut ääntä laulunpauhun ja taputusten lätinän alta.

Pari metriä ovesta paloi kaksi suurta vahakyntilää hedelmälaatikoiden päällä. Niiden ympärille oli kasattu läjäpäin kuolleita lepakoita, helminauhoja ja muuta ihmeellistä sälää. Kynttilöiden välissä törötti kyynärpäästä katkaistu ihmiskäsi, joka oli nostettu pystyyn kuin stop-merkiksi. Käsi oli mustaihoinen ja sen verran tuore, että päättelin sen olevan peräisin joltakin pakolaisista.

Mä pakitin pari askelta, mutta Jacques nappasi mua hihasta ja veti mukaansa alttarintapaisen ohi eteiseen. Mä hapuilin pyssyn käsille ja osoittelin pitkään eteiskäytävään. Jacques nyki mua hihasta, mutta mä en hievahtanutkaan, ennen kuin olin ihan varma, että kukaan ei odottanut meitä. Eteinen avautui hämäärään huoneeseen, josta kantautui hiljaista puhetta. Me yritettiin hiipiä loiskimatta ovelle. Mä kurkkasin ensimmäisenä ja näin, että huoneessa oli yksi mies, joka seisoi toisen huoneen ovensuulla. Suljetun oven läpi kantautui Samedin ääni. Samedin messusi jotain ihan levotonta, mä en ymmärtänyt kuin muutaman sanan, mutta nekin sanat kylmäisivät. Se puhui ainakin onnen hetkestä, satumaisesta tilaisuudesta ja siitä, että nyt Bondyé oli antanut kuin tarjottimella tilaisuuden toteuttaa vapaasti suunnitelmia.

Sitten puhe meni sellaiseksi voodoo-höpinäksi, että mä en ymmärtänyt enää yhtään mitään. Samedin ääni kohosi ja se ahdistava pelko ja halu mennä Samedin luokse palasi. Jacques nyhjäisi mua hihasta ja me palattiin eteiseen. Se näytti mulle, että mene seinän viereen ja ennen kuin mä ehdin vastustella, Jacques nosti jalkaansa ja laski sen läiskähtäen veden peittämälle lattialle. Mä kirosin hiljaa mielessäni ja pistin pyssyn vyöhöni – ei nyt ainakaan enää kannattanut herättää kauimmaisessa huoneessa olijoidenkin huomiota.

Me nojattiin seinään ovenkarmin suojoissa ja odotettiin. Kauimmaisesta huoneesta kantautui taas rytmikästä laulua, jota säestivät kättentaputukset. Samedin ääni kiljahteli jotain laulun päälle ja tahti kiihtyi. Mun sydän hakkasi ja hiki valui valtoimenaan. Vihdoin ovivahti kurkisti eteiseen. Meidän onneksi se ei heti tajunnut, mistä oli kyse, ja mä tarrasin sitä suusta samalla, kun Jacques viilsi kaulan auki. Mä olin ajatellut, että meidän piti vain kolkata hänet, mutta Jacques tuntui taas käyvän pahasti ylikierroksilla. Mä puristin suuta ja koetin olla katsomatta vauhkoja silmiä, joiden katse katosi pian kaukaisuuteen. Jacques piti käsistä, kunnes ovivahti valahti kalpeaksi. Sitten me laskettiin hänet naamalleen veteen, joka oli niin saastaista, että verta ei edes erottanut. Mä katsoin flanellipaitaani ja hämärässä huoneessakin näki, että paidan etumous oli veressä. Jacquesin trenssi ei näyttänyt yhtään paremmalta.

Siinä vaiheessa mun olisi tehnyt todella mieli kuristaa Jacques. Helvetin ranskikset ja niiden temperamentti! Millä me nyt meinattiin neuvotella Samedin kanssa, kun oltiin jo ehditty tappaa sen miehiäkin? Jacques hiipi ovea kohti. Sen takaa kuului voimakasta messuamista. Samedin karjunta peittyi hullaantuneen sekakuoron alle. Hätäisestä mäkätyksestä päätellen ne olivat löytäneet vuohen tai lampaan. Hetken

päästä mäkätys katkesi ja huuto voimistui. Me seistiin Jacquesin kanssa suljetun oven edessä ja mietittiin, että mitä helvettiä me oltiin oikein tekemässä.

Ovi aukesi. Mä olin paskoa housuihini ja Jacques'ltä pääsi hassu hinkaus. Me tuijotettiin, kun sisältä huoneesta purkautui savun, veren ja ties minkä hajua. Ovella seisoi se jääkaappipakastimen kokoinen matruusi-Peter ja mä meinasin jo huokaista helpotuksesta, kunnes vilkaisin sen silmiä. Peterin silmät olivat yhtä tyhjä, kuin sen kuiviin valuneen ovenvartijan.

Yhtäkkiä Peter oli Jacquesin kimpussa ja tarrasi molemmin käsin kurkkuun. Mä en uskaltanut ampua, etteivät kaikki muut huomaisi, joten hapuulin kääntöveitsen käteeni ja tuuppasin sen pystyyn siankinkun paksuiseen kyynärvarteen. Veitsi juuttui kiinni, mutta Peter murahti ja kuristi vaan. Taisi kaverilla olla melkoinen lääkitys. Seuraavaksi kuuluikin rutiseva paukahdus, kun Jacquesin niskat katkesivat. Peter irrotti otteensa ja Jacquesin ruumis läiskähti lattialle. Sitten se katsoi mua tyhjiällä silmillään, tarttui veitsen kahvaan ja veti sen vaivattomasti irti kädestään. Verta ei valunut nimeksikään, muutama pisara läpsähteli veteen.

Silloin mä pistin juoksuksi. Sain muutaman askeleen etumatkan ja loikkasin kuollen vartijan yli. Mä törmäsin alttariin ja kaadoin koko kuvottavan sotkun lepakoineen ja käsineen. Kynntilät sammuiivat sihahtaen. Mä hapuulin tukea seinästä. Peterin askeleet läiskähtelivät jo eteisessä. Mä kompuroin ulos ja pamautin oven perässäni kiinni. Peter ei ehtinyt väistää, vaan törmäsi ovea vasten niin, että saranat vääntyivät. Se oli vissiin kaatunut törmäyksen voimasta, koska mä ehdin veneeseen. Onneksi vene oli vetosolmulla kiinni, ja sain sen nopeasti kohti merta. Hetken päästä Peter avasi oven ja tuijotti mua hetken. Mä olin jo syvän veden päällä, eikä hän olisi saanut mua millään kiinni. Mä kaivoin aseesiin ja tähtäsin. Piippu tärisi pahasti. Peter tuijotti hetken ja veti sitten oven hitaasti kiinni.

Mä meloin yhdellä airolla rantakatua pohjoiseen. Hetken päästä mä törmäsin useampaan kelluvaan ruumiiseen. Mä tärisin märissä vaatteissani ja tuijotin, kun pöhöttyneet paikalliset ja muutama ilmiselvä turisti bermuda-shortseissaan kellui tyynessä vedessä.

Vene ohitti kädenmitan päästä yhden parinkymmenen sentin syvyyteen kiilautuneen naisen, jonka kietaisuhame oli jäänyt kiinni rojuun. Mä nieleskelin oksennusta ja tuijotin naisen kasvoja. Sillä oli kiinnipuristuneiden silmiensä ympärillä vielä sinistä luomiväriä. Iho oli taikainen ja vaaleaa. Jotenkin se täysin sivullinen uhri sai mut kaiken jälkeen ratkeamaan kyyneliin. Mä tärisin ja toivoin herääväni.

Mä en herännyt, mutta se nainen avasi silmänsä. Mä vannon, että se avasi silmänsä ja hymyili. Laulu ja Samedin huudahdukset kuuluivat yön läpi ja tärisevä epätoivo iski muhun. Mä aloin kääntää venettä takaisin. Päässä pyöri ja mä kuulin, kun kaukaa talosta huudettiin Papa Geden, hautausmaanvartijan nimeä. Mä hikoilin ja meloin hitaasti takaisin kohti taloja. Jostain kaukaa kantautui avunhuuto, ja se herätti mut tajuamaan, mitä mä olin tekemässä. Mä huusin ääneen, että laulu peittyisi ja käännäin

jälleen pakoon. Mä en uskaltanut enää vilkaistakaan sitä hukkunutta naista, vaan meloin niin kovaa kuin pääsin kohti pohjoista.

Mulla ei pyörinyt päässä mitään muuta, kuin pohjoiseen ja lentokenttää kohti ja helvettiin koko saarelta.

Loppujen lopuksi mä jotenkin pääsin Valverdeen ja lentokentälle. Kukaan ei kiinnittänyt muhun tietenkään mitään huomiota – kaikki oli täyttä kaaosta. Ambulanssikoneita lähti ja sotilaita ja poliiseja juoksenteli autoihin ja pois autoista. Mä onnistuin myymään pyssyni yhdessä todella hämärässä kapakassa jollekin huonohampaiselle berberille ja saamaan vielä paikan evakuointilennolle Madridiin. Siellä mä tapasin Julien. Se oli ainakin kokonaisen vuorokauden ihan mykkä, kun kuuli veljestään. Vihdoin se kuitenkin tointui.

Vaikka rahaa ei ollut paljon, niin muutaman yön mietittyämme me päätettiin tulla tänne Karibialle, niin kuin oli suunniteltu. Mä rupesin kalastajaksi ja Julie ryhtyi opettamaan jenkkituristeille sukellusta.

Että niin se meni. Usko tai älä. Pääasia, että maksat. Ja muista tosiaan, mitä mä sanoin Samedin asioiden nuuskimisesta. Vaan kaivahan rahasi, niin mä pääsen lähtemään. Mun pitää palata Julien luokse. Niinkuin mä sanoin, niin se on lähipäivinä käynyt ihan vauhkoksi – väittää näkevänsä jotain unia, joissa Jacques ei olekaan kuollut, mutta tiedäthän sä naiset. Täytyy myöntää, että Julien vauhkous on kyllä tarttunut muhunkin.

Jacques'n ruumista ei koskaan löydetty, eikä oikeastaan kovin monen muunkaan. Mä epäilen, että Samedi järjesti niille jonkun oman kuljetuksensa. Mä olen kuullut kauheita asioita; on nähty, miten Samedin kartanon, tai oikeastaan linnoituksen aidatusta pihasta kulkee joskus öisin hahmoja, joita seuraa kalmanhaju. Yleensä mä suhtaudun tuollaiseen täytenä paskapuheena, mutta sen jälkeen, mitä mä omin silmin näin... No, mieti itse.

Oli miten oli, niin ainakin Samedi on lähiaikoina netonnut runsaasti. Tiluksiaankin se on laajentanut. Mä en tiedä, meinaako se perustaa kokonaisen valtion, mutta mistään pienestä maatilasta ei tosiaan ole kyse. Tosin sulle en kerro, että missä se on. Menisit vielä sinne kameran kanssa.

Odotas, kun mä lasken nämä... Kyllä tässä taitaa kaikki olla, kiitos vaan. No, onnea sitten vaan elämässä. Toivottavasti ei enää tavata.

Saara Kuha

Henkien leikit

Sancho tunsi vesimassan kuljettavan itseään hurjaa vauhtia. Hän ei tiennyt, missä veden pinta oli.

Juuri äsken hän oli maannut veneensä pohjalla ajatellen Graciela. Ja äitiä, joka ei hyväksynyt Graciela. Äiti ja äidin kunnon katolilaiset neitsytmorsianehdokkaat.

Äiti vai Graciela? Kun happi alkoi loppua, Sancho tiesi. Graciela.

Tuntui kuin kymmenet kädet olisivat tarttuneet Sanchoon ja kieputtaneet häntä vedessä. Jotkut äänet puhuttelivat häntä. Toiset nauroivat. Kikatus, röhönaurua, hekotusta. Ne auttoivat hänet turvaan kallioiselle tasanteelle. Hän makasi silmät kiinni ja ne puhuivat hänelle. Hän ymmärsi jotakin, mutta ei kaikkea. Hän avasi silmänsä ja puhe loppui. Hän sulki silmänsä ja ne puhuivat taas, mutta hieman vaimeammin.

Hän avasi jälleen silmänsä, katsoi veden rujoksi pyyhkäisemää maisemaa ja tajusi, että hänen oli tehtävä oman päänsä mukaan. Ei voinut tuhlata elämäänsä muiden miellyttämiseen – ei, vaikka kyseessä olisi ollut oma äiti. Nyt hän sen päätti. Hän halusi Gracielan. Nyt piti vain löytää tämä. Elävänä.

Sancho laskeutui vuoren rinnettä kohti La Maretaa, ensin syrjemässä keskustasta olevan äidin talon luokse. Taloa ei enää ollut. Kylmä palanen kauhua juuttui hetkeksi hänen kurkkuunsa. Mitä äidille oli tapahtunut? Hän katseli hetken ympärilleen, mutta missään ei ollut minkäänlaista kiinnekohtaa, ei ruumiita, ei irtotavaroita, kaikki oli huuhtoutunut jonnekin alemmaksi.

Sancho vaelsi kohti Gracielan kotia. Kylän keskusta oli tuhoutunut. Talot olivat rikkoutuneet ja jätettä kasautunut. Siellä täällä näkyi ruumiita. Sanchon sydän hakkasi pelosta hänen katsoessaan niitä tarkemmin. Postimies. Lihakauppias. Äidin ystävätär. Lapsia. Gracielan ruumista ei näkynyt. Eikä äidin.

Sancho käveli rantaan. Siellä oli paljon etsijöitä ja ruumiita. Ja hän. Sanchon sydän pompahti ilosta. Tuttu hahmo kumartuneena pienen, liikkumattoman hahmon ylle, nostamassa syliinsä, kanniskelemassa sitä. Graciela. Hänen lapsensa oli ilmeisesti hukkunut. Sancho tunsi huonoa omatuntoa, eihän sopinut olla iloinen, piti olla surullinen, kun pieni kiharapäinen tyttö retkotti elottomana äitinsä sylissä.

Sancho lähestyi hämillään Graciela. Hän pakahtui halusta kertoa rakkaudestaan, kun oli sen vihdoinkin itselleen sallinut, mutta tilanne ei ollut alkuunkaan sovelias. Graciela oli järkytyksestä ilmeetön.

”Otan osaa.”

"Ei. Ei Felicia ole kuollut. Hän virkoaa pian."

Tytär naisen sylissä oli löysä kuin räsynukke, silmät avoinna. Sancho pinnisteli yli säälin tunteen ja rauhoitti jännittyneen kurkkunsa rykäisemällä pari kertaa.

"Graciela. Katso häntä. Hän on kuollut."

Graciela näytti hätäntyneeltä.

"Ei. Ei ole."

"Olen pahoillani, Graciela."

"Ei, ei voi olla. En kestä sitä."

Graciela haukkoi henkeään ja rutisti lapsensa ruumista vasten kehoaan.

Sancho katseli häntä hetken neuvottomana, rohkaisi sitten mielensä ja halasi vapisevaa Graciela. Graciela puhkesi itkemään ja otti halauksen vastaan, painoi päänsä Sanchon olkapäälle, rutisti lastaan heidän välissään ja yllätti Sanchon puraisemalla tämän olkapäätä kipakasti.

"Pure vain, jos se helpottaa."

"Ei se helpota, mikään ei ikinä helpota."

Sancho silitteli Gracielan hiuksia epävarmoin sormin. Hän sulki silmänsä ja kuuli taas äänet. Nauru oli kaikonnut. Äänten sorinasta saattoi erottaa jotain sellaista, että henget voisivat saada lapsen eloon. Sancho hätkähti kauhistuneena ja avasi silmänsä.

Graciela irrottautui ja lähti itkien kanniskelemaan lastaan. Sancho tunsu ilman viilentävän niitä kohtia ihossa, jotka olivat juuri lämmenneet Gracielan läheisyydestä. Jotain jäi kesken, se ei päässyt alkamaan, se oltiin vaarassa menettää juuri nyt.

"Odota, Graciela, minä voin auttaa!"

"Älä viitsi."

"Sain lahjan. Henget voivat auttaa."

Graciela pysähtyi ja kääntyi katsomaan Sanchoa. Nainen oli kalpea ja ilmeetön.

"Hyvä on, auta sitten."

Sancho katui saman tien lupaustaan. Mistä hän tiesi, osaisivatko henget edes auttaa? Hän ei tuntenut niitä. Jos hän nyt epäonnistuisi, Graciela ei ikinä antaisi hänelle anteeksi. Hän ei voinut perääntyä, hänen oli yritettävä.

Graciela antoi Felician ruumiin hänen syliinsä. Hän pyysi Graciela odottamaan ja kantoi lapsen vähän kauemmaksi, rantaviivan tuntumaan. Hän asetteli tytön ruumiin veden rajaan siten, että vesi huuhteli päälleen kiharoita. Hän sulki silmänsä ja kuuli taas kuiskailuja, ensin hiljaisia, sitten äänekkäämpiä. Naurua.

Sancho puhui hiljaisella, matalalla äänellä.

"Henget, jotka puhutte minulle."

Henkien sorisevasta äänimassasta alkoi erottua käsky puhua.

"Olen kiitollinen, että pelastitte minut."

Henget pyysivät häntä jatkamaan.

"Tämä tyttö, Felicia, on kuollut. Puhaltakaa häneen elämä."

Henget alkoivat metelöidä epäselvästi. Sancho puristi silmiään kiinni ja odotti. Henkien tuottama äänimassa alkoi kuulostaa naurunpyrskähtelyltä ja kikattelulta. Sancho kuuli juoksevat askelet ja Gracielan äänen viereltään.

"Hän elää!"

Sancho avasi silmänsä. Lapsi todellakin liikehti. Hänen päänsä nytkähti hieman ylöspäin ja lysähti takasin. Hänen kätensä nousi ja putosi takaisin hiekalle. Hänen toinen silmänsä liikahti. Hänen toinen suupielensä venyi virneeseen ja toinen puoli oli eloton. Lapsen liikehdintä oli outoa, nykivää, kuin hän ei olisi ollut elossa, vaan kuin joku näkymätön olisi liikuttanut hänen kuolleen vartalonsa eri osia satunnaisesti. Sancho sävähti kauhusta.

"Tämä ei taida olla ihan sitä, miltä näyttää."

"Hän liikkuu, hän elää!"

"Minusta hän liikahtelee hieman oudosti."

"Onko se ihme, hänhän oli juuri äsken kuollut. Ei kai voi odottaa, että hän olisi heti ihan kuin ennen."

Graciela näytti loukkaantuneelta ja nosti lapsen syliinsä. Lapsen kädet retkahtivat Gracielan kaulan ympärille epämääräisesti, ja tämä halausta muistuttava tapahtuma sai Gracielan itkemään onnenkyyneleitä.

"Anteeksi, kun suutuin, Sancho! Minähän olen onnellinen ja kiitollinen."

"Ei se mitään."

Sancho tunsu valkoisen valheen kitkerän liemen kurkussaan. Hän nielaisi.

Miten kaunis Graciela oli hymyillessään. Miten liikuttava hän oli halatessaan omituisesti liikehtivää lastaan. Kuinka onnellinen perhe he olisivatkaan, hän, Graciela ja pieni Felicia-tyttö. Ehkäpä toinenkin lapsi parin vuoden kuluttua. Sancho halusi hetken uskoa itsekin ihmeeseen. Hän halusi oikein kovasti.

"Näin, että sinun kotisi oli rikkoutunut, voitte tulla minun kotiini tuonne ylemmäs vuorelle, vesi ei ole yltänyt sinne."

Graciela kiitti ja katsoi silmänräpäyksen ajan häntä niin kuin silloin kerran. Ihailevasti. Melkeinpä rakastuneesti. Se hiveli Sanchoa ja sai aikaan kylmiä väreitä. Se sai aikaan himon väreen vatsanpohjassa. Hän huokasi. Vielä ei ollut aika. Ei ollut soveliasta himoita Gracielaa nyt, kun ympärillä oli surua ja kuolemaa ja rikkoutuneita taloja ja rikkoutuneita ihmisiä.

He kävelivät Sanchon pieneen taloon. Sancho teki isosta laatikosta vuoteen olohuoneeseen. Graciela laski Felician ruumiin vuoteeseen. Sinne se jäi melko levollisen näköisenä, hieman sieltä täältä silloin tällöin nytkähdellen. Sancho katsoi lapsen ruumista hetken ja tunsu ikävän inhon väristyksen. Hän karkotti sen. Ei hän saanut inhota sitä, jota Graciela rakasti.

Sancho ja Graciela menivät keittiöön. Sancho otti kaapista kaksi lasia, huuhtaisi ne ja pyyhki ne huolellisesti puhtaalla liinalla, avasi viinipullon ja kaatoi tumman verenpunaista juomaa. Graciela otti lasin, pyyhkäisi hihallaan hien kostuttamaa otsaansa ja siemaisi. Vapisevin käsin Sancho kohotti oman lasinsa huulilleen ja joi pitkän kulauksen. Hän ei tiennyt, oliko viini hyvää vai huonoa, hän ei maistanut mitään.

"Onko viini hyvää?"

"Ihan hyvää. Kiitos."

"No hyvä. Juodaan koko pullo, ei tätä voi säilytellä."

Hiljaisen viininjuonnin jälkeen, hikikarpaloiden vierieessä molempien poskilla, he nousivat ylös pöydästä ja hamusivat toisiaan ensin epävarmasti, sitten rohkeammin. Viininmakuiset suudelmat olivat kosteita ja karkeita. He kompuroivat tiensä makuuhuoneeseen, riisuivat toisensa kömpelöin käsin ja antautuivat armolliseen unohdukseen.

Sancho havahtui, kun hän kuuli sängyn vierestä rapinaa. Hän kääntyi katsomaan ja hätkähti. Felicia makasi siinä ja nytkähteli.

Henget olivat jotenkin saaneet lapsen ruumiin pois laatikkovuoteesta ja raahanneet sen makuuhuoneeseen. Sanchoa kylmäsi. Hän katsoi Gracielaan päin. Näytti nukkuvan. Hän nousi varovasti vuoteesta ja otti Felician syliinsä. Ennen kuin hän ehti kantaa sen ulos huoneesta, Graciela heräsi.

"Miksi sinä kannat Feliciaa?"

"Hän oli jotenkin tullut tänne, tuohon sängyn viereen."

"Ihanko totta? Se on edistystä! Hän on päässyt ryömimään."

Sancho puri huultaan.

"Niin. Ne ovat kehittyneet liikuttamisessa."

Paluu todellisuuteen maistui nihkeämmältä kuin hapantunut viini. Sancho tunsu syyllisyyttä. Olisi ollut parempi, jos lapsen ruumis olisi saanut olla rauhassa. Olisi ollut parempi, jos hän olisi jaksanut hillitä vielä halunsa. Elämä naisen ja tämän lapsen ruumiin kanssa olisi irvokasta. Ja entä sitten, kun ruumis alkaisi mädäntyä? Sancho raapi päätään. Jotain olisi tehtävä ja pian, kaiken uhallakin.

"Sancho. Se oli mukavaa. En malta odottaa iltaa, kunhan tyttö on nukkumassa."

Suloinen Graciela. Eihän ruumis vielä ollut mätänemässä. Vielä tämä päivä näin. Ja ehkä huomina. Mutta sitten. Sancho katseli Graciela ja hänen huolensa vaimenivat, kun hän silitti tämän pehmeää poskea. Silloin joku koputti oveen ja astui sisälle.

"Äiti!"

Sancho juoksi halaamaan äitiään.

"Poikani. Olet elossa. Mikä siunaus."

"Näin että talosi oli rikkoutunut, pelkäsin, että sinulle oli käynyt huonosti."

"Olin tsunamin aikana Valverdessä sisareni luona."

Äiti katsoi tuimasti Graciela, joka loi katseensa lattiaa kohti.

"Että tähän sitten lankesit, poika. Tässä tilanteessa. Ihmisillä on hätä. Ja sinä tuon kanssa."

"Minä rakastan Graciela."

"Missä se lapsi on? Onko se kuollut tsunamissa?"

Gracielan kulmat kurtistuivat ja suu vetäytyi tiukaksi.

"Ei ole, hän elää, hän on nukkumassa!"

"Sinäkin uskalsit avata suusi. Oletko rukoillut ja katunut tekoasi, Graciela?"

"Olen rukoillut. Lastani en voi katua, hän on minulle rakas."

"Selvä. Saanko nähdä lapsen?"

Graciela ja Sancho kulkivat edellä olohuoneeseen ja katsoivat, kun Sanchon äiti kurkisti nukkumalaatikkoon. Äiti äännähti säikähtäneesti.

"Mikä lasta vaivaa?"

"Felicia hukkui ja heräsi eloon. Hänen täytyy saada toipua. Hän on jo edistynyt paljon."

"Sancho. Sano sinä. Mikä lasta vaivaa?"

Sancho puristeli käsiään selkäänsä takana, katsoi hetken ikkunasta ulos ja huokaisi.

"Asia on niin kuin Graciela kertoi."

Äiti katsoi Sanchoa kädet puuskassa ja pää kallellaan.

"Kuinka hän heräsi eloon?"

"Sellaista joskus sattuu. Vesi saatiin keuhkoista pois ja annettiin vähän tekohengitystä."

"Vai niin."

Äiti puisteli päätään, pyöritteli silmiään ja meni keittiöön istumaan. Sancho seurasi perässä, mutta Graciela jäi lapsensa luokse.

"Sancho rakas. Olet ainoa poikani. Haluan vain, että olet onnellinen."

"Äiti, minä olen onneton kaikesta muusta, mutta Gracielasta minä olen onnellinen."

Äiti huokaili ja väänsi käsiään. Lopulta hän rauhoittui.

"Sinä olet täysi-ikäinen. Päätät itse. Teidän on kuitenkin mentävä naimisiin eikä eletävä näin."

Äiti katseli ympärilleen. Sanchoa nolotti, kun hän ajatteli, mitä kaikkea äidin haukankatse voisi havaita. Kyllä äiti arvasi, mitä he täällä olivat tehneet.

"Me menemme naimisiin pian. Heti, kun tilanne rauhoittuu."

Äidin vierailu muistutti Sanchoa siitä, että Felician asiaa ei voinut jättää tähän, se ei ollut oikein. Jotain oli tehtävä. Sancho päätti mennä kirkonmiehen pakeille. Hän tiesi kylässä asuvan vain kanttorin, jonka hieman ylempänä vuoren rinteellä oleva talo löytyikin ehjänä.

"Onko lapsi siis riivattu?"

"Ei. Lapsi on kuollut, se on vain ruumis. Henget leikittelevät sillä."

"Ne ovat varmasti yagomarinoja, La Maretan rannalla asuvia henkiolentoja. Olen kuullut, että tällaista tapahtui kauan sitten. Se liittyi

jotenkin tulvaan. Nyt kun oli tämä tsunami, yagomarinot ovat ilmeisesti päässeet valloilleen. Kukaan ei tiedä, kuinka pitkäksi aikaa. Tämä on asia, jolle kirkko ei voi tehdä mitään muuta kuin rukoilla.”

”Voimmeko me tehdä jotain?”

”La Gomeran saarella, La Daman kylässä, asuu eräs Javier-niminen mies, jolla on tietoa yagomarinoina. Häntä sanotaan parantajaksi. Hänellä ei ole puhelinta, mutta etsin sinulle hänen osoitteensa. Voitte mennä veneellä, koska lauttayhteydet ovat nyt poikki, alukset ovat vahingoittuneet.”

Nyt Sanchon piti vain keksiä keino, jolla saisi Gracielan houkuteltua viemään Felicia parantajan luokse. Parantaja voisi ajaa henget ulos ruumiista ja he voisivat sitten haudata sen ja suruajan päätyttyä aloittaa alusta, mennä naimisiin. Graciela ei kuitenkaan suostunut vielä uskomaan, että Felicia oli kuollut. Piti siis kokeilla jotain muuta keinoa.

”Graciela, ajattelin, että olisi piristävää lähteä veneretkelle.”

”En halua rasittaa Feliciaa, hän on vielä heikkona. Sitä paitsi meressä voi kellua ruumiita, sellaisen näkeminen ei piristäisi ketään.”

”La Gomeralla asuisi eräs parantaja, joka voisi auttaa tyttöä.”

”Felicia on parantumaan päin. Katso, hän liikkuu jo paremmin.”

Sancho katsoi Felician ruumista. Liikkeet olivat tosiaankin tulleet hallitumman näköisiksi. Jopa tytön silmäluomet liikkuiivat välillä hitaasti auki ja kiinni ja suu vääntyi toisinaan hymyä muistuttavaan virneeseen. Tyttö näytti istuvan lattialla ja taputtavan käsiään. Sanchon katsoessa tyttö alkoi hakata poskiaan ja sitten silmiään. Graciela ryntäsi pitelemään.

”Lopeta, Felicia!”

”Pitäisiköhän meidän sitoa hänen kätensä.”

”Hänellä on valtavasti voimaa, en meinaa jaksaa pidellä.”

Sancho repi astiapyyhkeestä kaistaleita ja sitoi tytön kädet vartaloa vasten. Liikkeissä alkoi todellakin olla voimaa. Mitä, jos yagomarinot alkaisivat käyttää tytön ruumista vahingoittaviin tekoihin? Mitä jos ne liikuttaisivat tytön ruumiin yöllä heidän sänkynsä luokse ja laittaisivat sen tekemään heille pahaa, vaikka puremaan heidät verille tai puhkomaan heidän silmänsä? Varmuuden vuoksi Sancho naulasi nukkumalaatikon lattiaan kiinni ja sitoi ruumiin tiukasti laatikkoon.

Sanchon päivät valuivat ohi toinen toisensa jälkeen. Hän alkoi jollain tavalla tottua tytön liikehtivään ruumiiseen, joka enimmäkseen oli laatikon pohjaan sidottuna. Graciela juotti tytölle lusikalla maitoa eikä ollut huomaavinaanakaan, että neste valui toisesta suupielestä ulos eikä tyttö niellyt mitään.

Ruokintaa, pesuja ja vaatteidenvaihtoa lukuun ottamatta Graciela ei tahtonut viettää Felician seurassa paljoa aikaa, mutta jos hän kuuli vihjaustakaan tytön tilan outoudesta, hän puolusti lastaan kuin leijonaemo ja sen jälkeen leperteli tälle kuin hyvittellen maailman julmuutta.

Joka päivä Sancho ajatteli: huomenna vien sen salaa La Gomeralle

parantajan luokse. Mutta huomina tuli ja meni ja iltaisin hän sai lohtua Gracielan vartalosta.

Kumma kyllä, Graciela huomasi hajun ensin.

”Felicia haisee omituiselta, ällöttävältä, vähän makealta, kuin viemärit. Mistä ihmeestä se haju tulee? Minähän pesen hänet joka päivä.”

Sancho käänsi katseensa pois. Nyt oli ratkaiseva hetki. Mitä hän voisi sanoa? Totuutta ei voinut enää kiertää millään tavalla. Harhasta ei voinut enää pitää kiinni rautapihdeilläään. Hän huokasi ja katsoi Graciela vakavana.

”Joko uskot, että hän on kuollut? Ruumis mätänee.”

Graciela oli pitkään hiljaa. Hän tutki tyttöä ensimmäistä kertaa kunnolla. Käänteli tytön ruumista, tunsu sen viileyden, sivelmi miettelään elotonta ihoa, kuunteli sydämen ja hengityksen ääniä, joita ei ollut, kokeili refleksejä, jotka eivät toimineet. Sancho tiesi, että oli hyvä, jos Graciela huomasi totuuden. Samalla hän pelkäsi, että totuus järkyttäisi Graciela niin paljon, että hän ei haluaisi enää olla Sanchon kanssa. Että kaikki loppuisi. Mitä, jos Felicia olikin ainoa suhteen koossapitävä voima?

Sancho huomasi Gracielan lopettaneen lapsensa tutkiskelemisen. Hän oli kalpea ja vapisi, hänen ilmeensä oli jäykistynyt ja kyyneleet vierivät hänen poskillaan. Ehkä hän oli tajunnut.

”Voit pyytää henkiä poistumaan.”

Sancho polvistui voimattomana lapsen ruumiin viereen. Hän sulki silmänsä. Ei pihahdustakaan. Henget olivat hiljaa. Sancho kutsui yagomarinoja matalalla äänellä, mutta ne eivät vastanneet. Sancho kuuli Gracielan tukahtuneen voihkaisun ja avasi silmänsä. Henget olivat selvästi läsnä lapsen ruumiissa, mutta ne eivät halunneet kommunikoida. Ne liikuttivat lapsen jäseniä irvokkaalla tavalla, jolloin nivelet alkoivat rusahdella. Ne pyörittivät lapsen silmiä ja vetivät kieltä pitkälle. Ne laittoivat lapsen ruumiin hakkaamaan päätänsä lattiaan niin kovaa, että lattialankut tutisivat. Sancho haki makuuhuoneesta lakanan ja kääri sen tiukasti ruumiin ympärille niin, että liikkuminen vähentyi. Se oli työlästä, sillä yagomarinit koettivat vaikeuttaa sitä parhaansa mukaan. Vihdoin hän sai ruumiin paketoitua lakanaan ja saattoi huoahaa hengästyneenä ja hikisenä.

He lähtivät rantaan. Kukaan ei ihmetellyt lakanapakettia, vaikka se nytkähtelikin välillä. Täällä oli viime aikoina nähty niin paljon kuolemaa, ettei pieni kääri ollut poikkeuksellinen eikä kukaan jaksanut tarkkailla, liikkuko se ehkä hieman. He löysivät moottoriveneen ja ottivat sen. Mistä sen tiesi, oliko veneen omistaja enää elossa.

He asettivat kääri veneen lattialle ja istuivat kyytiin, Graciela eteen ja Sancho takaosaan moottorin varteen. Sancho käynnisti moottorin ja suuntasi kokan kohti La Gomeraa. Graciela itki välillä vuolaasti ja välillä hän pyyhki suremisesta punaiset silmänsä ja vain katseli kaukaisuuteen. Aina, kun hän käänsi katseensa kohti kääriä, hän

purskahti uudestaan itkuun. Pieni vene kynsi merta hitaasti, mutta uutterasti, kunnes bensiini loppui keskellä avomerta.

Sancho otti aivot ja siirtyi keskipenkille. Hän huomasi, että Felicia ei liikkunut enää. Ehkä yagomarinot olivat jättäneet ruumiin. He päättivät kääntyä takaisin kohti kotisaarta.

Jonkin matkaa soudettuaan he huomasivat, että käärö alkoi taas liikahdella. Pettyneinä he käänsivät taas suunnan La Gomeraa kohti. Melkein heti suunnan vaihduttua nytkähtely lakkasi.

"Tässä on jokin raja. Jostain syystä yagomarinot eivät voi ylittää rajaa."

"Niin kai."

"Kanttori sanoi, että yagomarinoja on vain La Maretan tienoilla, ehkä ne eivät voi olla muualla. Meidän on parasta jatkaa La Gomeraan päin."

Sancho souti ripein vedoin. Muutaman tunnin kuluttua he saapuivat perille. Seutua oli kohdannut samanlainen tuho kuin kotisaartakin. Kukaan ei kiinnittänyt heihin huomiota, kun he nousivat veneestä ja kantoivat pientä kääröä kohti metsää. Kääröjä oli nähty, isoja ja pieniä, paljon. Ehjiä veneitä vähemmän, joten he piilottivat veneen huolellisesti.

He hautasivat Felician ruumiin metsään ja surivat haudan lähettyvillä yön. Graciela nukahti itkuunsa Sanchon kainaloon ja Sancho nukahti vähän myöhemmin, kun levottomat ajatukset olivat vihdoin lakanneet humisemasta hänen päässään.

Paikalliset tiesivät parantaja-Javierin ja osasivat neuvoa tien. Javierin pää oli kalju ja ohut parta harmaa, iho oli ryppyinen ja vartalo kuivahtaneen laiha. Hän tervehti tulijoita kuin olisi osannut odottaa heitä. Sancho kertoi hänelle tapahtuneesta.

"Se siis tapahtui nyt sinulle. Minulle kävi noin kauan sitten, kun oli suuret tulvat. Asuin La Maretassa. Yagomarinot valitsivat silloin minut kanavaksi leikeilleen, nyt ne valitsivat sinut. Älkää palatko enää La Maretaan."

"Täytyy käväistä vielä, siellä on kotini, kaikki tavarani ja äitinikin."

"Ymmärrän, että haluat palata. Siltikin: se ei ole sen arvoista. Usko minua. Älä palaa sinne enää koskaan."

Sancho ja Graciela kävelivät rannalle hiljaisina ja hämmentyneinä. He pohtivat asiaa päivän ja päättivät viimein, että he kävisivät pikaisesti Sanchon kotona, hyvästelemässä äidin ja hakemassa tärkeimpiä tavaroita, ja palaisivat sitten La Gomeralle.

Seuraavana aamuna he ostivat polttoainetta, tankkasivat veneen ja suuntasivat kohti kotisaarta. He väistivät joitakin yksittäisiä, meressä kelluvia ruumiita ja lautoja ja parkkeerasivat veneen varmaan piiloon.

He kiipesivät haikein mielin vuoren rinnettä pitkin kohti Sanchon taloa, joka heidän tulisi jättää. Tuo pieni, valkoinen rakennus, se oli hyvä talo, siinä olisi voinut asua yhdessä.

Lähestyessään he huomasivat jonkun makaavan talon edustalla.

Naisen pää oli iskeytynyt pihan kallioiseen maahan ja sitä ympäröi verilammikko. Hahmossa oli jotain hyvin tuttua.

Sancho huudahti ja juoksi. Äiti se todellakin oli. Hän oli ilmeisesti kaatunut ja lyönyt päänsä maassa olevaan terävään kivenlohkareeseen. Sancho kuunteli sydämen lyöntejä. Niitä ei ollut. Rinta ei kohoillut hengityksen tahtiin. Kuollut.

Sancho puhkesi itkuun ja halasi äidin ruumista. Hän itki vasten äidin kuollutta rintakehää ja voihki epäselvästi äidistä, lapsuudesta, kiitollisuudesta, rakkaudesta ja Jumalasta. Graciela saattoi vain istahtaa viereen, vuodattaa myötätunnon kyyneleitä ja odottaa.

Yhtäkkiä Sancho havahtui ja hiljeni. Hän kuuli humisevaa puheensorinaa ja naurua. Yagomarinot? Hän tunsu äidin nytkähtävän ja kuuli Gracielan voihkaisun.

”Sancho, se taisi tapahtua taas.”

”Ei! Menkää pois! Jättäkää äiti rauhaan!”

Tietenkään ne eivät jättäneet. Sancho haki nopeasti sisältä lakanoita ja köyttä ja kietoi äitinsä ruumiin tiukkaan pakettiin Gracielan avustuksella.

”Sitä parantaja tarkoitti. Sinun kauttasi yagomarinot pääsevät käsiksi ruumiisiin. Täällä La Maretalla.”

”Täytyy lähteä pois. Lopullisesti.”

Sanchon ääni oli paksu ja pää painuksissa. Graciela tarttui hänen käsiinsä.

”Lähdetään. Kannetaan hänet yhdessä. Haudataan hänet Felician viereen.”

Vaikka äidin ruumis ei ollut erityisen painava, kantaminen tuntui hyvin raskaalta. He saapuivat rantaan hiestä märkinä, lastasivat veneen ja jättivät saaren.

Sancho kuuli rannalta ääniä.

”Sancho! Auta!”

Sancho kääntyi katsomaan. Rannalla seisojia miehiä ja naisia ja molempien sylissä oli velto lapsi. Ehkä he olivat kuulleet huhuja. Sancho nielaisi, puri hampaitaan yhteen, käänsi katseensa takaisin merelle päin eikä enää katsonut taakseen.

Tarja Sipiläinen

Liskon silmä

Ympärillä kohisee. Ohimoissa jyskyttää. Kuulen hätäisiä ääniä, huutoja, kirkumista. Rintakehää kiristää, on vaikea hengittää. Olo on kuin nyrkkeilysäkillä. Koskee. Maailma on ylösalaisin. Veri pakkaa päähän. Jalat ja kädet roikkuvat tunnottomina. Ne heiluvat kuin pyykit narulla. Suolan pistävä maku täyttää suun ja nenän, korvissa humisee kuin niissä olisi vettä.

Oksennus velloo mahanpohjassa, sappi pyrkii suuhun. Pakko saada silmät auki. Hengitys takertuu kurkunpäähän. Suljen silmät, tasoittelen hengitystä. Avaan silmät uudestaan.

Silmäpari tuijottaa muutaman sentin päässä. Liskon silmät ruskeanharmaassa päässä, leuan alla roikkuu helttamaista nahkaa. Kanarianjättilisko, tuossa, käden ulottuvilla. Se kyyhöttää edessäni hievahtamatta, kuin aloilleen liimautuneena. Ajatus haparoi, himmentyy. Miten, lisko...

Värit haalistuvat, tajunta himmenee.

Heilurimainen liike herättää. Yökkään. Oksennus lentää kaarena, täyttää nenänkin. Kohina jatkuu yhä. Hitaasti alan tajuta, missä olen. Metallitanko notkuu painostani. En pääse irti, olen jumissa. Mutta miten ihmeessä olen tähän joutunut?

Jotain tahmeaa valuu pitkin poskea. Vaivoin saan käden nostettua kokeilemaan. Verta. Nielaisen tyhjää. Muistan laajenevan veritahrn lakanassa. Suolaista vettä, kyyneleitä. En kestä katsoa Oonan kasvoja, jotka ovat valkeammat kuin sairaalavuoteen lakanat. On pakko päästä pois. Kauas pois. En katso taakseni, en pysty.

Mieleen nousee tumma, viininpunainen hiekka. Se täyttää varpaiden välit, lämmittää jalkapohjia. Playa de Veronal. Mariana!

Suolanmakuisia suudelmia, kolme viikkoa valvottuja öitä. Lämpimät kädet niskassa. Nenä nenää vasten, suu suulla, lantio lantiolla. Mariana lohduttaa, kuuntelee, kun kerron surustani. Surustamme.

Näen Marianan rannalla vilkuttamassa valkoisella huivillaan. Hehkuvana ja tuoksuvana kuin Paratiisilinnunkukka.

Sininen taivas. Hiekka punaista kuin veri. Valkean veneen kyljessä sinisellä 'Piña el Mar'. Päivän ensimmäinen asiakas, sanoi veneen kuljettaja. Ei. Ei alku, vaan maailmanloppu!

Missä olen. Missä olet, Mariana?

Niskaan koskee. Käsissä ei ole tuntoa. Katson vesimassaa allani: kuolleita eläimiä, kaloja, isoja kaloja, pieniä kaloja. Tuossa vähän matkan päässä

rannalla oli äsken talorivi. Nyt vain romahtaneita seiniä, ajelehtivia kattopellin palasia.

Kadun vastakkaisella puolella puoliksi romahtanut talo. Parvekkeen kaltereiden raossa kuono. Koiranpentu. Se tärisee ja vikisee surkeana. Olisi halu auttaa. Mutta en pysty. Olen avuton kuin vastasyntynyt.

Ajatus harhailee. Marianan syli, pehmeät käsivarret. Huojuvat palmut, lentoon pyrähtävät linnut. Vettä! Vesimuuri, joka vyöryy jylisten, lähemmäs, lujempaa, vääjäämättä. Sitä ei pääse pakoon.

Syke nousee. Tukalaa. Tunnen, miten pakottava tarve nostaa päätään - kuumana, sykkivänä. Ei voi olla totta! Minä tässä, taivaan ja meren välissä, nalkissa kuin hiiri loukussa. Köysissä, märkinä lepattavaan kankaaseen takertuneena. Ja miehuus väkevästi nousussa.

Nauru kuplii syvältä, salpaa hengityksen.

Kuin tilauksesta kulman takaa keikkuu rantalelu. Sillä on naisen muodot. Punaiset bikinit, kullankeltaiset kutrit pompahtelevat ruskeankirjavassa vedessä. Kuin narsissi hiekkamontussa! Nauran ääneen. En saa naurua loppumaan. Vesi valuu silmistä. Hervoton nauru pyrähtää laukkaan, josta kehittyi rytmikäs hikka.

Tästä päivästä ei hengissä moni selviydy. Tuskin minäkään!

Kauhu kuplii vatsassa, päätä juimii. Punainen vana valuu pitkin metallia. Jos en kohta pääse pois, valun kuiviin. Jos minut löydetään tästä. Tunnen värin kasvoillani syvenevän. Verta ja spermaa... nolo loppu.

Hekotus pulpahtelee kurkunpäässä. Lisko ei hievahdakaan. Ei näytä säikkyvän nikottelevaa nauruani, ei avutonta pyristelyäni köysissä. Katsoo vaan.

Tämä on se hetki. Hetki, jolloin elämä valuu ohi silmien kuin elokuva pikakelauksella.

Mariana rantahiekalla, viekoittelevana. Hikipisaroita ruskealla hipiällä, kuin lasihelmiä. Elinvoimaa, jota ei pysty vastustamaan. Intohimoa, hekumaa. Elämäni ilo. Löydetty lohtu. Hetken onni.

Klips, kuva vaihtuu.

Olen kotona, pikkukaupungin lähiössä. Keittiön pöydän ääressä istuu Oona. Vakaana kuin peruskallio. Vilkaisee minuun sinisillä silmillään, taputtaa vatsaansa. Hymyilee. Oona. Oonani. Elämänkumppanini. Rakkaani.

Oonan hymy vaihtuu kyyneliin. En kestä katsoa. Kauan kaivattu elämä viedään pois, hetkessä.

Mitä olenkaan tehnyt? Miten olenkaan tähän päätnyt! Jos tästä selviän, otan ensimmäisen lennon kotiin. Oonalla ja minulla on elämä edessä. Aikaa luoda uutta elämää. Toivoa.

Vesi kieppuu ja kuohuu allani. Silmissä pyörii. Pistävä levän ja mädän haju täyttää aistit. Kuvotus ei hellitä, sisin kääntyy taas ympäri.

Täytyy sinnitellä vielä. Ei saa antaa periksi. Kokeilen varovasti, pitääkö köysi. Se tuntuu kestävältä. Yritän tyhjentää mieleni, rentoutua,

rauhhoittua.

Kokoan ajatukset ja katson ympärilleni. Muistan rysähdyksen. Katson oikealle, vähän matkan päähän rinteeseen. Hieron silmiä. Veneen perä törröttää seinästä, se näyttää kuin olisi jarruttanut hetkeksi ja jatkaisi kohta aallon harjalla liukumista. Siniset kirjaimet 'Piña el Mar' polttavat silmiäni. Sydän lyö epätahtiin, veneen antenniin on takertunut jotain valkoista. Valkoinen huivi heilahtelee tuulessa. Jäähyväiset.

Henki salpautuu. Sydämen jyskytys peittää alleen muut äänet. Kurkkua puristaa, otsalle nousee hiki. Hikeä ja merivettä valuu pitkin kasvoja. Kyyneleet sekoittuvat niihin. Kaon. Yritän saada tuskan pois oksennuksen mukana. Tukehtumisen tunne nostaa paniikin. Silmissä pimenee jälleen.

Erotan tutun äänen. Komennan tärisyvät kädet työhön. Kiskon märkäpuvun alta kaulapussia. Hetken haparoituani saan otteen oranssista muovikuoresta. Hengittelen hetken ja odotan ollakseni varma, että ote pitää.

Viesti Oonalta. Kuin enne ja vahvistus. On aika lähteä kotiin.

Avaan viestin. Luen sen. Luen uudelleen, ja uudelleen.

Irrotan otteen, kännykkä pomppaa kuolleen vuohen ruhosta ja sukeltaa likaiseen veteen.

Liskon silmät.

Ne katsovat minua, kun vedän pykälä pykälältä uimasortsien taskun vetoketjun auki. Tarraan puutunein sormin sileään pintaan. Napautan monitoimiveitsen terän auki ja alan sahata riippuvarjon köyttä poikki.

- Mikä sen tsunologian nimi sitten olisi?
- Loiskis! Suuri tsunamiantologia
- Laiva puussa
- Delfiini puussa
- Aaltoja, vittu!
- Aalto ennen aamua
- Aamu toi vedet
- Vettä kengässä
- Kampela verannalla
- Valas sylissä
- Aamulla se tuli
- Atlantin akatemia
- Kun rannat katosivat
- Kun rannasta tuli santaa
- Sannaton ranta
- Sininen seinä
- Raivoava sininen muuri
- Se tuli mereltä
- Verinen vuorovesi
- Vaahtopäinen vihulainen
- Minkä meri vaatii omakseen
- Merikosto
- Merinäyte
- Merileväunelmia
- Merilevä valtasi maailman

(Toim. huom: Oikeasti ehdotuksia oli noin sata...)

- Antologian nimeksi on chattikouksessa päätetty: Suolaa hiuksissa
- Kuulostaa kyllä vähän Harlekiini-sarjalta, mutta tyydyn päätökseen. Ei minulla parempaakaan ehdotusta ole.